

131/321

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ మార్చి నెల 18-వ తేది బుధవారము
(శ్రీ) రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస బహుళ అష్టమి ౮.

No. 293
సంచిక ౨౯౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

కొద్ది గొప్పవారీచే వేలకు వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన ఔషధముగలుగదు

అమృతాంజనము సకలవిద నొప్పులకు నజీవివంటిది

రలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల కాపును,
పార్శవు మెప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెజుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ పాడునున్నారు.

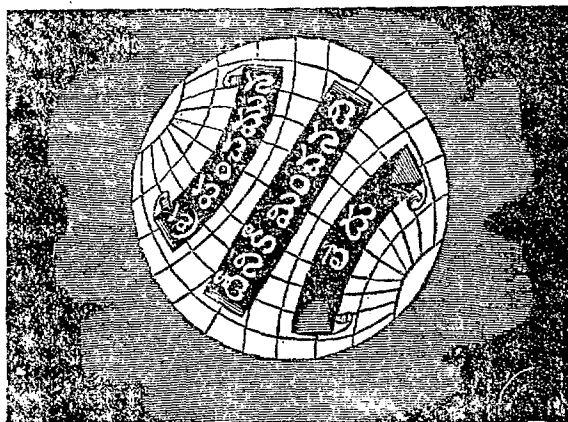
చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

SHUNMUGAM SNUFF

ధరల జాపితా
షణ్ముగం నశ్యము

1644

షణ్ముగం

నశ్యము

మొదటితరమునశ్యము (తపాలద్యారా పంపబడును)

పలము	ధర	పోస్టేజి	పాకింగు	మొత్తం
2	0 4 0	0 4 0		0 8 0
4	0 8 0	0 4 0	0 1 0	0 13 0
5	0 10 0	0 4 0	0 1 0	0 15 0
8	1 0 0	0 5 0	0 1 0	1 6 0
10	1 4 0	0 5 0	0 1 0	1 10 0
13	2 10 0	0 8 0	0 1 0	2 3 0
16	1 12 0	0 8 0	0 2 0	2 6 0
20	2 0 0	0 8 0	0 2 0	2 10 0
26	2 5 0	0 11 0	0 2 0	3 2 0
40	3 8 0	0 14 0	0 3 0	4 9 0
48	4 4 0	0 14 0	0 3 0	5 5 0

రైల్వేపాస్సాలములముగా (మద్రాసు స్టేషనుకు మాఖర్పుతో పంపబడును)

40	3 8 0	0 3 0	0 2 0	3 13 0
80	7 0 0	0 3 0	0 4 0	7 7 0
120	10 8 0	0 3 0	0 4 0	10 15 0

ఆర్. కె. పరిమళనశ్యము

1 బుట్టి	0 4 0	0 4 0	0 1 0	0 9 0
3 బుట్టి	0 9 0	0 4 0	0 1 0	0 14 0
12 బుట్టి	2 4 0	0 8 0	0 1 0	2 13 0

(ఆర్. కె. పరిమళనశ్యమును మామూలు నశ్యముతో చేర్చి ఉపయోగించి, ఆనందమును పొందుదు) రెండవతరం షణ్ముగం నశ్యము

ఏకే 1 కి ధర ర్పు 3-0-0, ప్యాకింగు, తపాల ఖర్చువేరు.

నశ్యము డబ్బీలు యిక్కర వస్తువులు

మ్రాసు డబ్బీ 1-కి ధర	ర్పు 0 4 0
మ్రాసు డబ్బీలు 12-కి ధర	2 8 0
చందనపు మ్రాసుడబ్బీ 1-కి ధర	0 5 0
చందనపు మ్రాసుడబ్బీలు 12-కి ధర	3 4 0
జర్మనిలో తయారైన నలుపుఅట్టుడబ్బీ 1-కి	3 0 0
,, డబ్బీలు 12-కి	2 0 0

లొమ్మిలో తయారైన నలుపుడబ్బీ, చాలాకాలము నగుట కారణము 1 కి ధర 1 2 0, ,, డబ్బీ 12 కి ధర 12 8 0

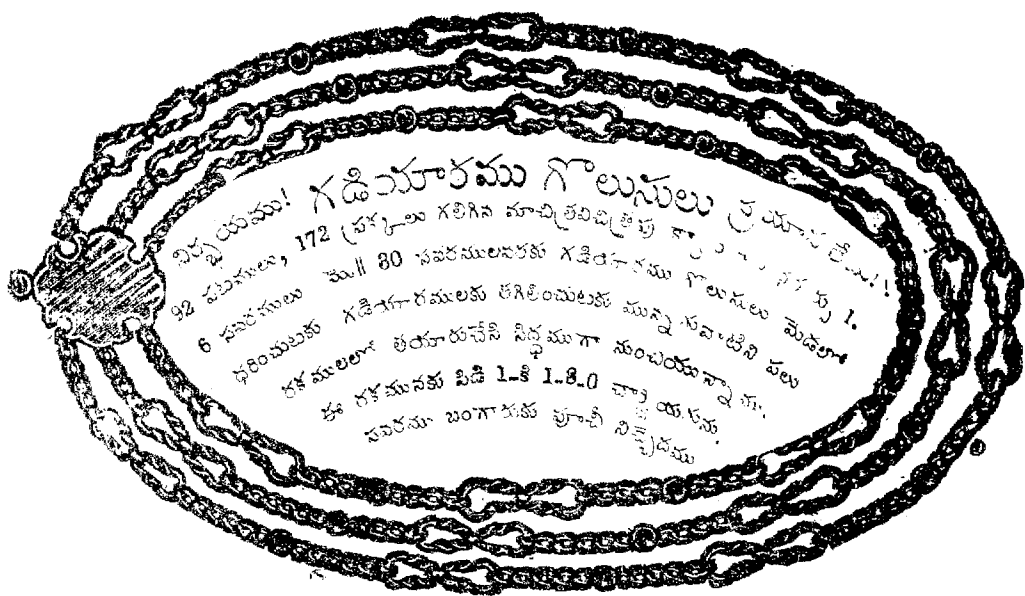
మక్కిబావిక్కు 1-కి ధర ర్పు 0 1 0, ,, 12-కి ధర 0 10 0

అరటిపట్టులు చున్నవి 100-కి ధర 0 8 0

షణ్ముగం (ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చు వేరు) జవరలో ఆర్డరు డిపార్టుమెంటు ఒకగంటు మాదిరి, మొదలుగ నీ గృహమునకు ఆనశ్యమైన సానుముల వరకును, ఒకగంట మొదలుగ నీ కొలుకల సీమకను లాలు వరకును సప్లయి చేయబడును. మాకు చిన్నది, పెద్దది అను వ్యత్యాసమే లేదు.

మామదింపును పంపెదము
మేము మొత్తముగా నయమైనధరకుతీసి మా కారాచారులకు సప్లయ చేయుదుము. వర్తకులకు ప్రత్యేక పుధరలు చొప్పున యివ్వబడును.

షణ్ముగం స్నాఫ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు నెం. 140, మద్రాసు.

గడియారము గొలుసులు ప్రయాగ్ లోని 172 ప్రక్కలు గలిగిన మౌలికవిజ్ఞానశాస్త్ర కళాశాలలో 1. 92 పరిమళములు మొత్తం 80 సవరములనుగల గడియారము గొలుసులు మొదలగా 6 పరిమళములు గడియారములకు తగినవియును మున్నగువాటిని పలు ధరలలో తయారుచేసి విక్రయముగా నుంచుచున్నాము. ఈ గడియారము పిడి 1-8.0 వాటియగును. సవరము బంగారు పూచీ నిచ్చేదము.

గుజరత్ ఆయుర్వేదిక్ ఔషధములు

1947

ఎప్పుడును శ్రేష్ఠముగా నుండుటకు ఆయుర్వేదశాస్త్రమునందు ప్రాచీనబుధులచే తెలుపబడిన పాత్రము వాటిని తయారుచేయుటయే ముఖ్యకారణము. అందుచేతనే అని వైద్యులచేతను ఇతర ప్రజలచేతను ఇది స్థాపించబడిన 1890 సం॥రమునుండి విడువక వాడబడుచున్నది.

ఒకసారిగీక్షించిన, మీకును సమృద్ధము కలుగును.

గుజరత్ ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ

అహమదాబాదులోనున్న వైద్యరాజ జత శంకర్ లీలాధర్ గారిచే స్థాపించబడినది.

1925 సం॥రం మద్రాసు, 1902-1921 సం॥రములందు అహమదాబాదు, 1918 సం॥రం మద్రాసు, 1914 సం॥రం కలకత్తా, 1914 సం॥రం డెల్లీ, 1916 సం॥రం పూనా మొదలగు స్థలములందు జరిగిన ఆల్ ఇండియా ఆయుర్వేదీయ సమావేశములందును, హిందూ దేశీయ మహాజనసభలందును అనేక వ్యర్థ, రజితవత్తిముల నిచ్చియున్నారు. "ప్రతిచోటను ఏజెంట్లు కావలెను"

అన్ని ఉత్తరములు ఈదిగువ విలాసమున కే వ్రాయవలెను. పూర్తివివరములు గల క్యాటలాగ్ ఇనాముగా పంపబడును.

D. DESAI & Co.,

17, Edayapalayam Street, P. B. No 515 P. T. Madras.

NEW GERMAN DISCOVERIES

బిల్లినులోనున్న డాక్టరు వాన్ గ్రాన్ అందు వై యఫ్ గారిచే కామశాస్త్రమునందు కనిపెట్టబడిన నూతనకల్పనలు

[1 కి రు 2-8-0

సర్ వాన్ గ్రాన్:—అంటువ్యాధులు రానియక ఆటంకపరచును. 5 ట్యూబులుగల వ్యాక్సిన్ బిబిడిన్:—సపుంసకత్వమును శాశ్వతముగా పోగొట్టుటలో ప్రసిద్ధి కెక్కినది యిదియొక్కటియే

ఆన్ టెక్స్:—స్వభావ విరుద్ధములేక గర్భమును ఆపును.

[బుడ్డి 1 కి ధర రు 6-0 0

బుడ్డి 1 కి ధర రు 6.0-0

ఓవలైన్:—స్త్రీలకు గలుగు సోల వ్యాధులను కుదుర్చు ఔషధము. బుడ్డి 1 కి ధర రు 3-0-0

ప్యాకింగు, పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

[తెలుపబడును.

అన్ని పట్టణములలోను ఏజెంట్లు కావలెను. ఔషధములతో పధ్యనియమములు, ఇతరవివరములుపూర్తిగా 1884

Genz Wheeler & Co., 15 Clive Row Calcutta & 8 Broadway (Upstairs) Madras.

అత్యద్భుతమగు గోగని వారి లాగి

గుణము లేదని బుజ్జువుచేయువారికి రు 116-0-0 పంపబడును. అస్తావళి కష్టగోగనిములు:— ఎరువు, తెలుపు, రాగి వర్ణపు ముప్పలు మొదలగు వాటిని ఖండించుటలో అమానుషముగా బనిచేయును. వేడేల! సర్వములేని గోగనిల నూ అకు పరియంధుండుకొని కాంచినవర్ణవలేపండ వ్యాధి కుదిర్చిపంపెదమా. యోగ్యతా పత్రములతో మాకుకొన్న కేటాగు ఉచితము. గుమారు రెండుమాసములకు సరిపడు మొదటి, రెండవ, మూడవ తరగతుల సెట్టుల ఔషధములు రు 50, రు 25, రు 10 మాత్రము అన్వాయించువలెను. యం. సుబ్బారెడ్డి, ప్రొఫ్రయిటరు. ది రెడ్డి అందుకో, గోపాలపురం; కొత్తపేటపోస్టు, గోదావరి జిల్లా.

కొలదివ్రతులు మాత్రమేయున్నవి, త్వరకుడుకో

ఈసాము గాంధీ పూర్ణానిధికి చేర ను

మహాత్మా గాంధీగారిచే గుజరాతీలో వ్రాయబడిన ఆరోగ్యసాధనము

1890

(తెలుగు వ్రాయబడినది)

ఆరోగ్యముగా నుండుటకు కావలసిన హంశమున్నయు ఇందు చక్కగా విమర్శించబడియున్నది. ప్రతి యొక్కరినెట్ల ఒకకాపి వుండితీరవలెను. కొన్ని కాపీలు మాత్రమే ఉండుటచే త్వరపడుట నుంచి. ప్రతి 1 కి రు 0-8-0, 12 కి రు 4 8-0, 25 రు 7-13-0. ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. 0-11-0 అణాలు స్థాంపులు పండిన ఒకకాపి రిజిస్టర్డ్ పోస్టుమాలముగా పంపబడును. కావలసినవారు, మనెజరు, ఆంధ్రనాత్రిక, 7 తంబుకెట్టిపేడి, మద్రాసు అని వ్రావయలెను.

దక్షిణాఫ్రికాభారతీయుల యిక్కట్లు

నర్త విభేద శాసనములు

సి. యఫ్. ఆంధ్రాసు గారి వారపు ఎంగ్లీషియా లో నిల్చు వ్రాయుచున్నాడు:—

దక్షిణాఫ్రికాలో పశ్చిమభూభాగమున బతు చున్నది. ఏరిథముగ పరిగమించునో చెబుపబాలము. ప్రభుత్వము వారు శంకుకాసముల గావించిరి. ఆసియావాసులను వేదీకి నేటిపులలో జేర్చిరి. శ్వేతజాతివారిని పెద్దజేరిరి. దక్షిణాఫ్రికా కెప్పుడును గోదవారి కి గర్హవిభేదమునును గుర్చి చెబును. కొనుట కొంచెము కష్టము. 'నేటిపు'జనసంఖ్యచాలవరకు విద్యా వాసన లేనివారని ముందు చెబునుకొనవలయును. ఇకను శ్వేతజాతివారు యూరోపియను సెక్యులరిజిన్వారు. మొత్తము మీద నందరునుజువుకొనినవారేయందురు. ఇప్పుడు హార్టువాసు నేనాని నూతనప్రభుత్వము ఆసియావాసుల నింకను అణగ ద్రొక్కి శ్వేతజాతివారి హోదానెక్కువ జేయవలెనని యన్న టుల గాన్పించుచున్నది.

మరియొకరీత్యాన మొకటి వచ్చినది. దాని ప్రకారము దక్షిణాఫ్రికా పౌరత్వము దక్షిణాఫ్రికాలోపుట్టి పెరిగిన శ్వేత జనసంఖ్యకు మాత్రమేయిచ్చబడును. ఇంగ్లాడునుంచి సహసరి వచ్చిన ఆంగ్లేయులకు ఇంగ్లీషు పుట్టుకమాలముననే దక్షిణా ఫ్రికాలో తాముడగుటకు కొంత కర్తవ్యకాండ జరుగవలసియుండు ను. బ్రిటిషు లేబరు వోలుపై ముఖ్యముగ వాధారపడియున్న లేబరు పార్టీయున్నది. దచ్చివోలుపై ముఖ్యముగ వాధారపడి యున్న నేషనలిస్టు పార్టీయున్నది ఒక ఒడంబడిక జేసికొనిరని యు దానిప్రకారము లేబరుపక్షమువారు బర్లరు వోలుపై బల పరచినయెడల నేషనలిస్టు పక్షమువారే ఆసియాకారియులకు ప్రతికూలముగా నుండు విధానమును బలపరచునట్లు సేర్పాటు జేసుకొని రనియు దక్షిణాఫ్రికాలోని ప్రధానపత్రికలు నూ చించెను.

ఇంతేగాక యిదివరకు గావించబడిన క్లాసుయేరియాల వి ల్లకన్న కళోరమును విభజన కాసనము కొత్తది తయారగుచు న్నదని తెలియుచున్నది. నేటాలులో భారతీయుల కింకముందు మ్యూనిసిపలు నియోజకాధికారము లేకుండ జేయును చట్టము కటి యంగీకరించబడి గవర్నరు శివరలు ఆంగీకారముసంగి నటుల జ్ఞాపకముండవచ్చును. ఈ వారి విభేద చట్టముగూడ గా వించినయెడల 1914 వ్యట్టు - గాంధీ ప్రతిప్రతి ప్రకారము రక్షింపవలసిన హక్కు లింకను యేమి గలిగియుండెనో గాన్పిం చుటలేదు.

ట్రాన్సువాలులో పికెటింగుపద్ధతియు భారతదేశ వర్తక బహిష్కారమును మరల ప్రారంభింపబడెను. ఈ స్థా యున్న తీవ్ర వారావరణమునందు అదికొంతవరకు విజయము గాంచెను. నేటాలులో భారతీయులను ప్రభుత్వమువారు తిరిగి పంపివేయుట యింకను నాగుచున్నది. మద్రాసుకు తిరిగి నిచ్చిన వారిని నేను అత్రక్షి రి (వర్క్సలడిగిరి). భారతదేశములో పని కొరుకుట కష్టముగ నున్నదని వారు శెప్పిరి. అందుచేతవారు యె సైన్సియో కష్టములను దుఃఖములను బొందియు మలయా ఎమి గ్రేషను డిపోలో శిథిలమైవులలోని రబ్బరు నాట్లలో పనిచేయుటకు భారతదేశమునుండి పంపివేయునని యడుగు చున్నాడు. దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయునిగిరినిజముగా తీసిపోయి నది. ఎంతటి దైర్యవంతులకైనను ముందెక్కడను ఆశ గాన్పించ దు. భారతదేశములో మనకు ముప్పవార్లలో నొక్కవిశేష ము మాత్రము గాన్పించుచున్నది. అచట హిందూమహమ్మ దీయ సమస్యమాత్రము లేదు. భారతీయులందరకును ఒకటే కష్టము సంప్రాప్తమైనది. అందుచేత వారు జన్మయందును పృథకుమునందును, మనసునందును ఒకటిగ నున్నారు.

దక్షిణాఫ్రికా పరిస్థితు లెంత ఘోరముగ నున్నవో నైన చెబుటబడెను. ఈసందర్భమున వ్యట్టునేనాని వాక్యములు గతవారమీ పత్రికయం దుచురింపబడినవి మరింత మువరముగ నుండగలవు. ఆంధ్రాసు గారు నూచించిన పికెటింగు నిర్బంధముల తెట్టుటకు ముగిసే దప్ప మరేమియు గారు. 1921 లో భారతదేశముంతటను యొకతేలేయో బాగ్లత్తడిసికో న్నతేజీ కొంతముగ నుండవచ్చును దక్షిణాఫ్రికాలో యేమాత్ర ము కాంతముగ నుండునో అందరి శ్వేతజనము తెరిగిన వాకే తెలియగలదు.

మో॥ కి॥ గాంధీ]

భారతదేశము బట్టకై

పరాధీనముగ నుండనేల?

క్రింది లెక్కలను గమనింపుడు

గాంధీమహాత్ముడి వారపు 'ఎంగ్లండ్'యాలో నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:

భారతీయులు బద్ధకమునువదలి రాటమునుదిప్పుచు ఖద్దరు దుస్తులను ధరించుచున్నమాత్రాన భారతదేశము బట్టకై యితరులపై నాధారపడకుండ స్వయంపాపకముగ నెట్లుండగలదో యెంతకులభమో గుణకారముజేయుచు యీక్రింది లెక్కలను ఒకఖద్దరు ప్రియుడు నాకు ప్రకటనార్పించెను:

"భారతదేశముయొక్క జనసంఖ్య 31 కోట్ల 20 లక్షలు. సంవత్సరమునకు మిసి 20 గజముల గుడ్డ గానెన్నను దేశమున కంతకును 624 కోట్లగజములగుడ్డ కావసియుండును. రోజుకు నాలుగుగంటలు పనిజేయునెడల కడుగుకు ఒక్కొక్కటికి సం॥ మునకు 40 పానులనులైనను 180 గజముల గుడ్డనుగను. అనగా 4 కోట్ల రాటము లుండవలెను. భారతదేశములో యెనిమిదిమంది స్త్రీపురుషులకు ఒక్కరాటమున్నచాలును. మొత్తముమీద 15వ నెంబరునూలుగంటకు 420 గజముల చొ॥ పడుకొనవచ్చునని చెప్పవచ్చును. చాలరాటములను రోజుకు 3 గంటలుగూడ పడుకుంటులజేయవచ్చును. అప్పుడు 3 కోట్ల రాటము లేవాలను. భారతదేశములో 10 మంది స్త్రీపురుషుల కొక్కొక్కరాటము చొ॥ చాలును.

ఈనూలును నేయుటకు 50 లక్షల చేపగ్గములు గావలసియుండును. అప్పుడు ఒక్కొక్కమగ్గము రోజుకు 5 గజములు నేయవలసియుండును. సంవత్సరమునకు 250 రోజులే పనిరోజులుగ దీసికొందము. నేతపనివారు 800 రోజులు పనిజేయుచు రోజుకు 6 గజములు నేయునెడల అందనూ యింకను తగ్గును. అప్పుడు 85 లక్షల మగ్గములు చాలును. 1901 జనభాప్రకారము 25 లక్షలమీది చేపగ్గములపై నేతనేయుచుండిరి. అనగా 8, 10 లక్షల మగ్గములు పనిజేయుచుండవలెను. ఇప్పుడు వేలకొలది మగ్గములు పనిజేయుటలేదని అందరకును తెలిసినదే.

"1922 లో విదేశమునుండి 157 కోట్ల 70 లక్షల గజములగుడ్డ దిగుమతియయ్యెను. ఆసంవత్సరమే 5 కోట్ల 80 లక్షల పానుల నూలు గూడ దిగుమతి యయ్యెను. ఈనూలునంతను గుడ్డనే యునెడల 40 కోట్లగజము లగును. మొత్తముమీదవిదేశపుగుడ్డ 200 కోట్లగజములు దిగుమతిజేసినట్లగును. ఈగుడ్డ దిగుమతి గావండ జేయుటకు, మొదట దెల్పింట్ల ఒకకోటి రాటములు పని జేయుచుండినగాని, లేక భారతదేశములో 30 మంది స్త్రీపురుషుల కొక్కొక్కరాటము పనిజేసినగాని మీలగును. వై. లెక్కప్రకారముజూచినయెడల చేపగ్గములసంఖ్య 12, 15 లక్షలండవలసియుండును.

"1914 నుండి 1922 వరకును మిల్లులలో కడుపు 6 లక్షలెక్కువయ్యెను. 30 వేల మగ్గములు పెరిగెను. 16 కోట్లగజముల గుడ్డతెక్కున తయారగుచుండెను, మూలధనముగూడ 15 యేండ్లలో 8,9 కోట్లకు పెరిగెను. విదేశమునుండి దిగుమతియగు గుడ్డను 200 కోట్లగజములను అసలు రాకుండ జేయవలెనన్న యెంత అనుకుల పరిస్థితులున్నను యామిల్లులలో 80, 40 యేండ్లైన పట్టును. యధాపురోజుల నాటిపరిస్థితులు రాగూడదని చెప్పుటెట్లు? అట్లు సంప్రాప్త మగునెడల 60 యేండ్లలో 80 యేండ్లలో, యింకను నూతండ్లు పట్టినపట్టవచ్చును. ఇంతేగాక ముప్పదియవ నెంబరుపైగా సన్ననినూలు విషయమున జపాను గ్రేటుబ్రిటనులలో పోటీగలదు. వీనికొరకు యెక్కువరకపు యంత్రముల నిర్మింపవలయును. అందులకు విదేశపుయంత్రములపై నాధారపడుటయు పెద్ద పెద్దనిపుణుల సలహా దీసికొనుటయు అవశ్యకముగ నుండును.

"భారతదేశములోని మిల్లులలో లోట్లదీగుబొట్టు, ధరలు పడిపోవుట మున్నగు విషయములగుర్చి లెక్క లావద్రవముగ నుండును. అట్టివస్త్రములు సం॥మునకు 170 లక్షలు దాదాపుండును. ఇవవి సంవత్సరముల కొకసారి ధరన తగ్గుబాట్లలని నష్టము మూలధనమంత యగుచుండును. ఇంతేగాక మిల్లులు చెల్లింపు మాపర్టాక్సు, ఇంకొకటాక్సు, ఎక్సైజుపన్ను, రైల్వేలెట్టు హ్యూనిసిఫలరేట్లు మున్నగువి సంవత్సరమునకు 837 లక్షలగును. ఈ రిక్కికోట్లను ప్రతిసంవత్సరమును గుడ్డనుకొనువారే పోషిచెదరు. రాటయినగ్గములు విచ్చినయెడల యామొత్తము లోచాలభాగము మిగిలి యాపక్రీతకు వినియోగపరచుటకు నిలుగనుండును.

స్వదేశీ, - జాతీయత

భారతదేశాదర్శము

ఈవారపు 'ఎంగ్లండ్'యాలో గాంధీమహాత్ముడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

నా మిత్రుడు వ్రాసిన యీక్రింది లేఖ చాలకాలము నుండి నా కాగితముల కట్టలో నుండెను:

"గాంధీమహాత్ముడు! అనుపేరుతో రామయ్యుని రోలండు వ్రాసినపుస్తకమును మీరు చదివినయే యుండురు. ఈ పుస్తకం 176 వ పేజీలో నీక్రిందివిధముగ గలను. 'ఈ జాతీయవిజయమేమి, బహుసంకుచితమును అంటరానంత పునీతము నై యున్నది. ఇంట్లోకుర్చీని, తలుపులన్నియు వేసుకొని, యేమార్పునద్దని ప్రతిని పట్టుకొనుటయూ, ఏమిన్నియెగుమతి జేయరాదు, కొనరాదు, కరీరము, ఆత్మను విశుద్ధము జేసికొని యుద్ధరించుకొనుడు! మధ్యయుగములో పస్యానులు బోషించు తత్వమిదియే గదా! వికాలమనస్కుడగు గాంధీయూ యిట్టితత్వమును బోధించుట! అందులో డి. బి. కలేల్కారుగారు వ్రాసిన 'స్వదేశీతత్వము' అను పుస్తకమునకు పీఠిక వ్రాయుట! మిమ్ముల నెంతయో ప్రస్తుతించుచు నాత డిట్లు వ్రాసెను గాన మీ రందులకు ప్రత్యుత్తర మీయవలసి యున్నది. ననంబరు 27 వ లే పే 'ఎంగ్లండ్'యాలో ఆంధ్రా ను గారి వ్యాసమునకు చివర 'జాతీయతయొక్క సత్యము' అని ఒక ముక్క వ్రాయుచు భారతదేశపు స్వదేశీ అపరికల్పము గాని వర్ణభేదముగాని కాజాలదని తెల్పిరి. ఆవిషయమే యింకను విస్తరించి వ్రాసి యీగ్రంథమును జదువు వారియొక్కయు తత్కర్తయొక్కయు భయమున దీర్చరాదా?

డి. బి. కలేల్కారుగారి పుస్తకవిషయ మేమనగా అది గుజరాతీలో వ్రాసినదానికి తర్జుమా. నేను పీఠికను అసలు గుజరాతీ దానికి వ్రాసితిని. డి. బి. కలేల్కారు చాల విశ్వసనీయుడగు మిత్రుడు. అందుచేత ఆ పుస్తకమును జదువకుండనే గుజరాతీలో ఆరు పంక్తులు పీఠికను వ్రాసితిని. నే నాపుస్తకములో నచ్చటచ్చట కొన్ని భాగములను జూచితిని. స్వదేశీని గూర్చి నా మిత్రుని భావములు నాకు తెలియను. అవియు నాభావముల పంటిచే యని కనుగొనుటకు కష్టమేమియు లేక పోయెను కాని ఆంధ్రానుగాని జెప్పిన మీదట తర్జుమా జేసిన పుస్తకమును జదివితిని. కొన్నిచోట్ల ఆ విషయములను చెల్లుటలో ఎటు సంతోషితిమిగ నుండెను. ఆ విషయముల గూర్చి కలేల్కారుగారిలో గూడ చర్చించితిని. తర్జుమా జేసినపుడు అది సంతోషితిమిగనే గానియిం ననియు, అందుకు తాను భాష్యుడు గాదనియు అయిన జెప్పెను. ఇకను స్వదేశీని గూర్చి నా అభిప్రాయములు 'ఎంగ్లండ్'యాలో స్పష్టముగ దెలుపగలిగితిని. నాఅభిప్రాయములును కలేల్కారుగారి వియును ఆపుస్తకమునందు గానియింనునంత సంతోషితిమిలు గావని తెలియగలదు.

ఇంతవరకాపుస్తకము మాట జెప్పితిని. నేను స్వదేశీ యన యెట్లు నిర్వచితమో అందరకును తెలియను. దగ్గరనున్న వాళ్లమాట యేమైనను సరే యని దూరమున నున్నవారికి ముందు సహాయము జేయరాదు. అట్లు జేయుటలో యేవిధమైన నేరము గాని తప్పుగాని లేదు. అది యేమాత్రమును సంకుచితభావము గాదు. కారణ మేమనగా నా అభిప్రాయము కనపరమైనదాని నంతకు ప్రపంచములో నన్ని భాగముల నుండియు కొందును. నా అభిప్రాయముక నున్నను, నేను ముందు జాగ్రత్త దీసికొనవలయు నని ప్రకృతి నిర్ణయించిన దానికేమైన హానిగల్గినను అట్టి దేమైనను యెంత అందుకుగ చక్కగ నున్నను యెవరిదగ్గర నుంచియైనను కొనజాలను. ఈపరిమాణకరముగనుండు వాఙ్మయమును గ్రంథములను ప్రపంచములో నన్ని భాగములనుండియు కొనెదను. ఇంగ్లాండు నుండి కేంద్రపీఠికి పనిముట్లును, ఆస్త్రియానుండి గుండు నూదులు పెన్నెళ్లు స్క్రిట్టర్లునుండి గడియారములు కొందును. కాని ఇంగ్లాండు నుండి యొక నున సరే, జపానునుండి యొకను సరే ప్రపంచములో మరి యే భాగమునుండి యొకను సరే యెంత చచ్చని గుడ్డయైనను ఒక్క అంగుళమైనను కొనను కారణ మేమనగా దానిజలన భారతదేశములో లక్షలకొలది మందికి హాని జరుగుచుండెను. విదేశపు గుడ్డ భారతదేశములో చేరితో పడికి నేసిన దానికన్న యెంత హానికన్నప్పటికిని యీ దేశములో అన్నను లేక చర్మములుగ నున్నవారు పడికి నేసిన గుడ్డను కొనకుండు వానిని కొనుట పాపమని నేను తలంచెదను. కాబట్టి నేను జెప్ప స్వదేశీచేరితో పడికిన ఖద్దరుకును భారత

దేశములో తయారగు ప్రతివస్తువులకును వర్తిం చును. నేను జెప్ప జాతీయత గూర్చి యీస్వదేశీ యంత విస్తారితమైనదే భారతదేశముద్ధరింపబడిన యెడల ప్రపంచమున కంతకును యిందువలన లాభముగలుగవలెనని నేను కోరెదను. ఇతరదేశములం నాశనమై భారతదేశముపైకి లేవవలెనని నేను కోరను. భారతదేశమునకు క్రీస్తామర్శ్యులున్నయెడల యిచ్చటి క్రాంతివేషములనున్న అనందదాయక మగు సుగంధ ద్రవ్యములను ప్రపంచములో నితర భాగములకు బంపును గాని వల్లమందు మత్తుద్రావకములవల్ల నెంత ఆర్థిక లాభము చేకూరినను వానిని బంపజాలదు.

వర్ణ విభాగము - అన్వయశక్తి.

ఈవారపు 'ఎంగ్లండ్'యాలో గాంధీమహాత్ముడు యం. వి.యన్. అను వారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచునిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

అన్వయశక్తిను వర్ణమునకును చాల భేదము గలదు. అన్వయశక్తి కాస్త్రీయముగాదు. వాదములతో సమర్థింపబడినది కాదు. గోటిదారిలో బాలు నేవను బొందుటకు గల హక్కును లేకుండజేసి యితరులకు నేవచేయు భాగ్యముగూడ ఆ అన్వయశక్తిలకు లేకుండ జేయబడినది. వర్ణవిభాగము కాస్త్రీయమైనది కారణముక మైనది. దానివలన వస్త్రము లున్నయెడల లాభములు గూడ గలవు. బ్రాహ్మణుడు భూద్రాసాదరునకు నేవజేయుకుండ అందు ఆటంకపరచున దేమియును లేదు. వర్ణ విభాగము సాంఘిక నైతిక నిరోధముల గల్పించును. వర్ణభేదమును విస్తరింప జేయు మీలెను. చాతుర్వర్ణములనియే నేను జెప్పెదను. వాని నెక్కువజేయుట చెడుగునక కారణముగను వర్ణములను సంస్కరించి అందరి దోషములను తొలగించెదను గాని వాని ససలే ద్వంసము జేయుటకు కారణము గాన్పించుటలేదు. నాకు యెక్కువ తక్కువ లేమియును లేవు. బ్రాహ్మణుడు జన్మతః తనకేదో ఆధిక్యమున్నదనుకొని యితర వర్ణములన్న నీచముగ జూచువాగు బ్రాహ్మణుడు గాగు. తా నగ్రజాతి వాడన్నయెడల నేవజేయుటయందు ప్రథమస్థాన మాతనికే యాయబడును.

నరసాపురం ప్రిన్సిపల్ సబుకోర్టులో

వి. ఎ. 1840/1924

యేలూరు అ॥ సబుకోర్టు ఫయలు

ఓ. ఎన్. 36/1919

వాది:- శ్రీరాజా బొమ్మజేవర రాజ్య లక్ష్మీదేవర్యు గారు.

ప్రతివాదులు:- 1. శ్రీరాజా బొమ్మజేవర నాగన్న నాయుడు బహద్దరు జమీందారుగారు, 2. శ్రీరాజా బొమ్మజేవర వెంకట్రాయులు నాయుడు బహద్దరు జమీందారుగారు.

ఈదావాలో ప్రోగ్రెడ్జివ్ టీక్సప్రకారము వాది గారు తనకు క్రిందికోర్టులో రావలసిన Proportionate costs, tax చేయించి డిక్టో చేర్చించవలసినదిగా పిటిషను దాఖలు చేసియున్నారు. సదరుపిటిషనుకు ఆక్షేపణలున్నయెడల సదరు ప్రతివాదులు తెలియజేసికొనుటకుగాను కోర్టువారు ది 7.4.25 లేడికి నాయి దాజేఖారు. సదరు లేడిని నరసాపురం ప్రిన్సిపల్ సబ్జడ్జి నేలు కోర్టువారియెడల తమ అభ్యంతరములు తెలియ పూయకొనియెడల ప్రతివాదుల పరోక్షముందు సదరు పిటిషను విచారణ కాబడును.

నరసాపురం } జంధ్యాల సుందరరామయ్య, 16.8-1925 } ఫస్టుగ్రేడు ప్లీడరు.

పల్లింగుటన్ సినిమా

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు 953
14.8-25 కనివారమునుండి 20.8-25 కుక్కవారమువరకు కని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నం 3-15 గంటల నూటనీగలదు. యూనివర్సల్ ట్రైచెన్ డబ్బ్ సినియల్

ది ఫాస్టు ఎక్సుప్రెస్సు రెండవభాగము ప్రదర్శింపబడును. సుప్రసిద్ధులైన విల్లియండెవ్స్ & ఎడ్ మండుజాన్ అద్భుతచర్యలు చూడదగినవి.

మదరాసు వార్తలు

శాసనసభాసభ్యత్వము:— రా. బి. సి. వి. రంగారెడ్డిగారు భారతీయేనైనాను మదరాసు కర్నూలు తరపున నేను నిలచుచున్నాను. నేను సంయుక్త జాతీయ పక్షమునకు చెందియున్నాను కాన నన్ను నుకొనవలసినదని బి. సి. శేషారెడ్డిగారు ప్రకటించుచున్నారు.

స్తూడెన్సు క్లబ్:— ఈ క్లబ్ బారి యజమాన్యమున పొందరమహాలులో 19 తేదీన 5-30 గంటలకు ఎం. ఓ. పాఠశాలలో అధ్యక్షత క్రింద పి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు యాక్షన్ పోషముగానుండ కీ. కే. టి. భాష్యంనాయుడుగారి చిత్రమును బహిరంగపరచును.

నూలువదుకుపోటీ:— తిరువల్లిక్కేటి కాంగ్రెసుసభ వారి యజమాన్యముక్రింద మహాత్ముడువచ్చినపుడు స్త్రీలకు ప్రత్యేకముగా నూలువదుకు పోటీజరుగును. నాజాను నూలు తీసినవానికి 2 బహుమతులు, త్వరగావడసారికి 1 బహుమతి మహాత్మునిచే నిప్పించబడును. పోటీకిరాగోరు స్త్రీలు వెంకటరంగంపేట్లో ఉన్న తిరువల్లిక్కేటి కాంగ్రెసుసభ కార్యదర్శికి శుక్రవారంలాగా వ్రాయవలెను.

సంస్కరణములు ఫలితములు: మదరాసు దొర తనమువారి నివేదిక:— ఈ క్షిరీకను నిన్నటి పత్రికయందు ప్రకటింపబడిన వ్యాసము అసంపూర్ణమైనది. పట్టము ననుసరించి సంస్కరణములను వ్యవహరించు విషయమై చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారిచ్చిన సలహాలు, గా. పానలురాజు సర్ పాత్రోగారిచ్చిన భిన్నాభిప్రాయములు శేపు ప్రకటింపబడును.

రాకపోకలు:— బొంబాయిమెయిలులో కాళహస్తి రాజాగారు శేపు వచ్చెదరు. గవర్నరుగారిని సందర్శించెదరు.

శిశువారక కాశీనాథుని గాకేశ్వరరావు పంతులుగారు పల్లెటూరునుండి తిరిగివచ్చిరి.

కాశీర మహారాణి రామేశ్వరం యాత్రకు పోవుచు యీపువయం యిచ్చట దిగినది.

సర్. ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు విశాఖపూర్ వెళ్లిరి.

డాక్టర్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి మొమోరియల్:

డాక్టర్ ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ ఎల్. ఎల్. డి. గారి మరణమునకు సంతాపమును జూపుటగాను వివిధపక్ష నాయకులు, గౌరవనీయులు, ప్రముఖులగు కొందరవృత్తులు (పి. త్యాగరాజుశెట్టి, అనిబెంటు ఎన్. శ్రీనివాసయ్యగారు, వి. ఎన్. శ్రీనివాసశాస్త్రి, టంగుటూరి ప్రకాశం, సి. ఆర్. రెడ్డి, కె. వి. రెడ్డి, బొబ్బిలిమహారాజు మొదలగు నుప్రసిద్ధులు ముమారు 115 మంది మేరీగారిని మీటింగు సమావేశపరచగోరిరి. అందుచే మేపురిపుగారు 19 తేదీ 5.15 గంటలకు పచ్చపుహొయనగు మీటింగు శేర్లూరుచియున్నారు గాన అందరు తా. ప్రాధికులు. ఈసభకు (పి. పి. రామస్వామయ్యగారు రన్యత. తనహింతుగు సర్. పి. త్యాగరాజుశెట్టి, రా. బి. శివజ్ఞనంపిళ్ళ సర్. కె. వి. రెడ్డి, ప్లర్. టి. సదాశివయ్యర్, టి. ఆర్. వెంకటరావుశాస్త్రి, డి. బి. ఎల్. పి. గోవిందరావుగార్, సత్యయ్యార్, సి. ఆర్. రెడ్డి, టి. వి. శేషగిరయ్యర్, డి. బి. ప్యామికన్నప్పిళ్ళ, లాడ్. గోవిందాస్, సి. బి. పరాంకుశంనాయుడు, పి. రంగ నాథమొదలయ్యారు, గా. బి. సదుల్లా బాచాసాహెబ్, హుదుర్ గార్లు పాస్వాసకులందురు.

అఖిలభారత దేవాంగమహాసభ - మదరాసు

అవ్వసంఘ సమావేశము నేడు గూడినది.

ఈదిగున తీర్మానములు చేయబడినవి. సభకు వచ్చెడి వారికి ఇదివరకు రండురూపాయలు నిర్ణయించినది గడుచేసి ఒకరూపాయ నిర్ణయించిరి.

స్త్రీలకు ప్రత్యేకస్థలము ఏర్పాటు చేయబడిన ప్రకారము తమండా నిర్ణయించిరి. విదేశీయులకు పాకర్లమునకు గాను మహాభిమతి సంబంధించిన ఉచిత బోధనాసలహాను ప్రాపించుటకు తీర్మానించిరి. శాసనసభ ప్రదర్శనము జరుపుటకు తీర్మానించును ఆయాప్రాంతములలో యాంతు సోదరులు వారిప్రాంతములలో తయారగు బట్టలను బంపవలయునని ప్రార్థించును తీర్మానించిరి.

వచ్చి - స్వామిశెట్టి బి. ప.

కార్యదర్శి.

పెరంబూరు యూనియన్ ఎన్నికలు

16-2-25 వ తారీఖున మదరాసుకు సమీపములో నుండు పెరంబూరునందు యూనియన్ ఎలక్షన్ విషయమై మదరాసుజిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు లు శ్రీమూర్తి శ్రీనివాసు అయ్యంగార్లు, మరియు శ్రీమూర్తి మహాభూపాల్లు, అధికేశవులు నాయకులు, జయవేలు మున్నగు నాయకులున్ను విచ్చేసి యొకసభామిచిరి. యూనియన్లో 2 వ స్థానము మొదలు యొక్కకముగాను నిలబడుండు కాంగ్రెసు అధ్యక్షి శ్రీమూర్తి భీకరస్వామి నాయుడుగారే యొక్క కొనవలయునని ప్రజలకు అనేకవిధముల ప్రోత్సహించబడెను. ఈ విషయమై మహాభూపాల్లుగారి వుత్సాహము బహువిధముగా యుండెను. హిందూమత గ్రంథములలో అనేకవిషయములను ఉపమానములుగా చూపి ప్రజలహృదయములను చాలవరకు మెప్పించిరి. ముమారు 150 మంది ప్రజలు మూగియుండిరి. శ్రీమూర్తి శ్రీనివాసయ్యంగార్లు కాంగ్రెసు ప్రచార విషయమై ఆదేశాత్రి మన్నాగురుడికి పోవలసి యుండుటవలన ఆయన కడవరకు నుండుటకు పిలువకపోయెను. సభ 8-50 గంటలకు ముగిసెను.

మరల కాంగ్రెసు నాయకులు లందరు 18 వ తేదీ నుండి 1 వాతమువరకు ప్రతిదినము పెరంబూరును విచ్చియుండి ప్రస్తుతము యూనియన్ పోర్టులో కాశీగూడంతు 7 ప్రాంతములను కాంగ్రెసుకు సంబంధించివానిని స్వరాజ్యపక్షికి మహాభూపాల్లుగారు పనిచేయు కటాపాలము కలగారిచే చెడకై పై కాశీస్థానములకు యొక్క కొనుటకు గట్టి ప్రచారము జరుపు నట్లు వాగ్దానము చేసిపోయిరి. అక్షేప్రచారము యిచ్చుటికి ప్రముఖులందరును తప్పక విచ్చేసియుండి ప్రస్తుతపు సందర్భమును జూపుచు ముగింపును రచి చేయుకొనుచున్నాను. కాంగ్రెసు నాయకులు యావత్తయమై పూర్ణశ్రద్ధ వహించిన గాని ప్రచారము సెరవేరు కష్టము.

శ్రీ. గు. కేశవయ్య.

గంజాజిల్లా వార్తలు

(బరంపురం విలేజింగ్)

మార్చి 18:— పెక్కలిలో జయంతి జగన్నాథరావు గారి పెద్దపూర్తి వివాహసందర్భమున 4-3-25 తేదీన సామిత్రినాటకమును, “అంధకాశాపచారక” సంఘమువారు ప్రదర్శించిరి. జయంతి వెంకటజగన్నాథరావు బి. డా. ఎల్. టి. గారు, పెండ్లి మగూరై తండ్రి యగుధర్మరాజు పాత్రను ధరించి అతిపక్కగా నటించిరి. 7-3-25 చ “భంతామణి” నాటకమును సోంపేట్, బరంపురంవారు జరిపి ప్రదర్శించిరి. శివు శ్రీరామయ్యగారు చింతామణి పాత్రను అద్వితీయముగా ప్రదర్శించినందులకు అతితయోక్తికాదు. నచ్చిపెట్టిపాత్రధారియు శ్రీనివ్వల సత్యనారాయణమూర్తి పంతులును అతిశ్రేష్ఠులై తమ పాత్రను పోషించిరి. ఈ రెండు నాటకములను ఉచితముగా ప్రదర్శించిరి.

ఈ పెండ్లిసందర్భమున శ్రీ తిలక్స్వామిజ్యోతిషికి అడ పెండ్లివారి తరపున రి. రూ. 100 లును, గుగ పెండ్లివారు గరిమెళ్ల సీతారామశాస్త్రిగారు (పోంపేట్) 5 రూ. 100 లును బహగిరి.

బరంపురంలో మోహను బ్రహ్మ మోహినీ ఎక్స్క్రిక బయస్కీపు స్థాపించిరి. బయస్కీపు కంపెనీ బరంపురమున స్థాపించబడునని చాలాదినములనుండి నిలచుచుంటిమి ఇప్పుడు ప్రాపించబడినది.

ఉత్పల్ల భీమ శాశిరామపాత్ గారు మగూరు కంపెనీ పెట్టి. అసహనమును ప్రదర్శించుచు చూపుచున్నాడు.

అసహనమును ప్రదర్శించుచు చూపుచున్నాడు.

అశ్వన్ | అశ్వగంధిచే తయారుచేయబడిన నంబీవి.

బలహీనమైన వరములకు, దుర్బలమైన మెదడుక, బలములేని కండరములకు,

ఈ అమోఘమైన ఔషధము శతావరి, బల, తృణానా, గ్లిసెరొఫాస్ఫరేటులు, ఇతర మూలములు ఒకధులుచేర్చి తయారుచేయబడినది. అందుచే కలిగిన దుర్బలత్వమునకు ఇది తప్పక మంచిగుణ మిచ్చును.

ఇది రహస్యమైన ఔషధముకాదు.

కావలసినవారు వ్రాసిన ఔషధము

సూత్రముకూడ తెలుపబడును.

అఖిలభారత ప్రాంతీయకాంగ్రెసు

రామస్వామి మొదలియారుగారి యింగ్లీషుమూత్ర

మదరాసు, మార్చి 18:—గత దివసమున మద్రాసు మునందు సమావేశమైన అఖిలభారత ప్రాంతీయకాంగ్రెసు అధ్యక్షులు, మదరాసు శాసనసభ్యులు వగు ఎన్. రామస్వామి వెంకటేశ్వరగారు యోప్రితులు మొదటివారముందు బయలుదేరి యింగ్లాండు వెళ్ళుచున్నారు. బ్రిటిషు ప్రజలు ను భారతదేశ రాజకీయభూమియందు కొర కవలంబించవలసిన ఆపశ్యకమును మార్చుచు గావించుటకు అఖిలభారత ప్రాంతీయకాంగ్రెసువారి అభిప్రాయములను దెల్పెదరు. నాల్గయి రుమానములు భారతభూమిని విడిచి విదేశముందు రామస్వామి మొదలియారుగారు సంచారముచేసెదరు. వ్యదేశమునకు తిరిగి వచ్చునప్పుడు అచ్చటిరాజకీయపరిస్థితుల పరిచయము నొందుటకు సమీపప్రాంతీయకాంగ్రెసు సభ్యులైనను. (ఆ. ప్రె.)

వ్యాయామ క్రీడావార్తలు

తెన్నిను పోటీపందెము

దక్షిణ ఇండియా అథ్లెట్స్ అసోసియేషనువారి యజమాన్యమున జరుగుచున్న తెన్నిను పోటీపందెములలో నిన్నటి దినము రెండు ఆటలు జరిగెను. డబ్బుల్లో వెంకట రామాంజులు బాలయ్యగార్లు పి. యన్. వెంకటరామను చంద్రశేఖరను గార్లతో ఆడిరి. రెండుపక్షములకును పోటీ సమముగ నుండెను. మొదటిస్ట్రైకుడుదీర్ఘమై 18 ఆటలు జరిగినవిమట్టు వెంకట రామాంజులు బాలయ్యగార్లు గెలిచిరి. రెండవస్ట్రైకును ప్రతిపక్షులు సులభముగ గెలిచిరి. మూడవస్ట్రైకునందు చెరి 5 ఆటలు గెలిచిరి. చివరకి పక్షులచే ఆట అపుడలచేయబడెను.

స్కోరు (10-8) 1-6; 5-5)

మరల నేటిదినము సాయంకాలము జరుగును.

యాన్. కృష్ణమూర్తి రంగస్వామిగార్లు చలపతిరావు గానుగార్లు సుఖముగ నోడించిరి (6-5; 6-1).

శర్మ విశ్వనాథంగార్లు ప్రసాదరావు హనుమంతరావు గార్లతో ఆడవలసియుండెను గాని. హనుమంతరావు పక్షము వారు రానందున శర్మపక్షమువారే గెలిచినట్లుగ నిర్ణయింపబడెను.

నేటిదినము ఆటలు

నేటిదినము డబ్బుల్లందు వెంకటరామాంజులు బాలయ్యగారు వెంకటరామను చంద్రశేఖరనుగార్లతో నిన్నటి కొదవ ఆట నాడెదరు. త్యాగరాజు ప్రసాద్ గార్లు దేవానాథం పక్షమువారిలో నాడెదరు. రామరావు సుబ్బారావుగారు మునుస్వామిరత్నముగారితో నాడెదరు.

ఆగ్ని పమాదము

రూ 15, 000 ల విలువల ఆస్తినినష్టముగలు

రంగూను, మార్చి 17:—నిన్న అట్లాను ప్రాంతీయము ఆగ్నిప్రమాదము వాటివి అయిగు యిందలవరకు రామప్రతి అయ్యెను. వంబయి టి పాయింట్లోనుండి చెరగైన ఆగ్నికరణము లచే ఆగ్నిప్రమాదము సంభవించెను. రూ 15, 000 ల విలువల ఆస్తి నాశనమయ్యెను. (ఆ. ప్రె.)

అసహనమును ప్రదర్శించుచు చూపుచున్నాడు.

అసహనమును ప్రదర్శించుచు చూపుచున్నాడు.

అసహనమును ప్రదర్శించుచు చూపుచున్నాడు.

అసహనమును ప్రదర్శించుచు చూపుచున్నాడు.

అసహనమును ప్రదర్శించుచు చూపుచున్నాడు.

అసహనమును ప్రదర్శించుచు చూపుచున్నాడు.

అసహనమును ప్రదర్శించుచు చూపుచున్నాడు.

అసహనమును ప్రదర్శించుచు చూపుచున్నాడు.

అసహనమును ప్రదర్శించుచు చూపుచున్నాడు.

అసహనమును ప్రదర్శించుచు చూపుచున్నాడు.

అసహనమును ప్రదర్శించుచు చూపుచున్నాడు.

అసహనమును ప్రదర్శించుచు చూపుచున్నాడు.

అసహనమును ప్రదర్శించుచు చూపుచున్నాడు.

అసహనమును ప్రదర్శించుచు చూపుచున్నాడు.

అసహనమును ప్రదర్శించుచు చూపుచున్నాడు.

చెన్ను పురి శాసనసభ

విశ్వాశాహిత్య తీర్మాన మోడిపోయెను

అనుకూలు 31, ప్రతికూలు 73, తటస్థులు 2.

ప్రతికూలపక్షనాయకుల తీవ్రవిమర్శనము

చెన్ను పురి శాసనసభ ఈదినముదయము 11 X 11 లకు తిరిగి సమావేశమైనపుడు - ప్రతికూల పక్షనాయకుడు విద్యాంగమంత్రియందు విశ్వాసము లేదని తెలుపుటకుగాను గావించిన తగ్గింపు ప్రతిపాదనపై గంటన్నరకాలము తీవ్రమగుచర్చ జరిగినపిదప ప్రతిపాదన మత్యధిక సంఖ్యకులచే నిరాకరింపబడెను. ఒక్కసంయుక్తజాతీయపక్షమువారు తిప్పిమిగిలిన మహమ్మదీయసభ్యులు, నామినేటుసభ్యులు ప్రభుత్వసభ్యులు, యూరపీయ సభ్యులు అందరును ప్రతికూలముగ వోటువేసిరి. ప్రతికూలపక్షనాయకుని సవరణ కనుకూలముగ 31 రును, ప్రతికూలముగ 73గురును, సమ్యక్తులనొసగిరి. సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు, వెల్లింగ్రి శాండ్సుగారు తటస్థులుగ నుండిరి.

ఈ దినమునతిరిగి చర్చ ప్రారంభమైనపుడు, సత్యమూర్తి గారు మొదట మాటలాడిరి

సత్యమూర్తి గారు

సత్యమూర్తి గారు నిరసించారాజాగారి ప్రతిపాదనకు బలపరచుచు, విద్యాంగమంత్రిగారు, మద్యవిక్రయమును తగ్గించుటకు ఆచరణనుం దెట్టిప్రయత్నమును నొనర్పలేదని నుడివీరి. గత వత్సరము, రెవిన్యూ కార్యదర్శి ఆయనవ్యయపట్టిక సందర్భమున మాటలాడుచు, మద్యనిషేధము నుద్దేశించునెడల ఆచారమును క్రమక్రమముగ తగ్గింపవలెనని నుడివెను. ఈవిషయమున మంత్రిగారేమి చేసిరి? ప్రతివత్సరమును ఆచారమును క్రమక్రమముగ తగ్గించుట తేమిచెనెను? విద్యాంగమంత్రిగారు దులభ పట్టి నూచాల నొనర్చెను? ప్రతి వత్సరమును రాష్ట్రీయకప్పములు తగ్గింపబడుచున్నవి. మద్యనిషేధముకొరకు ఆమొత్తమునందు ఒక భాగమైనను ఆడుగలేదు. ప్రభుత్వ మంత్రిగారు కార్యనిర్వాహకసభలం దిందుకొరకేమియు నొనర్పలేదు. ఈ విషయము చాల కష్టమైనదని మంత్రిగారు నుడివీరి. అది కష్టమైనది గానియెడల అతడు మంత్రిపదవియందుండ నక్కరలేదు. అది తేలికయైనయెడల ఏవదిహేను రూప్యముల కేతకముగల సమాప్తాయో ఆపనని జేయగలడు.

సత్యమూర్తి గారు

ఆలెక్సల నుదాహరించి- యథార్థముగా మద్యపానము సం దేమాత్రమును తగ్గలేదని నుడివీరి. మంత్రిగారు, తా నేమియుజేయలేనని చెప్పెను అందుచేతనే మంత్రిపదవియందు శాశ్వతముగ నిలపవలెనని కోరుచున్నారు.

మద్యముపై ఎక్కువ పన్నుల విధించునెడల మద్యపానము తగ్గునని మంత్రిగారునుడివీరి. మంత్రిగారు తాను గోకలేగారి కిచ్చుడని చెప్పకొనుచు ఈసందర్భమున, తన గురువును మూలద్రోసెను. గోకలేగారు, పన్నుల హెచ్చించుటవలన మద్యపానమేమాత్రము తగ్గున, సామ్రాజ్యశాసనసభలో దుజువుజేసెను. గోకలేగారిపై మంత్రిగారికిగల భక్తి ఇప్పుడెచ్చటికి పోయెనో. మద్యవిక్రయముల తగ్గించితిమని మంత్రిగారు చెప్పెనున్నారు. కాని నేనుమాత్ర మివిషయమున కోపనీయముగ కథను జెప్పవలసియున్నది. టెల్లూహో టెల్లూహు లైసెన్సు నొసగువిషయమును జూడుదు. ఇది పెద్దకళాకాలయ, ఒకచర్చియు, హై స్కూలునుగల ప్రదేశముమధ్య నున్నది. దీని నచ్చుటనుండి తొలగింపవలెనని ఆచ్చటి విద్యార్థి కారులును, క్రైస్తవగురువులును, ఎన్నియోమార్లు ప్రార్థించిరి. ఇందుచే విద్యార్థులును యువకులును చెడిపోయెదరని మహాభయభుకొనిరి. మంత్రిగారు చేసినదేమి? సిల్వరుహోటలున కంటేవరకు నొసగుబడిన సారాయిదాకా యు లై సెన్సును తొలగించి, సారాయియు, మాంసమును రెండునుగూడ విక్రయించుటకు వీలగునటుల హోటలులై సెన్సు నొసగెను. ఆదియప్పనాయక హైస్కూలు నెడుట నున్న ఒకానొక నంబంగుహమున లై సెన్సు ఒసగుబడిన మద్యవిక్రయమును తొలగింపవలెనని మహాభయసంపగా, ఎక్సైజుశాఖవారు వెల్లి ఆఇంటినంబు చెరిపివేసి దానికే మరియొక నంబు వేసి, మొదటినంబంగుహమున మద్యవిక్రయము లేదని చెలిపిరి.

విద్యాంగమంత్రి తన మాతృబుద్ధి నీవిధముగ ప్రకాశింపజేయుచున్నాడు. ఎన్నియో మునిషావలీల. మద్యవిక్రయముల సం దర్భమున తమకు స్వాతంత్ర్యము నొసగువలెనని కోరెను. మంత్రిగారి విషయమున జేసినదేమి? ఒక్క పురపాలకసంఘమున కైన పట్టికావ్యవస్థ మునకా? తదు. మద్యపానమును తొలగించుటకు, హోటలులయందు మద్యము ప్రజలం దుద్బోధము గలుగజేయుచుండగా మంత్రిగారేమిచేసిరి? అట్లు ఉదోహర్షముగలుగజేయువారిసందర్భి తీసికొని వెల్లి కారాగారములందుండుటకు తోడ్పడుచుండిరి. క్రితేతలు రెవరెండుటితుగారు నిర్ణీతముగ గంటలకంటే నెక్కువకాలము మద్యమును విక్రయించుచున్న మద్యవిక్రయములగురించి యెన్నియో మార్లు ప్రభుత్వమువారికి చెలిపిరి. ఆవిషయమున మంత్రిగారేమైన చర్యదీసికొనిరా? ముదానునందు ఈదినమునగూడ పోలీసువారియొక్కయు ఎక్సైజుఆధికారులయొక్కయు సహాయముతో ఎంతయందెయో దుకాణములు- నిర్ణీతముగంటలను దాటి నిష్క్రమముగ విక్రయించుచున్నారు. మంత్రిగారు మద్యపాననిషేధమునకు ప్రయత్నించుచున్న విషమిదియే కల్లుదుకాణముల తగ్గించితిమని మంత్రిగారు చెలిపిరి. ఇది గారడీతప్ప వేరుగాదు. ఇదివరకు ఒక్కొక్క దుకాణమునకు 50 తాళ్లు ఉండవలెనని కలదు. ఇప్పుడు ఒక్కొక్క దుకాణమునకు 200 తాళ్లు ఉండవచ్చునని నిర్ణయించిరి. దుకాణములు తక్కువైనను తాళ్లసంఖ్యమాత్రము తగ్గలేదు. ఈ గారడీని చిన్నపిల్లవాడుగూడ కనిపెట్టగలడు.

ఈ విషయమున నియోజితసభ్యుల కొకవిషయము చెలుపగోరెదను. మద్యపానముచే నెక్కువ నష్టపడువారు నిమ్మజాతులు. నిమ్మజాతులదప్పితికి రెండవకారణము విద్యాహీనత. ఈరెండిటికినిగూడ విద్యాంగమంత్రియే కారణము. నిమ్మజాతుల ప్రతినిధులగు మీరు- మీ ప్రస్తుతస్థితితో సంతృప్తిపడియున్నారాయని విషయమును విచారించుకొనవలెను. మహమ్మదీయ సభ్యుల కొకవిషయము చెలుపగోరెదను. గతవత్సరము యాహ్మలీగారు ఇట్టిప్రతిపాదనపైనే మాటలాడుచు, మద్యపానము అధిక కారణములచే మాత్రమే గాక. మహమ్మదీయులకు మత నిబంధనలచేగూడ నిషేధమునియు, అందుచే ప్రభుత్వవిధానమును తీవ్రముగ సెదర్చుచుంటినియు నుడివెను. ఈ విషయమున మహమ్మదీయుల కొక్కధర్మముమాత్రమే గలదు.

గోకలేగారు, సామ్రాజ్యభారతశాసనసభయందు దిట్టిబిల్లునే యుపహరించినపుడు నుడివిన మాటలనే నే నిపుడు నుడివెదను. ఈ ప్రతిపాదన మేముగో మాకు చెలియును. మా ప్రస్తుత పరాజయపోషణములమీదనే- రాబోవుసభ్యులు తమ ఆవ్యాము నందగలరు. అందుచే ప్రస్తుత మా ప్రతిపాదనమేమియునను దాని ఫలితములకు మే మింకముందు చింతింపము.

డా. జాన్ మల్ట్రయిగారు

ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, ప్రతికూలపక్షమువారు చెప్పిన విషయములు సరిగనే యున్నవనియు, కాని, సంపూర్ణనిషేధము సాధ్యముగాదనియు, అందుచే మితిపానమునకు పూనుకొనవలెననియు నుడివెను. మంత్రిగారు ప్రస్తుతము సాగించుచున్న విధానమువలన కొంతవరకు అపరిమితముగ మద్యపానము తగ్గుగలదు.

సర్. జాన్ సిమ్సన్

యూరపీయకు సభ్యులపక్షమున సర్. జాన్ సిమ్సన్ గారు మాటలాడుచు శాసనములవలన మద్యపానమును రూపుమాపజాలరు; అందుకు ప్రజలయందు దుద్బోధము గలిగింపవలెను అని నుడివీరి. ప్రతికూలపక్షపు నాయకుడు అధికారమునకు వచ్చినయెడల ప్రస్తుతము సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారికంటే నెక్కువ జేయగలడని యెంచుటకు వీలులేదు. సంపూర్ణ నిషేధము చాలమారును నుండనగు సాదర్మము మాత్రమే. అందుచే మేము ప్రతిపాదన కనుకూలముగ సమ్యక్తుల నొసగదము అని సిమ్సన్ గారు నుడివీరి.

సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యంగారు

సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యంగారు ప్రతిపాదన నొసర్చుచు, దాక్తురు మత్రయగారు అందరును మితముగ త్రాగుటను ప్రోత్సహించుచు నుడివిన వాక్యము

గారు తీవ్రముగ నిరసించిరి. మంత్రిగారు మద్యనిషేధకార్యము కొరకు ప్రభుత్వమునా రింతటివైరుముగ పోరాడవలె ననియు, సారాయిలకంటే కల్లు తక్కువ అసానుకరముని యెంచుట సాధపాటనియు కోరుంటూ, కడపజిల్లాలయందు ఎక్కువ వేరముల జరుగుటకు కల్లుత్రాగుడే కారణమనియు నుడివీరి.

ఓ. తణికాచలం చెట్టిగారు

ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు - ఈతీర్మానమును చెప్పినవారు తమవిధానమెట్లుండునో చెలుపలేదనియు - ప్రస్తుత మంత్రివర్గముకంటే వారెక్కువ జేయజాలరనియు, మద్యనిషేధము సాచరణయందు పెట్టునెడల, ఆచారము గలుగులోటును వారు పూర్తిజేయజాలరనియు నుడివెను. పూర్తినిషేధమును ఆచరణలో పెట్టునెడల దొంగతనముగ సారాయిముల తయారుజేయుట అధికమగును. ఈమంత్రివర్గము పోయినయెడల తామధికారమునకు వచ్చినపుడు వివిధానము నవలంబించువనియు ప్రతికూల పక్షమువారు చెలుపలేను. అధికారమునకు వచ్చినతరువాత వారు గూడ తామేమియు జేయజాల వనియే నుడివెదరని ఓ. తణికాచలం చెట్టిగారు సంకేతమును వెలిబుచ్చిరి.

మహమ్మదు గవ్రస్ మియాసాహెబు గారు

ప్రతికూలపక్షమువారు, మద్యవిశాసమును నిరసించుచు నుడివిన విషయముల నన్నిటిని బలపరచుచుంటిని నుడివీరి. కాని ఈ ప్రతిపాదన-మంత్రిగారియందు విశ్వాసములేదని తెలుపుట. అందుచే ఒక మద్యవిధానమును మాత్రమే ఈవిషయమున గమనింపజాలము. మంత్రిగారు ఇంతవరకును ఆనలంబించిన విధానము మద్యపాననిషేధమున కేమాత్రమును సహాయపడజాలదు. సారాయిములోని ఘాటును తగ్గించుటవలన ఒక గ్లాసును త్రాగువారు రెండు గ్లాసులను త్రాగెదరు. అందుకు రెండింతలు ధనము వచ్చించును. మంత్రిగారు కల్లుదీయుచెట్లును ఆదైకిచ్చుటను గురించి ఒక బిల్లును ప్రవేశపెట్టెనని వాగ్దాన మొనర్చినవెను. ప్రస్తుతమంత్రిగారిని తొలగించినతరువాత వచ్చువాడు గూడ నంతకంటే ఎక్కువ జేయలేని యెడల ప్రస్తుతమున్నవారిని తొలగించుటకు లాభములేదు. ప్రభుత్వశాసనమున గల సహజము లోపముచే ఎవరాపదనికి వచ్చినను అంతకంటే నెక్కువ జేయజాలరు కాన మే మిప్రతిపాదనను బలపరపజాలము.

వీరయ్య ను గారు

తానింతవరకును గురువులుగ తలచుచున్నవారికి ప్రతికూలముగ పోరాడవలసివచ్చినందులకు విచారమును చెలిపి కాని తన ధర్మమును నిర్వర్తించుటకు లేచితిని చెలిపిరి. సామాన్యులు కల్లుదుకాణములు కల్లుగీయుచెట్లు బీదలగు నిమ్మజాతుల గృహముల మధ్య నుండును. అట్టిపనులుచున వారు కల్లుత్రాగునా కర్ణాటకు లొంగుకొండ నుండజాలరు. మహర్షి విశ్వామిత్రుడే ఆకర్ణాటకు లొంగిపోగా సామాన్యుల మాటయేమి? మద్యపానము నాపుటకు ధనములేదనెను. ఒరిజినాల్టీలేనీది ధనమురాజాలదు. బీడిలపై పన్ను విధింపవచ్చును. మంత్రిగారు గోరుచు పన్నులు విధించుట కవకాశములు లభింపకపోవు. ఆయనను నాకుగల ఆయుధము నిప్పటికి మాత్రము మంత్రివర్గముపై ప్రయోగింపను. అని పలికి వీరయ్యనుగారు సవరణకు ప్రతికూలముగ సమ్యక్తునిచ్చెదననిరి.

సి. రామలింగారెడ్డిగారు

సామాన్యుదీయ మిత్రుడు - మంత్రిగారి కిముందు ఒకానొకపనిని జేసెద నని వాగ్దాన మొనర్చినయెడల వారియందు విశ్వాసముగలదని వోటువేసెదనని పలికెను. ఈ విశ్వాసరాహిత్యము- ఇంతవరకును, మంత్రివర్గమువారు గావించిన పనులనుబట్టి తెలుపబడుచున్నదిగాని - ఇకముందెప్పుడో చేయు పనులగురించికాదు. ఇంతవరకును మంత్రిగారు గావించినపనులు మీకు సంతృప్తికరముగ నుండెనా? మంత్రిగారు ప్రతికూల పక్షమువారి ఆదర్శమే తన ఆదర్శమని నుడివెను. ఆదర్శమును గురించిగాదు. ఆదర్శమునందుటకు, మంత్రిగారవలంబించిన పద్ధతులు ఎంతవరకు సంతృప్తికరముగ నున్నవి ఆనవిషయమును ప్రతిసభ్యుడును విచారించుకొనవలెనని గోరుచున్నాను.

నిష్పశాయంత్రము - గౌరవనీయులగుమంత్రిగారు-తాను గావించుచున్న పనులపట్టికను వివరించెను. ఆపనులెప్పుడెప్పుడా రంబింపబడెనని అప్పుడు చాలమంది సభ్యులడిగిరి. సంస్కరణలకు పూర్వము ప్రారంభింపబడిన వానినిగూడ- గౌరవనీయులగు మంత్రిగారు తనవేర జెప్పకొనుచుండెనునంతయును గలుటయే వారబుడగుటకు కారణము.

పాత్రోగారు:- అవి గత నాల్గవ్వురసంవత్సరములలోపుగ ప్రారంభింపబడినవే.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు:- నీలిగిలకు సంబంధించినది యు మరెయ్యకటి సందర్భములును తిప్పిమిగిలినవన్నియు మంత్రిగారురాక పూర్వము సంస్కరణలకు పూర్వము ప్రారంభింపబడినవేయని రా. బ. టి. ఎ. రామలింగచెట్టిగారు స్పష్టము

గ నుడువుచున్నాడు. ఆవిషయమును కాచినందున గాన మడు వ గలిగినయెడల నట్లుజేయగోరెదను. మంత్రిగారు తనపనులను వివరించినపుడు అవి ప్రాంతంభింపబడిన తేదీలనుగూడ తెలిపియున్నచో చాలబాగుగనుండెడిది. (వినుడు వినుడు)

మద్యపానము చాలవరకు తగ్గినది మంత్రిగారు చెప్పిరి. ప్రభుత్వపరిపాలనా నివేదికలోని లెక్కలను జూచి నయె సంగ్రహానంతర వత్సరములలో నింతవరకు మద్యపానము అధికముగపెచ్చునలెదు, అధికముగ తగ్గునలెదు అని తెలియగలదు. ఇందుకు ప్రభుత్వ నివేదికలే సాక్ష్యము. గత నాల్గవ వత్సరములలో స్వల్పముగ తగ్గినయెడల నది, మంత్రిగారు రవలంబించిన విధానముయొక్క ఫలితమని యెంచరాదు. సంగ్రహానంతరము పరిశ్రమల యొక్కయు, పనులయొక్కయు మాంద్యములన ప్రజల అధికస్థితి గూడ తగ్గెను. అందుచే బీదవారు భవములేక తాగుడు మానుకొనిరి. పారిశ్రామిక, వాణిజ్యమాంద్యము వలన అధికస్థితిలోగలిగిన మార్పులయొక్క ఫలితములను మంత్రిగారు తన విధానముపేర జెప్పకొనరాదు.

సర్. జేమ్స్ సిమ్మనగారు పార్లమెంటులో కానములను నలాభము లేదనిరి, అది వారి నిశ్చితాభిప్రాయమునందే మద్యపానమును తగ్గించు కానములందుకు, ఇతర కానములందుకు, కానసభలేందుకు? సిమ్మనగారు రానున్నమునే ఇంక కొంచెము విశాలముగ వర్ధింపజేసి ప్రతివారును ఇష్టమున వచ్చి తాగుటకు కానముల నిషేధములేకుండజేసి అనుమతి నొసగరా? సిమ్మనగారి గూత్రము నవలంబించునెడల పార్లమెంటు అససరమేలేదు.

రాజకీయ గమనముల అపారముల కల్పించి కొందరు సభ్యులు మాటలాడినందులకు చాల విచారింతున్నాను. గవునమియన్ సామెలు గా, గత మత మనిబంధనలయెడల ససామాన్యమగుభక్తిని వెల్లడించుచు, రాజకీయ ప్రశ్నలను సరిగవర్త మొనర్చుకొనక పోయెను. మంత్రిగారింతవరకు జేసినగతనికి సంతృప్తిరయుగ లేదట-కాని రేపెప్పుడో ఏమో జేసెదనని వాగ్దానమొనర్చినయెడల, మంత్రిగారిలో విశ్వాసముగలదని సమ్యక్తి నొసగునట. బాధ్యతాయోధులపాలనయందలి ప్రాథమికనూత్రములకిది యెంతయు విరుద్ధమైనది. బాధ్యత యనునది తానింతవరకొనర్చి పనులందగ్గమున మాత్రమేయుండగలదు గాని రేపెప్పుడో జరుగబోవు విషయమున కిప్పుడు బాధ్యత యుండజాలదు. నన్నట్టిదగినయెడల "నేనింతవరకు ఒకరైన దానినిబట్టి మాత్రమే నిర్ణయింపుము. రేపటిదినముతో నాకు సంబంధములేదని చెప్పెదను. వీరయ్యనగారు గూడ గవును మియానగారి వాదన నే యవలంబించిరి.

మంత్రిపదవికి రాగోరువారు ముందుగా తమవిధానమును దెలుపవలెనని నుడిచిరి. ఇవట రెండుపక్షములను విధానమునుగురించి వివాదము కాలేదు. ఆదర్శములందు మార్పులగురించియే భేదములుగలవు. జాతీయపక్షమునా రవలంబించు విధానములు అందరకును ముపరిచితములే. సర్. జేమ్స్ సిమ్మనగారు ప్రతిపక్షమున నాయకుడు- విద్యాంగమంత్రికంటె జేమియు నెక్కువ జేయజాలదని నుడిచిరి. పార్లమెంటులోపూర్వదలచెలిసి నని మున్నగు గారొక వ్యక్తిని మిరియొక్కటితో పోల్చుట విచారకరము. ఆమర్యాదలు వారికి జ్ఞాపకమున్నయెడల అట్టివ్యక్తిపోల్చెలను చెప్పియుండదు. మేము అధికారమును గోరుచున్నామనినచో, మేము ఒక పక్షముగా గోరుచున్నామని గాని ప్రత్యేకవ్యక్తిహాదతో గాదు. మేమేమిజేయగలిగినదియు మాకనకాశము నొసక పూర్వము-మీరు చెప్పజాలరు. మేము ముందే పద్ధతినవలంబించినదియు ఘోషింపజేసెమాత్రమును వెల్లడింపము ఈషయమున మాపద్ధతులను వెల్లడింపవలసినబాధ్యత మాకులేదు. మేమెక్కువజేయగలమని యెంచుటలేదని సర్ జేమ్స్ సిమ్మనగారు నుడిచిరి. వారి విశ్వాసమును పొందజాలకపోయినందులకు నేనెంతయు విచారించుచున్నాను. కాని మేము అంతకంటె నెక్కువబాధాభ్యుదయని నియోజకవర్గముల విశ్వాసము నందగించుచున్నాము. టై-ఎలక్షనులు ప్రజాభిప్రాయమును దెలిసికొనుచున్నారే యనునెడల-ఇట్లని. టై-ఎలక్షనుల ఫలితముల గమనింపుడు తిరుమనాపల్లి జిల్లా టై-ఎలక్షనులో మంత్రిపక్షమువారు అభ్యర్థిని నియమింపజాలకపోయిరి. జాతీయపక్షముగ రొక అభ్యర్థిని నిలిపికొని టెక్నికలు కారణములచే నాతని నియోజకవర్గము నిరాకరింపబడెను. ఇండిపెండెంటు అభ్యర్థి విజయమందెను. డిక్షిణవరాకర్నూలు జిల్లాలయందు రానున్న టై-ఎలక్షనుల ఎన్నికలందు జాతీయపక్షము అభ్యర్థులను నిలిపెను. వీనిని జట్టి జేమ్స్ గారి విశ్వాసమును పొందక పోయినను నియోజకవర్గమువారికి మేము మనవిని గావించుకొనగలము. ప్రజలకు పరిపాలనావ్యవహారముల పరిశోధనల వ్యక్తపరుచుటగాను ఇట్టి ప్రతిపాదనను దెచ్చితిమి. ఈసభయందు దలంపంఖ్యాతులను మాపక్షమునకు గల హక్కు ఇదియే.

నిట్టి దిద్దనమున మంత్రిగారు, సంయుక్త పరగనాలలో గల సర్ సింగు బోధకుల పద్ధతిని మృదులమై పో

యెనని నుడిచెను. మణ్సుగంజెట్టిగారు సూచించిన టై-ఎలక్షనుల బోధకుల నవలంబించకబోవుటకు దీనిని కారణముగా మంత్రిగారుచేరిరి. సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి నివేదికనుండి యుద్ధహరించుచున్న విషయమునుబట్టి అపద్ధతి విజయమందినదిని నాకు తెలియగలదు.

పాత్రోగారి ఆగ్రహము

రామలింగారెడ్డిగారు, సర్. జేమ్స్ ప్రభుత్వనివేదికనుండి చదువుండగా పాత్రోగారు తన ప్రతికారకు చెదకుండెను. రెడ్డిగారంతట తన ఒరిజినాల్ ప్రతిని మర్యాదపూర్వముగ పాత్రోగారికిచ్చిరి. పాత్రోగారందుచే నాగ్రహముతో నాకది ఎంతమాత్రము నక్కరలేదు అనెను.

సర్. ఆర్. రెడ్డిగారు, నేనుదహరించుచున్న భాగముగల ఒరిజినాల్ ప్రతిని మర్యాదపూర్వముగా మంత్రిగారికి పంపిరి. నామర్యాదను మంత్రిగారికిగతా ప్రతిమర్యాదనొసర్చుచున్నాను. పార్లమెంటులో మర్యాదలు చెలిసిన సర్ జేమ్స్ సిమ్మనగారికి ప్రవర్తనను శిష్యావేయుచున్నాను. మాయంబుకంటె సర్ జేమ్స్ సిమ్మనగారికి మంత్రిగారి మర్యాదలయందు విశ్వాస మెక్కువ.

ఇంతవరకును, టై-ఎలక్షనుల బోధకుల ఫలితము చాల అభివృద్ధిరయుగ నున్నదనియు, సంపూర్ణ నిషేధమున కిది చక్కని మార్గము. వారు తమవృద్ధాభిప్రాయమును దెలుపుచు వీరీర్యానమును గావించియున్నాడు.

ఈ ప్రతిపాదనకు ఈసభలో నెట్టి ఫలితముగలిగినను ఇంతకంటె నున్నత న్యాయస్థానమును నియోజకవర్గమునకు మేము అప్పీలు జేయగలము. ఒక వత్సరమునకే ఎన్నికలు రానున్నవి.

తరువాత ఎ. రామస్వామి మొదలియ్యారుగారు మంత్రిగారి విధానమును సమర్థించుచు మాటలాడిరి.

తరువాత ప్రతిపాదనను వోటునకువెట్టగా 81 మంది అనుకూలముగను 73 రు ప్రతికూలముగను సమ్మతలనొసగుటచే నరసింహరాజుగారి సవరణ వోడిపోయెనని అభ్యుదయ ప్రకటించెను

అంతట మొత్తము ఎక్స్ ప్రెజుగ్రాంటు వోటునకువెట్టబడి సభవారితే సంగీకరింపబడెను.

దేవలెపు మెంటు కార్పరేషను

న్యాయమూర్తులు తాత్కాలికపు

యింజెన్స్ ను రద్దుచేసిరి

లాహోరు, మార్చి 16— దేవలెపు మెంటు కార్పరేషనుకు డైరెక్టరుగానైన సీ. యం. డి. నూజుమగారికి నెం 10 ఆర్టిక్లు 80 డ్యూనందలి ఆర్టిక్లు 14 నీయుబడినదనియు దానిని స్వాధీనము జేసికొనుటకు డిల్లీ జిల్లా రెడ్డిగారు తాత్కాలికపు యింజెన్స్ ను ఆర్డరు నిచ్చినయెడల ఉత్తరపును రద్దుచేయబడినదని యా, డినుబాగారు ప్రాక్టోరులందు అప్పీలుచేయ న్యాయమూర్తులు బ్రాడ్వే హైలాల్ గార్లు యింజెన్స్ ను గ్రాసివేసిరి. దేవలెపు మెంటు కార్పరేషను యొక్క ఆస్తియందుండి అప్పీలు దారుని ఖర్చులు నీయవలయునని తీర్పు చేసిరి. (ఆ. ప్రె)

ప్రతివాదికి నోటీసు

ప్రాద్దటూరు మునసఫ్ కోర్టులో

అనల్ నెం 988/1924

వాదులు:—1. రేపూరుకుబ్బయ్య 2. జోన్నా నెం కటయ్య ప్రాద్దటూరు.

ప్రతివాది:—దూడేకుల పొనెం హుసేన్ సాహెబు, ప్రాద్దటూరు.

వాదులులెక్కవైన రు 126-14-0 వ ప్రతివాదిపైన వ్యాజ్యము దాఖలుచేసిారు. ఈ సంఖ్య 1-4-25 వ తేదీవాయి దా ఉన్నది. వాయిదాదినము ప్రతివాది హాజరుకాకపోయినను అతనిపరోక్షమున తీర్మానముచేయబడును.

యన్. రంగారెడ్డి

వాదులవకీలు.

సుఖిభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0

అన్నివిధముల పుండ్రమును, కొరుకు పుండ్రమును ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈ తైలమును రాచిర పుండ్ర మూడు భాగములతో మోతలను దివలయును. అన్ని గాయములను సూక్ష్మముగాన సామాన్యముగా మునులను వాడవచ్చును.

అమ్మలొలకనంబులతో, మదరాసు- బొంబాయి

మహాత్ముని కేరళ యాత్ర

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభ్యులు

మహాత్మునితో సంప్రతించుట

మహారాష్ట్రం ఎజావానమాజము అభినందనపత్రము

గాంధీగారి కర్పించెను

పూర్వాచారపరాయణ ప్రతిపక్షులు మహాత్మునకు

శంకరస్మృతి సమర్పించిరి

(స్వేమలు సర్వీసు)

ఆశ్చర్య, మార్చి 16:— పి. రామస్వామినను, కృష్ణ స్వామి అయ్యరు, శేలప్ప నాయరు మొదలగు కేరళ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీసభ్యులు వైకంఠస్వామి శ్రమందు నిన్ను మహాత్మునితో గలసి ఆరమరలేకుండ సత్కారమును బూరి గావించుట విషయమై సంప్రతించిరి. సామాన్యమగు విషయములపైనను లెక్కలకు తలెత్తినయెడల అంతమందును దిప్ప కేరళ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీతో బోధకములేకయె అప్పటి తృప్తిపాలన సంఘాధిపత్యముక్రింద సత్కారమును సడపుటకు నిశ్చయింపబడెను. ఇతివరకువలెనే సత్కారమును సాగించవలసినదని విచ్చిత్తులకు మహాత్ముడు సలహానిచ్చెను.

అస్పృశ్యతను నిర్మూలము గావించుటకు ప్రభుత్వము యొక్కయు, ప్రజలయొక్కయు సానుభూతిని నొందుటకును, సనర్థ హిందువుల మానసిక మందు పరివర్తనము గావించుటకును యేర్పాటులు గావించవలసినదని నాయకులకు గాంధీమహాత్ముడు హిత మొసంగెను.

చరక సందేశము

నిన్న సాయంత్రమునకు పులయల సమావేశమందు ఉపన్యసించి, దురభ్యాసములను విడనాడి, మద్యపానముత్యంబు, కద్దురు ధరించి పవిత్రమైనజీవయాత్రనడవవలయునని గాంధీగారు ప్రేక్షకుల ప్రబోధించెను. మహారాష్ట్రం ఎజావా జము ఒక సన్మానపత్రమును మహాత్మున కర్పించెను. ఎజావాలకు సమాధానముగ మహాత్ముడు చరక సందేశ మిచ్చెను.

మహాత్మునిగాంధీగారితో మరెయొక సారి పోలికలు కమిషనరుల పిట్టగారు సంప్రతించిరి.

శంకర స్మృతి

స్థానిక పూర్వాచారపరాయణులగు ప్రతిపక్షులకు శంకరస్మృతి నిగాంధీమహాత్మునకు సమర్పించిరి అస్పృశ్యసమస్యయొడ శంకరస్మృతియెవారికి ప్రమాణమని మహాత్మునితో వారు మనవిచేసిరి శంకరస్మృతి అను వర్తనముచేయబడిన పిదప పరిశీలించెదనని గాంధీగారు ప్రతిపక్షులకు వాగ్దానముజేసిరి.

మహాత్ముని సందర్శించినవారు

కవిపుంగవుడగు కల్లతాయి వారాణసుమినను, స్వామి నిరంజనానంద, స్వామి శివబ్రహ్మానందగార్లు మహాత్ముని సందర్శించినవారిలో ముఖ్యులు. గాంధీమహాత్ముని గౌరవార్థముగ రచియింపబడిన "నాగుగవు" అను నావారముగు పద్యమాలిక గల సాహిత్యమంజరిని మహాత్మునకు కల్లతాయి కవికల్పజం డర్పించెను.

వైకంఠందు నిన్న బయలుదేరి నేలము పుటకు డాక్టరు విందరాజులునాయుడుగారు వెడలిరి.

ప్రత్యేక పు మోటారులాంచితో సవరికారముగ ప్రయాణము గావించి నేటి ఉదయమునకు గాంధీమహాత్ముడు పాఠూరు చేరెను.

క నూ రి మా త్ర లు

60 మూత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-10-0

ఇవి స్వచ్ఛమును నేవారితేపు కస్తూరి, మండిగోళాజము, ఆదిపచ్చికాన, పొవుదారు, మంచుకుండుపువ్వు మొదలగువాటితో తయారుచేయబడినవి. ఇవి శైశ్యము, శ్రేష్ఠభారము శ్రేష్ఠజ్వరము చలెజ్వరము, సన్నిపాతము, అజీర్ణము, మూద్రము మొదలగు వాటికి ఉపయోగపడును, చంటిపిల్లల అజీర్ణము వగైరాలను వెంటనే మాన్పును. ప్రతివారును సామాన్యముగా వాడవలసినది. ప్రతిగృహముగ నుండవలసినది. నూఖ్యముగ పిల్లలంగల గృహమున దుండదగినది.

అమ్మతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

క్రొత్త సంగ్రహిణి గాని మధురవచనములు

కలకత్తా, మార్చి 17:—వంగరాష్ట్ర శాసనసభ శేతు...

మొత్తము సాక్షులు మహారాజా భూమిములను నిమోలు...

మన్యురాయిగాను ఎక్సైజు ఖర్చులక్రింద రు 25,77,000...

భారతపన్ను విచారణసంఘము

కలకత్తా సాక్షులు

ఆదాయపుపన్ను సమంజసముగ లేదు

కలకత్తా, మార్చి 17:— పన్ను విచారణము యొందుట...

హుగ్లీ కాశాశాలయందు ప్రస్తుతము ఆర్థిక పండితులు...

మద్రాసు కార్పరేషను

నీటిసప్లయవిషయమై కలనలు కైమిషనరీ నలహా...

నిన్న సాయంత్రము రిస్పండువనమున మద్రాసు కార్ప...

రాయల్ సానిటరీ ఇంజనీర్లు కౌంగ్రెసు...

యస్. జె. గ్రీన్, జె. డబ్ల్యు. మాడ్జిగారు ఈ కౌంగ్రె...

కార్పరేషను ఉద్యోగిని ప్రతినిధిగ పంపుట ఉచితము...

మాడ్జిగారు చందావల్లించిన ప్రతినిధిగ వెళ్లుట ఆత్మ...

నిర్బంధించిత ప్రారంభవిద్యావిధానము

నిర్బంధించిత ప్రారంభవిద్యావిధానమున నగరమున...

ఈ విషయమై చర్చ జరుగవలయు నని వరదరాజుల...

పాఠశాల లేప్రదేశములందుండవలయునో డైరెక్టరుగారు...

ఈ విషయమై వివరములు కొన్నిలగుట తేలియకపోవు...

కాంప్రొమిస్సులు

1925-26 సంవత్సరమున కావలసిన ఉప్పును బియ్యము...

కార్పరేషను పాఠశాలలు

బాలురకు మధ్యాహ్నము భోజనము లిడుట...

ఈ సూచన వరదరాజులనాయకుగా రాజేపియరు...

కార్పరేషను పాఠశాలలను భోజనశాలలుగ మార్చ...

ఆదాయములనుండి ఈ వ్యయమును భరించిన ప్రభుత్వమువారు...

ఈ విషయమున కార్పరేషను వకీలు నలహా పుమ్మ...

రెడ్ హిల్స్ కాలనలు

రెడ్ హిల్స్ కాలనలపై బ్రిటీషుల రివేన్ ఛేయవలయు...

ఈ కాలనలలో కార్పరేషనువారికిప్పుడు పయోగములే...

ఈసలహాను డార్లు వల్లయ్యగారు ఆక్షేపించుచు ఈ...

నీటి సప్లయ

నీరును వడియగట్టి శుభ్రపరచు విషయమైకలనలు కైమిష...

డార్లు వల్లయ్యగారివిషయమై కాన్స్ట్రక్షన్ ఛేదాభిప్రాయ...

ఈ విధానము అమలునందుంచిన ప్రభుత్వమున 7 లక్షలు...

అమెరికాలో కైమిషగాను నూచించినపద్ధతే అమలునం...

ఈవిషయమై చర్చ ముగియలేదు. రాత్రి 7-20 గంటల...

దొంగపద్దులను వ్రాయుట

ముద్దూరు నేరమునకు శిక్షింపబడెను

రంగూన, మార్చి 17:— మూడుసార్లు దొంగపద్దులను...

సెనెటునూ వేశము

విద్యార్థులు సైనికశిక్ష పొందవలయునను
తీర్మానము నిరాకరింపబడుట

ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాలయము స్థాపనవలయునను
సూత్రము అంగీకరింపబడెను

నిన్న పాఠశాలము మూడుగంటలకు సెనెటు భవనమున మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు సెనెటు సమావేశము జరిగెను. వై.కృష్ణారావు ద్వారా ముప్పైయిలుగారు ఆగ్రహత సహించిరి.

విశ్వవిద్యాలయపు గ్రంథాలయము (పుస్తకములను ఇంటికి పోని పోనివచ్చుకాని) పనులంతయు తెరచియుండవలయుననియు ఇందులకు 500 రూపాయల ఖర్చును ఆమోదించవలయుననియు రాజగోపాలరావుగారు రుపపాదించిరి. ప్రస్తుతము 10 మొదలు 5 గంటలవరకు ఈకాని పనిచేయవలయునని విద్యార్థులకు ఉపాధ్యాయులకు ఇబ్బందిగ నున్నదనియు, నిర్ణయించబడినకాలములో పుస్తకములను తిరిగి ఇవ్వకుండిన జరిమానా విధింపబడుననియు, 10 మొదలు 5 గంటలలోగ విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులను కళాకాలమున వదలివచ్చుట ఆపాధ్యమని రాజగోపాలరావుగారు చెప్పిరి.

ఈవిషయమై సంపూర్ణాధికారము అకడమికు కాన్సిలు వారి కున్నదనియు సెనెటువారు సలహా ఇయ్యవచ్చుననియు ఆగ్రహము చెప్పెను. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను.

దేశభావము

దేశభావము చరిత్రపై ఉపన్యాసములను జరుపుటకు వెయ్యిరూపాయలు ప్రత్యేకింపవలయుననియు, ఈవిషయమై అకడమికు కాన్సిలువారు తన ఏర్పాటులు చేయవలయుననియు రాజగోపాలరావుగారు మరియొక తీర్మానము రుపపాదించిరి.

దేశభావము అర్థముగ నడుపు విద్యార్థులు గ్రహింపవలసినవిషయము లనేకము లున్నవనియు వారి ఉపయోగాధికమై ప్రత్యేక ఉపన్యాసములను జరుపుట అవసరమనియు, ప్రభుత్వము లెలుగు అరకము విషయమై పని చేయవచ్చుననియు రాజగోపాలరావుగారు చెప్పిరి.

ఈ విషయమై అకడమికు కాన్సిలువారి సలహా పొందుట యుచితమని అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారు మానించిరి. ఈమాత్రమ ఆమోదించబడెను.

విశ్వవిద్యాలయపు బడ్జెటు

ఖర్చులకు విరాళములు కావలెను

క. రాముని వివాహము విశ్వవిద్యాలయపు బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టును ఇట్లుచెప్పిరి. విశ్వవిద్యాలయమువారు పరీక్షలను జరుపుచున్నారు. ఇండియను హిస్టరీ, ఆర్కియాలజికల్ సైన్సులను నిర్వహించుచున్నారు. విద్యార్థులకు పరీక్షల ప్రవేశమును ప్రభుత్వపు గ్రాంటులు మాత్రమే. విశ్వవిద్యాలయమునకు ఆదాయము. ప్రస్తుతము ఖర్చులకు ఏదోయొకవిధమున ఈ ఆదాయము సరిపోవుచున్నది. కాని ఎల్లకాలము ఇట్లు జరుగునాయని సంకేతించవలసి యున్నది.

ఆంధ్రరాష్ట్రమున ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించవలయునను ఆందోళనను ధరించిన ఈ విశ్వవిద్యాలయపు అధ్యాయము ఇంకను తగ్గులను. కావున విరాళములను పొందుట అవసరము. ఈ విషయమై కమిషన్ కొంత శ్రద్ధవహించుట ఉచితము. తనను విశ్వవిద్యాలయము అభివృద్ధి చేయవలయును.

దాక్టరు మత్తయిగారు బడ్జెటును విమర్శించుచు తా సెన్నియో బడ్జెటులను చూచియుంటి ననియు గ్రహించియుంటి ననియు, ఈబడ్జెటును గ్రహింపలేకండెననియు విశ్వవిద్యాలయాధికారులు ఎల్లరు గ్రహింపవలసినవిధమున బడ్జెటును తయారుచేయవలయుననియు కోరిరి.

విశ్వ విద్యాలయము కేవలము పరీక్షలు జరుపు ప్రతిష్టాపనముగ మాత్రమే యుండి జాతీయవిద్య ప్రభోధమునకు పోషకముండి నంతకాలము ఎన్నడును దమ్మిడి విరాళము కల్పరనియు నిజమగువిద్యను వ్యాపింపజేయ యత్నింప కున్నంత కాలము విరాళములను అడుగుటకే నోరాండనియు సత్యమూర్తిగారు చెప్పిరి.

ప్రాత విశ్వవిద్యాలయమునకు గొప్పఫలితములు కలు

తిరువాన్కూరు మహారాజగారు

గాంధీ మహాత్మున కా తిధ్యమొసగిరి

గౌరవోపాయనను నూతన విశ్వవిద్యాలయమునకు గొప్పలాభము చేర్చడమవునని రామనాథయ్యగారు చెప్పిరి.

శివవిద్యాలయపు ఖర్చులు విపరీతముగ నున్నవనియు ఉద్యోగులసంఖ్య అధికముగ నున్నవనియు వెంకటరత్నంగారు మానించిరి.

సభ్యుల ప్రశ్నలకు జవాబులను తయారుచేయుటకే ఎంతోమంది గుమాస్తాలు కావలసియున్నారనియు, ఖర్చులు ఎక్కువని చెప్పట సరికావని వై.కృష్ణారావుగారు సమాధించిరి. ఇదే బడ్జెటు ఆమోదించబడెను.

ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాలయము

ఆంధ్రప్రదేశ్ మన ఒక విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించవలయునను నూత్రమును సెనెటువారు ఆమోదించుచున్నారు అను తీర్మానమును సిండికేటువారి పక్షమున సర్ వెంకటరత్నంగారు యునుగా రుపపాదించిరి.

ఎట్టివిశ్వవిద్యాలయము?

సత్యమూర్తిగారి విషయమై మాట్లాడుచు ఇట్లుచెప్పిరి:- ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును ఆశీర్వాదించవలయునని సెనెటువారు తలచుట ఉచితమే. కాని ఈవిశ్వవిద్యాలయపుచిత్తుల్లవిషయమై ఎట్టిప్రస్తావనలేకుండుట విపరీతముగనున్నది. కాని ఆంధ్రప్రదేశ్ మన ఎట్టివిశ్వవిద్యాలయము స్థాపించబడునో తెలిసికొనవలసియున్నది. అన్నపర్థునున్నను గొప్పవిశ్వవిద్యాలయములవలె సాత్రమవిశ్వవిద్యాలయము స్థాపించబడునా? లేక కేవలము జోధన విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించబడునా అని ప్రశ్నించుచున్నాను. చెన్నపురియందున్న విశ్వవిద్యాలయమునంటిదే తెజవాడయందు గాని రాజమహేంద్రవరమునందు గాని స్థాపించబడుటవల్ల ఎట్టిలాభము నుండదు.

రంగనాథం మొదలిగారీ విషయమై మాట్లాడుచు ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాలయమునకు ఆంధ్రజిల్లాలన్నిటికి లాభముకలుగదనియు, ఏవిశ్వవిద్యాలయమునకు చేరియుండవలసిదో ఆవిషయమును నిర్ణయించుకొను అధికారము ప్రత్యేకించబడినవారికుండవలయునని చెప్పిరి.

సర్. వెంకటరత్నంగారి తీర్మానము ఆమోదించబడెను.

విద్యార్థులు - సైనికశిక్ష

“డిగ్రీపరీక్షల అభ్యర్థులందరు ఇండియను హిస్టరీలు పోర్చుగీసు శిక్షపొందినట్లుగ సర్టిఫికేటు పంపవలయునని సెనెటువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. గుర్తులు లని వైద్యులచే సర్టిఫికేటు పొందిన వారిపట్ల మాత్రము నిబంధనలను ర్తింపదని సత్యమూర్తిగారు తొకతీర్మానము రుపపాదించిరి.

సైనికశిక్ష పొందుటకు ప్రతివిద్యార్థికి సౌకర్యములను కనుగ జేయవలయునని మాధవయ్యగారి తీర్మానమును సవరించిరి.

సత్యమూర్తిగారు సవరణను ఆమోదించుచు ఇట్లుచెప్పిరి:- దేశమునందు దౌర్బల్యము భయంకరముగ వ్యాపించుచున్నది. నిష్పంధసైనికశిక్షను ఈతీర్మానము సూచించుచున్నదని ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు చెప్పిరి. విశ్వవిద్యాలయములం దీని భానము ఎన్నియోచోట్లయం చున్నది. ఇది కొత్తకాదు. ఇట్టి విషయములందు విద్యార్థులను నిర్బంధించుటయే యుచితము. అలహాబాదు లెనారసు విశ్వవిద్యాలయములవారు ఈ విషయమున సరియగుమాధ్యమన పని ప్రారంభించియున్నారు. మనము వారికన్న ఒక అడుగు ముందునై యుట న్యాయముగాని వెనుకపోవుట యుక్తముకాదు. భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనము కావలయునని కోరువారందరు తీర్మానమునకు అనుకూలముగ సమ్మతుల నియ్యవలయునని సత్యమూర్తిగారు కోరిరి.

ఈసమస్యను రెండువిధముల పరిశీలించవచ్చు ననియు, రాజకీయ విషయమైన ఇది ప్రభుత్వమువారు చేయవలసినదని యనియు, విద్యాలయమున విశ్వవిద్యాలయపు అధ్యక్షముల ముఖ్యమున విద్యార్థుల స్వార్థశ్రేయము లొలగించుచున్నామని దాక్టరు మత్తయిగారు చెప్పిరి.

రత్నస్వామిగారి తీర్మానమువిషయమై మాట్లాడుచు ఈ విషయములందు వేరేయెలకు అనుభవము తక్కువయనియు, విశ్వవిద్యాలయపు సైనికదశమువారిపై ఎన్నియో కంప్లెయింటులున్నవనియు, స్వరాజ్యమునకు జాతీయదైన్యము అవసరమైనను విద్యార్థులను నిర్బంధించుట ఉచితముకాదని చెప్పిరి.

కొంతచర్చ జరిగినపిమ్మట సవరణపై వోట్లు పుచ్చుకోబడెను. మాధవయ్యగారి సవరణకు అనుకూలముగను 81 రు ప్రతిపూలవగ 33 రు సమ్మతుల నొసగిరి.

ఉత్సవసమయములందు పట్టభద్రులు ఇతియలు ధరింపవలసిన ఉడుపులుమున్నను విషయములకు సంబంధించిన నిబంధనలను కొన్నిమార్పులు కావించబడెను. మరికొన్ని స్వల్పవిషయములపై చర్చ జరిగినపిమ్మట సమావేశము ఆపుదల చేయబడెను.

మరల శేటిదినము మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సెనెటు సమావేశమగును.

విద్యాశాఖ నూతన డైరెక్టరు

అలహాబాదు, మార్చి 17:- సంయుక్త ప్రదేశాల విద్యాశాఖ డైరెక్టరుగారైన ఎ. హెచ్. మెకంటేగారు సెలవుమీద జోవునపుడు డిప్యూటీ డైరెక్టరుగ క. పి. కిరూగారు డైరెక్టరుగా పనిచేసెదను.

ఆంధ్రపత్రిక

1925-వ సం॥ 18-వ తేది

బుధవారము

పరిశ్రమలు

1923-24 సంవత్సరపు పారిశ్రామిక నివేదికము, అభివృద్ధి నేమాత్రము జూపుటలేదు. గత సంవత్సరపు బడ్జెట్టుపర్వాటజూచి, పరిశ్రమల మంత్రిగారు వారిశాఖ కిచ్చిన స్వల్పద్రవ్యమునయి నను ఖర్చుపెట్టజాలకబోయిరిని విదితమగును. ఇరు వదియారులక్షలు శాంక్షనైయుండగ ఇరువదిలక్షలు మాత్రమే వ్యయమయ్యెను. 1925-26 సంవత్సర మునకు పదునేడులక్షలుమాత్రమే ప్రత్యేకింపబడెను. పరిశ్రమలపట్ల ప్రభుత్వమువారు రెంత శ్రద్ధ దీసికొను చున్నదియు ఇందువలన గొప్పయు దేశమునకు వలయు పరిశ్రమలను నెలకొల్పుటగాని, నెలకొల్ప బడిన పరిశ్రమలను ప్రోత్సహపరుచుటగాని అంతగ గనుపించదు. నూతన పరిశోధనలు జరుగుటయు, అవి విఫలమగుటయు సామాన్యమయినవి. పారి శ్రామిక సహాయచట్టమును నిర్మించినను, ఇది విశేషోపయోగకారి గాదయ్యెను. పరిశ్రమల సహాయమునకు ఏడు దరఖాస్తులు వచ్చెనట. అందులో నొక్కదరఖాస్తుకుమాత్రమే ఋణమిచ్చు టకు నిశ్చయింపబడెను. మిగిలిన దరఖాస్తుల కేమో కారణముల జెప్పి, సహాయమును నిరాకరించిరి. ఇట్టిస్థితిలో పరిశ్రమలకు సహాయ మొనగడని, కొరట కెవరు ముందుకువత్తురు? ఋణము గావల సిన, మార్కెట్టులోనే దీసికొనగలరు. వ్యవసాయ కళాశాలలో జొన్నలనుండి మాట్టు అను పానక మును ఇయ్యారుజేయుటకు మార్గము లన్వేషింప బడెను.

కాని, ప్రభుత్వమువారు నూతనముగ మాట్టు ఘాటకీని స్థాపించుట కిష్టపడకపోవుటచే, నీవ్రయ త్నము కొనసాగదయ్యెను. విజయవాడలో సిమెం టు పరిశ్రమను కొనసాగించు ప్రయత్నములు సాగి రావయ్యెను. బెద్దనోలులో బాగువొరకుననిపించి బెట్టుకంపెనీవారు బోరింగువనల నారంభించిరి. కాని కృష్ణా గోదావరి వండలములలో బాగుగనులు లేవని పరిశ్రమల డైరెక్టరుగారు నిర్ధారణజేయు చున్నారు. పోలింగరులో కంకరక్వారీలను వృద్ధి జేయుటకు వీలు గలుగలేదు. ప్రభుత్వశాఖలకు సరకులను గొనుటకై ఏజెన్సీ నేర్పాటుజేయ నెంచి రిగాని, ఆపని నెడవేరదయ్యెను. కల్లికోట కేరళ నబ్బుప్రతిష్ఠావనకు ప్రథమమున నష్టము గలిగెను. పిమ్మటనూత్రము లాభము చేకూరెనట. గోడు ఘాట్ట రేవలన నష్టము గలుగుటచే ప్రభుత్వము వారు దీనిని మూసివైచిరి. ఫలరక్షణ ప్రతిష్ఠాప నకు విశేషనష్టము గలిగెనని రిపోర్టు తెలుపుచున్నది. నేత పరిశ్రమను ప్రోత్సహపరచుటకై జార్జిటవు నులో నెలకొల్పిన ప్రతిష్ఠావనక్రింద ఖర్చుపెట్టెడి సొమ్ముకు తగినఫలము గలదా యని ప్రభుత్వము వారు విచారించుచున్నారు. పట్టుపరిశ్రమ, మెసూరు

వంగ దేశములలో వలె సభివృద్ధి జేందలేదని నివేదిక తెలుపుచున్నది.

పారిశ్రామిక శాఖలో ఇంజనీరింగు ఉపశాఖా సహాయము ననేకులు గొర్రట గాని, వారు అందరి కోర్కెలను తీర్చలేకబోయినట. బోరింగు పనుల కొరకు ప్రజల శాఖాసహాయము నాశించుచున్నారని పరిశ్రమల ఇంజనీరుగారు బోరింగువద్దతులను ఇం గ్గండు ఆమెరికాలలో నేర్చుకుని రావలయునని ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. పారిశ్రామిక పాఠశాలలకు తాము తగిన ధనసహాయము జేయ లేక పోతిమని ప్రభుత్వమువారు విచారిం చు చున్నారు. రాటపరిశ్రమకు సహాయముజేయు తలంపు పారిశ్రామిక శాఖవారి కింతవరకు కలిగి నటుల తోచదు. ఇందుకు తోడ్పడినచో, ప్రజల దారిద్ర్యమును తొలగించుటకు వీలయ్యెడిది. ఇం దుకై ఖర్చుపెట్టెడి స్వల్పద్రవ్యమువలన విశేష ఫలము గలిగెడిది. కాని, పారిశ్రామిక శాఖవారు పెద్దపరిశ్రమలపై దృష్టినిలుపుటచే, విఫలమనో రథులగుచున్నారు. కొబ్బరికాయలనుండి నూనె తయారుజేయుటకు తూర్పుతీరమున నెక ఫ్యాక్ట రీని నెలకొల్పి, ప్రభుత్వమువారు రితులకు మార్గము జూప దలచిరిగాని, కాని ఆప్రయత్నమును మరల మానుకొనిరి. బొమ్మల పరిశ్రమను స్వయముగ చేపట్టుటకు తమ కవసరములేదని, పరిశ్రమలశాఖ వారు దెలుపుచున్నారు. నిప్పుపెట్టెల చేతిపరిశ్రమను వృద్ధిజేయుటకు వీలుండనని, వీరి అభిప్రాయము. తొల్ల ప్రతిష్ఠావనలో విద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గి పోయెను. స్కూలులకు ఆర్టులో తినాచీనేత తగి సంఘమంది విద్యార్థుల నాకర్షింపలేదని, ప్రభుత్వము వారు దెలుపుచున్నారు. స్కూలులకు ఆర్టు నామ మాత్రముగ నున్నది. దీనియందు కళ లెట్టియభి వృద్ధిగాంచుటలేదు. రానురాను కళల కసలేస్థానము లేకుండ జేయబడుచున్నది. ఇతరరాష్ట్రములలో కళాపాఠశాల లభివృద్ధి జెందుచుండ, చెన్నపురిలో నీ ప్రతిష్ఠావన కళారహితముగ నుండ నేలనో కను గొనుట! లాభకరము. డబ్బులేకపోవుటవలన, పరి శ్రమ లభివృద్ధి జేందటలేదని, డైరెక్టరుగారి రిపోర్టు ప్రతిపాదించుచున్నది. డబ్బులేవందువలన, అభి వృద్ధి గలుగదనుట నిజమేమయినను, చేతనున్న డబ్బునయినను పారిశ్రామిక శాఖవారు తీన్నగ ఖర్చుపెట్టిరా యని సందియము గలుగుచున్నది.

సహకారశాఖ: ప్రభుత్వపు టుత్తరువు

సహకారశాఖకు వ్యయమధికముగ నున్న దనియు, దీనిని తగ్గించుట ముఖ్యమనియు దెలుపు టచే, మ ద్రాసు ప్ర భు త్వ ము వారు క్రొత్తవిర్మాణుల గావించిరి. ఇకముందునుండియు తొమ్మిదిమంది డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారులు శియమితు లగుదురు. వీరిలో నెనిమిదిమంది సర్కిలులచార్జిని తీసుకొందురు. తొమ్మిదవవారు, రిజిస్ట్రారుగారి పర్సనల్ అసిస్టెంటుగనుందురు. వీరికి రెండుగ్రేడ్లు లుండును. మూడువందలు మొదలు నాలుగవందల యేబదివరకు అయిదు పోస్టులును, అయిదువందలు మొదలు ఎనిమిదివందలవరకు నాలుగోస్టులును ఏర్ప రుపబడును. పర్సనల్ అసిస్టెంటుగనుండెడి డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారుగారికి మామూలుజీతముగాక, మాసము

నకు నూరురూపాయిల ప్రత్యేక వేతన ముండునట. చెన్నపురి డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారుగారికి నూరురూపాయిల అల్ల కెన్న నిచ్చెదరట. నూతనోద్యోగులను అసి స్టెంటు రిజిస్ట్రారులనుండి సామాన్యముగ గైకొందురు. కాని ప్రత్యేక యోగ్యత లవసరమైనపుడుమాత్రము సరాసరి నియామకము గావించెదరు. ప్రస్తుతము సహకారశాఖలో పనిజేయుచున్న డిప్యూటీ కలెక్టరులలో యోగ్యులయినవారు మరి అయిదుసంవత్సర ములవరకు నీపనిలోనుండురట. పిమ్మట, వీరిని మరల రివిన్యూ శాఖకయినను పంపవచ్చును. లేని యెడల డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారులలో ఖాయముగ తేర్చు కొనవచ్చును. అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారులజీతము నూట ఏబదిమొదలు రెండువందల ఏబదివరకు నుండును. వీరియొద్దోగములు నాన్ గెజెట్టెడు ఉద్యోగములు. ఇట్టి వారు ఇరు వది యైదు మంది నియ మింపబడుదురు. అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారులలో నెకరుమాత్రము రిజిస్ట్రారుఅఫీసులో మేనేజరుగ నుండురు. వీరికిని, చెన్నపురిలో అసిస్టెంటురిజిస్ట్రారు గారికిని నూరురూపాయిల అల్ల కెన్న నిచ్చెదరట. ఫీల్డ్ ఇన్ స్పెక్టరుల గ్రేడును రద్దుజేసి, ఇన్ స్పెక్టరు లను రెండుతరగతులక్రింద విభజింపవలయు నను నూతన ఆమోదింపబడెను. ఇకమీద మూడు వందలపదునారుమంది ఇన్ స్పెక్టరు లుండురట. వీరిలో రెండువందల ముప్పదిమంది ఫీల్డువ్యాటీ లోను, ఎరుబదియారుమంది గుమాస్తాలుగను పని జేసెదరు. ఈయుత్తరువు మార్చి 12 వ తేదీనుండి యు అమలులోనికి వచ్చును. సహకారశాఖా వ్యయమును తగ్గించుమార్గమిదియేనా? అటులగుచో నాశ్వర్యము గలుగక మానదు. ఇటీవల వెలు వడిన 1923-24 సంవత్సరపు సహకారపరిపాలనపు రిపోర్టునందు, సహకారోద్యమము కేవలము అనధి కారోద్యమమని ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. నూతన ప్రభుత్వకార్యక్రమము జూచిన, అధికారుల ప్రాబల్యము తగ్గలేదని విదితమగును. అది తొలగిన గాని, సహకారోద్యమము ప్రజల యుద్యమముగ పరిణమించదు. సహకారోద్యమ మింతవరకును జూప దగినయభివృద్ధిని జూపదయ్యెను. కాని, లోకలుబోర్డు లును మ్యూనిసిపల్ సంఘములును తమతమ ద్రవ్య మును సహకారపు బ్యాంకులలో విశేషముగ నిలువ జేయుచుండుట సుభచిహ్నము. క్రెడిటుసంఘ ములు కొంత యభివృద్ధిజూపుచున్నను, క్రెడిటు నీయనిసంఘము లభివృద్ధి జూపకున్నవి. కడపటి సంఘములలో ప్రజల సహకారమభివృద్ధి జేందుట కెంతేని వీలుగలదు. క్రెడిట్ సంఘములు కేవల ధన వంతులకుమాత్రమేగాక, బీదలు తమ స్వల్పార్జన ములను నిలువ జేసికొనుటకుగూడ నుపయోగపడిన గాని, ప్రయోజనము లేదు. ఇట్టి ఫలితము చేకూరవలయుననిన, సహకారోద్యమము ప్రభుత్వహస్తములనుండి ప్రజలహస్తములలోనికి బూర్తిగ రావలయును. ప్రభుత్వమువారు నూతన ముగ జేసినమార్పులవలన, అట్టిఫలితము చేకూరు వని తలంపజాలము.

ఉప్పుపన్ను: రాష్ట్రకప్పములు

ఆర్థిక చట్టమును గతసంవత్సరము నందువలెనిచ్చా కరించుటకు, స్వతంత్రతక్షమువారు, వెనుదీసినను, ఉప్పుపన్నును రూపాయికి తగ్గించుటకుమాత్రము

ఏదిలో కొందరు స్వరాజ్యపక్షములో చేతులుగలిపిరి. ఓటింగుజాతిన, స్వతంత్రతక్షమనందు ఒకకట్టుగాని, ఒకకట్టగాని కనుపించదు. తీర్మానమున కనుకూలముగ వోటుకేసినవారిలో, కేంకటపతి రాజు, మాలవ్యా మున్నగు స్వతంత్రతక్ష ప్రముఖులు గలరు. ప్రతికూలముగ వోటుకేసినవారిలో రామచంద్రరావు, రంగాచార్యులు, పురుషోత్తమదాసు తాకూరుదాసు, జన్నా, పాల్, గవరుగార్లు మున్నగు స్వతంత్రతక్షనాయకులు గలరు. స్వతంత్రతక్షమువారు జాతీయతక్షమును విచ్ఛేదముజేయుటయగాక, తమలో తామయినను ఏకీభవించుట లేదు. వీరి పలుకుబడి క్షీణించుచున్నదనియు, పక్షబలము తగ్గుచున్నదనియు గ్రహించుట కింతకన్నను వేరునిదర్శన మేమి గావలయును? స్వరాజ్యపక్షమువారు మాత్రము 7లుపు, ఓడులను లెక్కనేయక, ప్రభుత్వసర్వోధమును కొనసాగించుటచే, వారి పలుకుబడి యింకను విస్తరింపక మానదు. ఉప్పుపన్నును తగ్గించునెడల, రాష్ట్రకప్పుములను తగ్గింపజేయులేదని, సర్ జేసీల్ బ్రాకెట్టుగారు భయపెట్టుచున్నారు. బడ్జెట్టులో నెట్టేమార్పులు జరిగినను, బ్రాకెట్టుగారు రాష్ట్రములకు నున్న జాబ్బెడలని మొదటనే తలచియుంటిమి. ఉప్పుఖరీదు దగ్గునేని బీదలు సంతసించగలరు. బ్రాకెట్టుగారు మరియొక మారునర్జీఫీకట్టు ప్రయోగమును పురికొల్పెదరా? నిలువ ధనములోనుండి, బ్రాకెట్టుగారు బాంబాయి, బర్మా, మధ్యరాష్ట్ర, అసాంరాష్ట్రములకు కొంత సామ్యుచ్చినటుల, నిన్నటిదినము ప్రకటించబడెను. మద్రాసుమాత్రము నదిలివేయబడెను. ఇందుకు దోడుగ, కప్పుముల తగ్గుదలగూడ అంతరించునా? ఏమయినను విచారింప నక్కరలేదు. ఇంతవరకు ప్రజేచ్ఛ ననునరించి వ్యయము జరుగుటలేదు. ప్రజల స్వపరిపాలనాయమును ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో ప్రజలకష్టములు దొలగినగాని, నష్టయిల నిచ్చుటకు శాసనసభ సమ్మతింప జాలదు. ఒక్కసారిజేసిన చాలదా, తక్షణతక్షణమును ఎందుకని జన్నాగారడుగుటమాత్రము విచిత్రము. ఇందలి మూలసూత్రమును వీరు గ్రహించరయిరి. పరిపాలనా బాధ్యతనంతను ప్రభుత్వమువారిపై నుంచి, తాము దాని యందు పాల్గొనకుండుటయే శాసనసభ వారి ధర్మము. వ్యయనిర్ణయమునందు బాధ్యత లేదని, దాని కంగికరించుటలు? శాసనసభవారి చర్యలకు ప్రభుత్వమువారు గినుక వహించి ప్రయోజనములేదు. ప్రజాభిప్రాయ తీవ్రతను గ్రహించి, వారికోర్కెలను సఫలపరచుచో, ప్రస్తుత సందిగ్ధస్థితి తప్పక తొలగిపోగలదు.

నూతనవ్యయము
హిందూదేశముపై క్రొత్తభిరుసు మోపుచున్నారు. సివిలుసర్విసులో బ్రవేశించుటకు బ్రిటిషువిద్యార్థులు ముందుకు వచ్చుట లేదట. దీనియర్థమేమి? హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము లభించిన, ప్రజాసేవ యునర్పుటకు నారి కిష్టములేదనియే గద! భారతీయులను స్వపరిపాలనమునందు సుశిక్షితుల గావించదలచినచో, అంగ్లేయులు ముందుకు వచ్చుట యవసరము. అట్టి యభిలాష వారికి లేనపుడు, ఎటులనయినను ప్రాత్యాహ

వరచి, వారిని బ్రతిమాలి దెచ్చుటకు, హిందూదేశము బ్రయత్నించవలయునా? ఇండియాప్రభుత్వమువారి తరపున యీపని నిమిత్తమై మెస్టరు ప్రభువుగారును మరొకందరను బ్రిటిషుదీవులలో విశ్వవిద్యాలయముల చుట్టును దిరుగుచున్నారట. సివిలుసర్విసునందుజేరి ఇంగ్లండుమర్యాదను కాపాడవలయునని విద్యార్థులను ప్రబోధించుచున్నారట. ఏ కారణముచేనయినను, ఇంగ్లీషువిద్యార్థులు రానియెడల, భారతీయు లాఁకనును జేయజాలరా? ఇందు కారకు ప్రత్యేకకృషి జరుగవలయునా? మెస్టరు ప్రభువుల పర్యటనాదిభిరువులను హిందూదేశమే భరింపవలయునని విఠలురుటనుగారు కామన్సు సభలో బలికిరి. ఇంతకన్నను విపరీతవిషయము వేరుండునా?

రివిన్యూబోర్డు నెత్తివైచుట
రివిన్యూబోర్డు గ్రాంటును, మదరాసు శాసనసభవారు నిరాకరించి, యిట్టి బోర్డుతో ప్రజలకు పని లేదనిచాటిరి. ఇట్టి యభిప్రాయము వెలువడుట కిది మొదటిపర్యాయము గాదు. కాని ప్రభుత్వమువారింతవరకీ సంస్కరణమును కొనసాగింపరయిరి. ఇక ముందయినను కొనసాగింతురని దోచదు. రివిన్యూబోర్డు నిరర్థక ప్రతిష్ఠాపనయని జెప్పవచ్చును. సివిలు సర్విసుసభ్యులు, కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమున ప్రవేశించుటకు, రివిన్యూబోర్డు ఒక సోపానముగ పరిణమించుచున్నది. ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక సభయు మంత్రివర్గమును బనిచేయుచుండగ, వీరి కందరకును ప్రత్యేక కార్యదర్శు లుండగ, రివిన్యూబోర్డును ప్రత్యేకముగ నిలిపియుంచవలసిన యవసర మేమాత్రము గనుపించు. ప్రభుత్వవ్యయము రాను రాను మితిమీరుచున్నది. సంస్కరణముల మూలమున గలిగెడి లాభము లేకుండగ పరిపాలనపుభిరువు మాత్ర మతీయించుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో రివిన్యూబోర్డు నెత్తివైచిన, కొంతవరకయినను ఉపశాంతి గలుగకమానదు. రివిన్యూబోర్డును నిలిపియుంచవలసిన యగత్యమును, రివిన్యూమెంబరుగా రయినను నిరూపింపజాలక బోయిరి.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము
ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణ సూత్రము నంగీకరింపవలెనని, సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు దెచ్చిన తీర్మానము నిన్నటిదినము సెనేటుసభలో నంగీకరింపబడెను. భాషాప్రయుక్త విశ్వవిద్యాలయము లనవరమును విషయమై, భిన్నాభిప్రాయము లేదనుట తథ్యము. ఇకముందు విచారింపవలసినది, విద్యావిధాన మెటు లుండవలయును? దానియం దెట్టిమార్పు లవసరము? అన్నిటికన్నను ముఖ్యమగునది, ద్రవ్యము. ఈ సంవత్సరపు బడ్జెట్టులో ప్రత్యేకోద్యోగి కొకరికి ఏర్పాటుగలదు గాని, విశ్వవిద్యాలయమున కేర్పాటులేదు. విశ్వవిద్యాలయచట్ట మంగీకరింపబడినప్పటికి, నెట్టి మెంటరీ గ్రాంటును కోరవచ్చును గాని, ధనమెక్కడినుండి వచ్చును? ఇందుకొరకై ఋణము జేయబడునా? ఈ విషయమై మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు బడ్జెటుచర్య సందర్భమున తమ యుద్దేశ్యమును బయల్పరచెదరని తలచెదము.

తైముసత్రికా నిర్ధారణము
మడ్డిమెను రిపోర్టుగూర్చి వ్యాఖ్యానముజేయుచు, గడువు సంవత్సరములోపల సంస్కరణవిధానమును మార్చగూడదనియు, కార్యక్రమని యమములందు మాత్రము స్వల్పపుమార్పులజేసిన జేయవచ్చుననియు, తైముసత్రిక నిర్ధారణజేయుచున్నది. కన్నరేవేటిపు ప్రభుత్వ హృదయము నీవత్రిక ఎరుంగునని జెప్పవచ్చును. ప్రస్తుత బ్రిటిషుప్రభుత్వాభిప్రాయమునే యీవత్రిక ప్రతిఫలింప జేయుచున్నది. హైందవ ప్రజాభిప్రాయమెటులున్నదో, వివిధశాసనసభలలో వెల్లడియగుచున్నది. దీనినంతను ఇంగ్లండు నిరాకరించునా? నిరాకరించినచో, జెప్పదగిన జవాబేమి? సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికై ప్రజలెక్కుడుదీక్షతో కృషివలుపుటయేగద!

మిలిటరీ శిక్షణ
విద్యార్థులకు నిర్బంధపైనిక శిక్షణముండువలయునని, సత్యమూర్తిగారు దెచ్చిన తీర్మాన మోడిపోయి, మాధవయ్య గారి సవరణను సెనేటు సభ వారంగీకరించినందులకు చింతించకరలేదు. నిర్బంధవిధానము పాశ్చాత్య దేశములలోనే ప్రజాంగీకారము బడయుట లేదు. జాతులను సైనికులగుంపులక్రింద తయారుజేయుట పాడిగాదనుభావము ప్రబలుచున్నది. జాతీయ పరిపాలనము లేనిచోటుల, నిర్బంధశిక్షణమునకు ప్రాతికూల్య మధికముగ నుండుట సహజము.

భగవద్గీత హింసను బోధించునా!
ఎంకంబడియా పత్రికయందు వశాత్తుకు ఆర్. యస్. యస్. ఆర్ అనువారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు నిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—
మీరు మీచిరునామా చెప్పలేదు. ఇతర ఆధ్యాయములలో గీత హింసనే బోధించుచున్నదని మీఆభిప్రాయమును నెడల మీరు 12 వ ఆధ్యాయమునుండి యుద్ధరించిన శ్లోకము లేమాత్రము ఆహింసమార్గమున గొంపోవులేదు. అయితే గీతయం దేభాగమునగాని హింస బోధింపబడుచున్నదను విషయమునే నొప్పుకొనజాలను. రెండవ ఆధ్యాయ సమాప్తమున పంచదమును జూడుము. ఆ ఆధ్యాయమునకు హింసను బోధించుచున్నటుల వ్యాఖ్యానము జేయుట కనుకూలముగ గాన్పించినను చివర శ్లోకముల మాత్రమెట్టి వ్యాఖ్యానమున లేమాత్రము సవకాశమిచ్చుటలేదు. సత్యమేమనగా గీతా వాక్యములకు ముక్కుస్వముక్కార్థమును దీసికొనునెడల యెన్నెన్నియో వైరుధ్యములు గాన్పించుచుండును. అందలి భావములో ప్రాణము గలనుగాని అక్షరములా భావమును నంపివేయును.

కుప్తవ్యాధి నివారణోద్యమము
పురమందిరమందు సమావేశము
నాగపురము, మార్చి 17:— నాగపురమందిరమందు జరిగిన సమావేశమందు గవ్వారుగారు ప్రసంగించిరి. వివిధసంఘములవారును, నానారాజకీయ పక్షములవారును సమావేశమునకు వచ్చిరి. కుప్తరోగ నివారణమును గావించుటకు ధనముగావలయునని గవ్వారుగారు చెప్పిరి. వెంటనే రూ 340 0 లు యిచ్చుటకు వాగ్దానము తీయబడెను. విరాళమును వసూలుచేయుటకును, ఉచితముగ నెచ్చించుటకును నొక కంప్రొమిస్ మిచ్చి యేర్పాటుచేయబడెను. కుప్తరోగమును నివారణము గావించుటకును సాధ్యమునంతవరకు దానిని నిర్మూలము గావించుటకును ప్రయత్నములు సల్పబడును. కుప్తరమున నీవ్యాధిని నిర్మూలముజేయుటకు రాజప్రతినిధి ప్రజలను ప్రబోధించిండుటకు మధ్యరాష్ట్ర ప్రజలతిరుగు ఘనతపహించిన సర్ హుజుకొట్ట బట్టుగారు రాజప్రతినిధి పంతులని ప్రశంసించిరి.
(ఆ. ప్రె.)

నిదేశ వార్తలు

బర్మన్ హెడ్ ప్రభువు

సార్యభౌముని దర్శించుట

లండన్, మార్చి 16:—నేడు సార్యభౌముడు బర్మన్ హెడ్ ప్రభువును దర్శనమిచ్చెను.

రాబిన్ సన్ గారి ఆప్టిలు

లండన్, మార్చి 16:—'పి' యభియోగములో మిష్టండు బ్యాంకు కనుకూలముగ నిచ్చిన తీర్పుపై రాబిన్ సన్ గారి ఆప్టిలు జేయు వానిని విచారించి రాబిన్ సన్ గారి వాదము సహజమని తీర్మానించిరి.

ఓడవై పిల్లకు స్ఫోటకముసోకి

చనిపోవుట

సింగపూరు, మార్చి 14:—ఎంక్లెస్ ఆఫ్-ప్రాంసు ఆనుకొనిన ప్రయాణముచేయుచున్న అమెరికా బాలికకు స్ఫోటకము సోకి చనిపోయెను.

ఇండియాలో బ్రిటిషు సేనలు

సదుపాయముల సమన్వయము

లండన్, మార్చి 16:—ఇండియాలోని బ్రిటిషు సేనలకు సదుపాయములలో వారసత్వనిగూర్చియు సౌకర్యములను అభివృద్ధి చేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారాయన యాడుగ, ఆర్థిక పరిస్థితులు విలగుటనుబట్టి సౌకర్యములు హెచ్చుజేయు బడుచున్నవని వింటర్వెసు ప్రభువు బయలిదెను.

జగులు పాపా గారు

ప్రభుత్వమువారి హెచ్చరిక

కొయిలో, మార్చి 16:—జగులుపాపాగారు ప్రభుత్వమునకు ప్రతికూలముగ నుపన్యాసములను సభలను జేయుచున్నారని తెలిసి ఇంగ్లాండువారి దేశీయచట్ట తరఫున జగులుపాపాగారిని పిలిపించి ప్రభుత్వమువారు ఆతనిపై చర్యను దీసికొన నవసరము లేకుండ న్యాయవారములను కట్టుదిట్టము జేయవలెనని హెచ్చరించిరి.

జగులులు పాపాగారి హక్కులు

వాపు అభ్యర్థనల విచిత్రవైఖరి

కొయిలో, మార్చి 18:—115 మంది తమవారెన్నుకొన బడిరనియు పిరందరును తమరిని ఎన్నుకొన్న పరకులకు నిలబడిలేని పార్లమెంటులో తమబలము అందరికంటె 115 మంది ఎక్కువగ నుండుననియు, తాను రాజ్యాంగవిధానమును కాపాడుటకే ఎన్నికలలో పాల్గొంటిననియు ఇట్లుగూడ రాజ్యాంగ విభానమును మన్నింపవలెననే గోరుచున్నారనియు, ఇదివరలో ఏమిజరిగిననా తనకు గ్రేటు బ్రిటనుపై ద్వేషము లేదనియు తనకు గ్రేటు బ్రిటనుతో కలిసి పనిచేయుటకే ఇష్టమనియు, విరోధముగ ప్రవర్తించు యాత్మకేయ లేదనియు, కాని తన వేళాభివృద్ధికే పాటుబడెదననియు జగులుపాపాగారు తెలియజేసిరి. ఎన్నుకొనబడిన 115 మందిలో కొంతమంది వాపుపక్షమును పోషిరట. అధికారులు పిరిని వాపుపక్షములో లెక్కచేయుట లేదని అనుచున్నారు.

అట్టి యభ్యర్థనలను వ్యర్థజెట్టి, ఎన్నుకొనిరిని జగులు పాపాగారు తెలుపుచున్నారు. ఎన్నిక అయినపిదప వాపు పక్షములో జేరమనియు, ఎన్నికలవరకు వాపుపక్షములోనే యుండవలసియు కొందరు ప్రభుత్వమునకు తెలిపిరట.

ఎన్నికలు చాల అంకోశముగ జరిగెను గాని అల్లరి లేకుండగనే ముగిసెను.

జగులు పాపాగారు తమ విజయమునకు సంతసించిరి. జగులుపాపాగారి కింటికి జనసమూహమును పోలీసు వారు పోలీసులేను, ఇందులో ప్రాతముగ్రహము, అనుకూలరు గూడ గలరు.

భీమాకంపెనీ ఏజంటుపై

యభియోగము

లండన్, మార్చి 16:—అభియోగము వర్తకని 'గొట్టి' డబ్బుతప్పురించెనని ముద్రయుగ జేయబడిన ఆల్బర్ట్ బార్ని హడ్వేకు గారిని, జూరీసువారు తమస్వీకారము నుపసంహరించుకొనుటచే విడుదలజేసిరి.

జర్మను డాక్టరు మరణించుట

రాచపుండు, క్యాసకాకోగములందు గొప్పపరిశోధక శక్తిగల ముప్రసిద్ధ క్రిమికాస్త్రవైద్యుడైన హెర్ వాస్కర్క్ న వాయిరోగపరిశోధన యందు చనిపోయెను.

గుట్టపు పందెములపై వచ్చు

లాభములు

ఆదాయపుసన్ను వేయరాదు

లండన్, మార్చి 12:—రాత్రి 12/15. గుట్టపుపందెములపై వచ్చు లాభములను ఆదాయపుసన్నులకు లోబరచరాదని అసగా ఆట్టిలాభములపై ఆదాయపుసన్నులను జేయరాదని స్వాధీనముగ రేంతుగారు కింగ్సులెంచి న్యాయస్థానమును తీర్మానించిరి.

సార్యభౌముడు

సతీసమేతుడై అనుకొన్న మధ్యధరాసముద్రపయనము నుజేయుటకు ఏర్పాటుజేసిరి. నిర్ణయనము రహస్యముగ నుండును. ఎన్నిరోజుల సంచారమో ముందు తెలుపబడును. ఏమార్గమునవో వునది చక్రవర్తియే నిర్ణయించెదరు. బరింగుహుంబిరమున చక్రవర్తి అందరకును దర్శనమిచ్చుచున్నాడు. నడున గల్గిరి. ఇటు అటు బలముగ తిరుగుచున్నాడు.

సార్యభౌముని కడగొట్టుకొడుకు

కొండనాటుకకు చికిత్స

లీఫ్ట్, మార్చి 16:—కడగొట్టు కొడుకునకు కొండనాటుక పెరుగుటచే శస్త్రచికిత్సచేసిరి. నేడుసురక్షితముగనే యున్నాడు. కొండనాటుకను తీసివేసిరట. త్వరలో ఆరోగ్యము నిమిత్తము ఖండాంతరమునకు పోవునట. మార్చి ఆఖరున చీవాటాటన్సూపనయనము జేసెదరట.

ప్యాదర్వి స్కీ గారు

'పి య నో' పాట

ప్యాదర్విస్కీగారు పూర్వము పోలండు మంత్రి. అతడు మంచి పాటగాడు. పియనోమీద వాయించుచుండ 'ట్రాడ్ కాస్టు' చేయు (వాయువార్త) అని 19000000 మందికి వివరించెను.

మడిమర్ నివేదికము

నిరుత్సాహముగ నున్నది

తైముస్ ప్రతికాభిప్రాయము

'ప్రస్తుత విధానమునే సాగింపుడు' లండన్ మార్చి 17: మేజారిటీ, మైనారిటీ నివేదికములు రెండును నిరుత్సాహముగ నున్నవి.

పరస్పరకీ భిన్నాభిప్రాయములు ప్రతిబింబించుచున్నవి. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును గ్రహించుట అందరికీ కష్టముగ నున్నది. ముందు ఇంకోక యభివృద్ధికరము మార్పునుజేయుటకు ఇంకను కొంచెము ముందుకుపోవలెను. చాల పనిచేయవలసి యున్నది. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు సామ్యురేమియు చాలుటలేదు. దేశములో ఆర్థికపరిస్థితులను నభివృద్ధి చేసినగాని రాష్ట్రీయ ఆర్థికపరిస్థితులను యభివృద్ధి చేసినగాని రాష్ట్రీయ ఆర్థికపరిస్థితులు బాగుపడవు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వ విధానమునే సాగింపవలెను. స్వల్పసవరణలను జేయవచ్చును. అనుకొన్న నిర్ణీతకాలమున రకు ఈ ప్రస్తుత సంస్కరణముల విధానమునే సాగించవలెను. పూర్తిగ పీటినీ పరిక్షించి ఎంతవరకు పనిజేయునో కనుగొనవలెనని తైముస్ ప్రతిక తెలుపుచున్నది.

ప్యారిసు సమావేశము

ఆంగ్లో ప్రెంచిచర్యలు సుహృద్భావము

లీఫ్ట్, మార్చి 16:—చాంబర్లెనుగారు జనీవానుండివచ్చి 'పారియటుగారిలో' మాట్లాడిరి. రెండు గంటలు విదేశాంగవిభానమును గూర్చి జనీవాకు పోవుటకు పూర్వము ప్రారంభించిన తరువాతనే చర్చించెదరట. మరల రాయబారములు ఇతర మిత్ర మండలితో బాటు చేయబడునట. మరల ఇద్దరును లండనులో గలిసికొని చర్చించెదరట. పారియటుగారు చాలమంచివారని చాంబర్లెనుగారు రనిరట. ముఖ్యవిషయములన్నిటి ఖండిన మేము ఏకీభవించితిమని చాంబర్లెనుగారునిరి. మరల యువప్రదము లేకుండ జేయు విధానమును గూర్చి ఆలోచించితిమనిరి.

కొలోనును భాల్మి జేయుట

లండన్, మార్చి 14—కొలోనును భాల్మిచేయుటకు ముందు అంతర్జాత్రమండలి ఒడంబడికను జేసికొని ఉపప్రద ముండవని నిశ్చయించినగాని కొలోనును భాల్మి జేయ రాదని ప్రెంచిరాజ్యాంగ సభవారు నున్నారని యువైన్యములను దగ్గించువిషయమై నివేదికమును ప్రకటింపవలెననియు, రాయబారుల లేఖందును శిష్టపడిన అందు విషయములను జ్యూరులు నెరవేర్చువరకు జర్మనీలో ఆయుధపరిశీలన ముండవలెననియు జాతిసమితిలో ఎట్టివరతులు గోరకనే జేరుట కంగీకరించిననే జర్మనీతో ఒడంబడిక కొప్పకొనవలెననియు ప్రెంచి సెనటువారు మిత్రమండలికి సిఫార్సుజేయుచున్నారనియు తెలియుచున్నది. ఇవి చాల ముఖ్యములైన తీర్మానము లు.

ప్రాంసులో కోపము

లండన్, మార్చి 18:—చాంబర్లెనుగారు యువన్యాసము ప్రాంసులో కోపముగ గల్గించెనని తెలియుచున్నది. జర్మనీతో అంతర్జాత్ర ఒడంబడికను బ్రీటు ఆశేషించుచున్నటులు ఆగ్రహముజేయుచున్నారు. ఇది ప్రాంసు కష్టములేదు. పరిష్కారము జేయుటకు జాతిసమితిలో సహకారముసల్పుటయే మంచిదని అందరును ఒప్పుకొనుచున్నాడు. చాంబర్లెనుగారివలెనే ప్రత్యేకావసరములకు దగినటుల ప్రత్యేకపు ఏర్పాటులను జేసి ఆసలు జాతిసమితి ఒడంబడికనే అలంబించుట మంచిదని తైముస్ ప్రతికావలెఖ రనుచున్నాడు.

ప్రతికాశ్రవం

చాంబర్లెనుగారు యువన్యాసము అద్భుతముగ నున్నదని తైముస్ ప్రతిక తెలుపుచున్నది. బ్రిటిషువారు జనీవా ఒడంబడికను పూర్తిగ నిరాకరించినటులే యుచున్నది. సామాజ్యమునకు సంబంధించినంతవరకు అతి చచ్చినట్లే. అందుచే ప్రాంసు వానినేబట్టుకొని ప్రాపలకుట ప్రయోజనములే దనుచున్నది. మాకును కొంతగావలెను. మేముగూడ వానికి యభ్యంతరములు లేకుండజేయుటకు ప్రయత్నింపగోరదము. యూరపులోఉన్న కష్టమున కంతకును ఎన్నటికిని వీధని. జర్మనీ ప్రెంచికొరాయి వాయే కారణము. చాంబర్లెనుగారు రన్నటులు ప్రాంసు జర్మనీ ఒడంబడిక జేసికొననిందు. బ్రిటును సంతోషముగతోడ్పడును. జర్మను ఏర్పాటులు మంచివి. ప్రాంసులో బ్రిటిషు రాజ్యాంగజోవిడులు ఈ యవకాశమును బాత విడువరాదని తైముస్ ప్రతిక తెలుపుచున్నది.

బల్గేరియా సైన్యము

కమ్యూనిస్టుల అల్లరి భయము ఎక్కువగుటచే సైన్యము నకు ఇంకో 4,000 మంది అదనముగ జేర్చవలెనని రాయబారుల సభవారిని బల్గేరియా గోరెనని తెలిపుచున్నది.

జూబాలందున్న సోమాలీ ప్రజలు

మొన్నటి పోరాటము

లీఫ్ట్, మార్చి 16:—మొన్నటి ఒడంబడిక ప్రకారము ఇటలీకులనున్న ప్రదేశములో, అల్లరులు బయలుదేరెనని యు బ్రిటిషు సేనలు నియమించబడలేదనియు వైసు ఆఫ్రికా రైఫిల్ దళమును కాపురల నిమిత్తము ఆ ప్రదేశమున కంపితి మనియు ఈ అల్లరులకు కారణము తెనకు తెలియదనియు కామను, ఇతలో ఆరంసుల్ గోగు గారు తెలియజేసిరి.

జనీవా ఒడంబడిక

కామన్వెల్త్ రానున్న చర్యలు

లీఫ్టు, మార్చి 16:—25 వేదీని కామన్వెల్త్ లో జనీ వాలో చాంబర్లలో గారు ఒడంబడికను గూర్చి చేసిన యువన్యాస మును చర్చించెదరు. అపుడు ప్రెంచి ప్రధానామాత్యునితో ఇతర మిత్రములది రాచకీయ వేత్తలతోడను జనీవాలో మాట్లాడిన గం గతులను చాంబర్లను కామన్వెల్త్ లో చెలువవలసి యున్న దను చున్నారు.

మేజరు కెంప్స్ గారు

తమ వైనికోగ్లోగమును 1922 లో నిర్వహించే వదలు కొన లేదనియు ఈ విషయమునంతను తాను పూర్తిగా విచారించితినియు, మరల ఈ విషయమై చచ్చ అనవసరమనియు బర్మెన్ పాడ్ ప్రభువుగారు అలివియరు ప్రభుని యభిప్రాయ ముతోనే అంగీకరించుచున్నారనియు వింటున్నవారల ప్రత్యు త్తరమునిచ్చిరి.

రషియారైతులు

పట్టణములో పనిచేయువారికాలము నెక్కువ జేయవలెననుట

లండన్, మార్చి 18:—రైతులలో మరల అసంతృప్తి బయటపడుచే సోవియటునామకు చాతురతను జెందుచున్నారు. రైతులు మరల రాచకీయముందు తీవ్రముగా పోల్లా నుచున్నారనియు, ఇందులకు దృష్టాంతముగ 'మేజంటు యూనియన్' (రైతులసంఘము) పట్టణములో పనిచేయు కార్మికులకు కోట 1-కి 10 గంటలుండవలెననియు గోరుచు న్నారని కామిసార్లుగారు మాస్కో యువన్యాసమున చెలిచు జేసిరట గాని ఇందులో చాలవరకు తేడా పరిశీలనము గావించుటచేసినయు కొద్దిభాగమునే ది ముజేసిననియు చెబు చున్నారు.

సోవియటు ప్రభుత్వమువారి కోర్కెల నెంతమాత్రము అంగీకరింపరని తెలియచున్నది.

పంజాబు అపీలు

లాహూరు ఉన్నత న్యాయస్థానపు

తీర్పును రద్దుజేయుట

లండన్, మార్చి 12:—సులూరకూలుఖానుగారు మహిల్ రాజపుత్రుడైననియు "పంజాబు ఎలియనేషను ఆఫ్" ప్రకారము భూమిని కొనుటకు హక్కుగలదనియు ప్రీవీ కౌన్సిలు తీర్పుజేసి లాహూరు హైకోర్టు ఇతనికి ప్రతిహతముగ ఇచ్చిన తీర్పును రద్దుజేసిరి.

గనులపనివాండ్రును పరిశ్రమించుట

స్టాండర్డ్ గారిని మరల ఆక్షేపించుట

ప్ర్యాంకుహాడ్లనుగారిస్థానే నియమింపబడిన గనుల సంఘమువారి కార్యదర్శి కుమ్మగారు తగినవారుగారనియు హాడ్లె స్ గారిని హాగ్నాట్టుకొనుటచే కష్టము బొందవలసివచ్చునని స్టాండ్లనుగారు పత్రికలో వ్రాయుటచే గనుల పనివాండ్రు కార్యని ర్వాహక సంఘమువారు కోపగించిరి. అనవసరముగ ఇతరుల విషయములో జోక్యము గలుగజేసికొనక తనవ్యవహార మేది యో దానినే స్టాండ్లనుగారు జూచుకొనవలెననియు కుమ్మగా రిని ఆక్షేపించుట గనులసంఘమువారి సందకిని అనమానించుట యనియు స్టాండ్లనుగారికి ప్రత్యుత్తరము బంపిరి.

స్త్రినియొడకాధికారము

ప్రాంసు ముందంజవేయుట

లండన్, మార్చి 12:—పురుషులతో బాటు స్త్రీలకు మునిసిపల వ్యవహారములందు ఓటునిచ్చుటకు ప్రెంచి రాష్ట్రాంగ సభ వారంగీకరించెదరు. వచ్చేవారము దానిని చర్చించెదరనియు డిప్యూటీ కానముగ ఏర్పడుననియు అనుకొనుచున్నారు. అయిదు సంవత్సరములక్రిందట అందరకును పార్లమెంటు వ్యవహారములకు గూఢగుటు ఇవ్వవలెనని సిఫార్సు సేసేటు సభవారు ఒక్క మునిసి పలువ్యవహారములకే దానిని సరిబెట్టరని చెలియచున్నది.

కర్నూలు డెనిష్టనుగారి వాదము

కర్నూలు డెనిష్టనుగారు తన భార్యను ప్యారిసులో విడిచిబెట్టుట న్యాయమా కాదాయను కొత్తవిషయము బయలుదే రెను. ఇందులో లాలోచి యున్నదని ఋజుజైనచో దాని మీద తీర్పు ఆధారపడునని న్యాయమూర్తి జెప్పెను. కర్నూలు కోశన్సుగారికిని కర్నూలు డెనిష్టనుగారికిని ఎన్నడుగూడ రాక్ష బారములు జరుగ లేదనియు డేనిష్ట గారి భార్యభర్తకు చెప్పి నటుల వివక న్యాయముగాక తనంతటతానే బుద్ధిపూర్వకముగ తన సంతోషము నిమిత్తము చేసినవనిగాని వేరొండుగాదనియు ప్రతివాది న్యాయవాది చెలియజేసెను. ఈవిధము విషయమై లాలోచి ఎన్నడు జరుగలేదని డెనిష్టనుగారు చెలియజేసిరి. తన భార్య దానిని జేయమని ఎన్నడును తనను గోరలేదనిరి.

భారత చేతపు పరిస్థితులు

అలివియరు ప్రభువుగారి యభిప్రాయములు

స్వరాజ్యపక్షమువారిపట్ల సానుభూతి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, మార్చి 17:—భారతదేశపు పరిస్థితులనుగురించి అలివియరు ప్రభువు మాంచెట్టకు గార్డియన్ పత్రికకు వ్రాయు చున్న వ్యాసములలో మూడవవ్యాసము ప్రభువుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—నేను అధికారమునందున్నంతకాలము స్వరా జ్యపక్షమువారి చక్కల తీవ్రముగ బ్రతిఘటారు ఖండించు చుండిరి. రాజకీయోద్యమములను సక్రమముగ నడపుటయందు భారతీయ నాయకులకుగల ఇబ్బందులను ఈ విషయములు గమనింపలేదని చెప్పవలసియున్నది. భారతదేశ విషయమై ఇం గ్లాండుముద్రులు ప్రకటించిన ఉద్దేశములను బ్రతిఘ సాం ప్రదాయములకును, భారతదేశ నాయకులకును ఎట్టిభేదములేదు. కావున నిన్నుత్పాతముద్ధిగలవా నందరు భారతీయనాకుల ఆశ యములపట్ల సానుభూతిమాపక తప్పదు.

కాని వార్తాపత్రికలయందు భారతదేశపు వార్తలు ప్రకటింపబడుచున్న విధమునుమాచినను, సంపాదకీయ వ్యాసము లను చూచినను స్వరాజ్యపక్షమువారు తగవులను పురికొల్పురా జుద్రోహుల ను భావము ఏర్పడును. నిజము ఆలోచించి చూచిన స్వరాజ్య పక్షము వారు భారతదేశమునందొక గొప్పరాజకీయక్షతుత చేసినవారని అంగీకరింపకతప్పదు. కాననసభలలో ఎన్నుకోబడిన సభ్యులలో స్వరాజ్యపక్షమువారి సంఖ్య అధికముగనున్నది. ఈసంస్కరణ ములు నిష్ప్రయోజనములనియు ముద్రుల కెట్టిభాధ్యతలు అధికారములు లేవనియు వీరు నమ్ముచున్నారు. ఇట్టిపరిస్థితులలో ముద్రులశీతములను నిరాకరించుటకు వారి కన్ని విధముల హక్కు యున్నది. ఇట్లుచేయుట సరియైనపద్ధతి లేకపోవచ్చును. ఇది సరియగువార్తనుకాదనియే నాభిప్రాయము. వారు తమ అభిప్రాయములను సంస్కరణముల విచారణసంఘమువారికి తెలిపి యుండవచ్చును. కాని సరియగుపద్ధతి వలంబించకపోవుట రాజ ద్రోహము కానేరదు. సంస్కరణవిధానము సంపూర్ణమైనది కాకపోవచ్చును. కాని ఈ సంస్కరణముల ననుసరించి ప్రభుత్వము నిర్వహింపబడుచున్నది. కావున కాననసభలపట్ల ఎట్టి లాభముల పొందవచ్చునో ప్రకటించుట స్వరాజ్యపక్షము వారు అవలంభింపలేని క్రమమో విధానము.

వకటన

తిరుమల శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారికి పుడేజించి పంపబడు మణియార్ద్రమై కము సగలు రిజస్టరు పుత్తరములు యీ మొదలైనవి లోగడ తిరుమలతిరుపతివగై రా దేవస్థానముల దివాకాక్షేమూర్తిగారి పేరటికి పంపబడుచువుండినందుకు బతులు గా యిది మొదలు తిరుమలతిరుపతివగై రా దేవస్థానముల విచారణకర్తలవారి పేరటికి పంపిం గవల యనని తెలియచేయడమైనది.

శ్రీమహాంతు వ్రయాగదానజీ,

విచారణకర్తలవారు.

అద్భుతమగు నూలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీవెంకటేశ్వరస్వామివారి హస్తనైపుణ్యము

రాజమండ్రి, మార్చి 17:—నూలువడకు ఉద్యమము నకు మహాత్ముడైన ప్రాతానామకకు ఫలితముగ గోదావరి జిల్లాలో నూలు పడుకుట యొక్క శివలె పోషింపబడుచున్నది. రాజోలు తాళాకా వేన పట్నం గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘస్థులకు శ్రీవెంకటేశ్వర స్వామివారి జులు గారి దివరలో 490 వ నెంబరు నూలును తీసి క్లెయిం ఖద్దరుప్రవర్తముకు పంపియ్యబ్బును. ఇప్పుడు 600 వ నెంబరు నూలు 800 వ నెంబరు నూలు తీసి సాంపిల్స్ డాక్టర్ బ్రహ్మాశ్రీశ్యుల సుబ్రహ్మణ్యంగారి యొద్దకు పంపియ్యబ్బుచున్నారని నెల కాయ నతీయవలసిన 2 కేల గజములను పైన వివరింబడిన నెంబరుల నూలును పూర్తికేసెరి. ప్రస్తుతము చెయ్యి నెంబరు నూలును తీయటకు ప్రయత్నించు చున్నారు. వీరు వగలంతయు వైద్య వృత్తివలన కుటుంబపోషణమును సాగించుకొనుచు రౌత్రిదీక్షపు నెలకురున నూలు వడుకుచున్నారు. ప్రతినియేకి స్వయముగా తామే యేకులను తయారుచేసికొందురు. మామూలు రాట్టము మీదనే నూలును వడుకుదురు. వీరి హస్తనైపుణ్య మద్భుతముగా నున్నది. సుబ్రహ్మణ్యంగారి సాంపిల్స్ మగవలలో గాంధి గారికి పంపుచున్నారు. ఈవస్తుని నూలును పరిశీలించ గా పురి యుండేమియు లోపము కాన్పింపదు. ఈనూలు డెక్కామజిలి నులను జ్ఞప్తికెచ్చుచున్నది. ఎంతోకొద్దిగృహదేయందున్నను దేశము చేతిపనులయందు పూర్తిగ గొడ్డు పోలేదని సోమయా జులుగారి హస్తనైపుణ్యము చెబ్బుచున్నది. ముతుకబట్టలని ఖద్దరుయొడ విసుగుజెందువారి నూలును పరిశీలించో నెంబరు కోకదా? సోమయాజులుగారివలె నింత సన్ననినూలు నెల్లరు తీయజూకున్నను సరియగు ప్రయత్నములవలన కనీసము 100 వ నెంబరు నూలునైనను పడువురు తీయవచ్చుననియు, అప్పుడు ముతుకబట్టలవాడ యుండదనియు గ్రహింపవచ్చును.

నావికమార్షలు కోర్టు

ఎల్విన్ స్టన్ నాకానవ్వుము

బొంబాయి, మార్చి 17:—ఆల్. వి. యం. యస్. ఎల్విన్ స్టన్ నాక నికోబారుదీవి ప్రాంతముందు కమేండురు కాకొస్టిను, లెఫ్టినెంటు నాన్ సన్నగారిల అజాగ్రత్తచే నవ్వు ముందినను నెరముపై నావిక మార్షలుకోర్టుతీర్పు రహస్యముగ నుంచబడెను. తీర్పును ఖాయపర్చుటకు గవర్నరు జనరలు గారి తుది ఉత్తరువు చెయవలెనని తీర్పు రహస్యముగ నుంచ బడును. (అ. ప్రె.)

నోటీసు

చెన్నపురి స్టాల్ కాసుకోర్టులో

దావా నెం 1310/1925

వాది:—హుస్సేన్ కాశింబాదా.

వర్గము

ప్రతివాది:—తుమ్మలపూడి శీతమ్మ, 9 ఆచారప్పకొవీధి, బార్డిటాన, మద్రాసు.

తుమ్మలపూడి శీతమ్మకు.

మీరు పైవాదివద్ద రెండుదఫాలుగా ఓలి కూటలు సెన గలు, 16 మూటలు సెంగలు విక్రయమునకుతీసికొని, అందుకై వాదికి 2-12-1924, 10-12-1924 తేదీలందు వ్రాసియిచ్చిన రెండు ప్రామిషులకోట్ల మొత్తములను రు 879-10-0, రు 180-18-0 అసలు, వడ్డీతోపహా చేరి మొత్తము రు 570-2-0 లను ప్రతివాదివద్దనుండి వసూలుచేయు నిమిత్తమై వాది ఈ దావాను తెచ్చియున్నాడు. సదరుదావా రెండవజడ్జిగారి కోర్టులో 81-8-1925 తేది మంగళవారమునాడు, 11 గంటలకు విచారణనిమిత్తమై వాయిదాజేయబడియున్నది. గనుక సదరు తేదిన హాజరుకానిపక్షమున ఎన్నుకొన్నచేసి పక్షాత్తుమందు తీర్పు చెప్పబడునని యందుమూలముగా తెలిసికొనవలెను.

817 లింగేశ్వరీపీఠి జాస్తి } ఎ. రఘునాథరావు.
బాసు, మద్రాసు }
18-8-1925 } వాదితిరపున స్టేడరు.

భారత శాసనసభ

ఉప్పుపన్ను మణుగు రు 1-4-0 నుండి రూపాయకు తగ్గించబడెను

ఫిల్లి, 17 మాఘ:— ప్రభుత్వమువారి రద్దగించుచున్నను స్వరాజ్యవాదులు కొంతమంది స్వతంత్రవాదుల సహాయముతో ఉప్పుపన్నును మణుగు రు 1-4-0 నుండి రూపాయకు తగ్గించు రామయ్యగారి తీర్మానము నంగీకరించిరి. 61 టన్ను అనుకూలముగాను 56 టన్ను ప్రతికూలముగాను వచ్చెను. 8 అణాలకు 12 అణాలకు తగ్గించవలెనని స్వరాజ్యవాదులు చేసిన ప్రయత్నము లదివరకే ఓడిపోయెను. ఉప్పుపన్నును తగ్గించదలంచినయెడల రాష్ట్రములకు సహాయ ముండజాలదని ఆర్థికసభ్యుడు సభవారిని మందలించెను.

(అ. ప్రె.)

పెట్రోలు విషయమున ప్రభుత్వమువారి సూచనయే అంగీకరింపబడెను. తపాలారేట్లు తగ్గించబడలేదు. ఆర్థికచట్టమున మిగతావిచారణ చేపట్టి నిలిపివేయబడెను.

ఆహారపదార్థముల నెగుమతి చేయరాదు

ఫిల్లి, మాఘ 17:— ఆర్థిక చట్టమును చర్చించి ఆమోదించుటకు నేడు భారతశాసనసభ తిరిగి సమావేశమైనప్పుడు ఆహారపదార్థముల యెగుమతిని నిరోధింపవలసినదని పాదికు హుస్సేన్ గారి రద్దగిన ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పగా 1925 జనవరి 9 తేదీన మణుగు రు 5-4-0 అమ్ముచున్న గోధుమలపొయిన మార్చి 5 తేదీన మణుగు రు 7-1-0 అమ్మునని భోయగారు చెప్పిరి. తరువాత ఆహార పదార్థముల వియ్యపు ధర జనవరి 2 తేదీన రు 8-12-0 నుండి ఫిబ్రవరి 7 తేదీ నాటికి రు 7-8-0 కు తగ్గిపోయెను. 1924 ఏప్రిలునుండి 1925 ఫిబ్రవరివరకు గోధుమల యెగుమతి 956226 టన్నులు. 1928-24 లో ఆకాలమునకే 686912 టన్నులు యెగుమతి చేయబడెను. 1924-25 లో ఆకాలములోనే వియ్యము 1785860 టన్నుల యెగుమతి చేయబడెను. 1928-24 లో ఆకాలములోనే 2206821 టన్నుల వియ్యము మెగుమతి చేయబడెను. ఆహారపదార్థములమీద అటంకమును పెట్టు ప్రశ్నను గూర్చి ఆలోచించుట అప్రస్తుతమని ప్రభుత్వమువారు తలచిరి.

పహాజాగారి మరణము

భారత శాసనసభ్యుడుగు (తెంగాలు) పహాజాగారు నిన్న మధ్యాహ్నము మరణించుటకు గురించి మార్చి ఆర్థిక శాసనసభవారి విచారముతో తెలియజేసిరి. వారి నేను గురించి ఆయన ప్రశంసించెను. అమరనాథ్, సర్ ప్రాజ్ హుస్సేన్ ఖాన్, సర్. ఆల్మోడరు మడ్డియన్, సర్. కాంపుల్లు గోష్టుగా ధను ఆప్రశంసలో పాల్గొనిరి. అన్ని రాష్ట్రములలోను ప్రజాభిప్రాయమును తెలియజేయగలిగి నిరాడంబరముగా పనిచేయు వారిలో పహాజాగారికొకరని సర్ కాంపుల్లుగారు చెప్పిరి. అధ్యక్షుడు గూడ దీనిలో పాల్గొని జరిపిపోయినవారి కుటుంబమునకు సభవారి దుఃఖమును తెలియజేసినవారి చెప్పెను.

సముద్రము మీదినుండి వచ్చు ప్రయాణికులపై పన్నును విధించుటకు బర్మానుభలో ప్రవేశపెట్టబడిన చట్టమునుగూర్చి విచారించుటకు సభను ఆపుచేయవలసినదని రామచంద్రరావుగారు రద్దుగుట.

సముద్రము మీదినుండి వచ్చు ప్రయాణికుల మీద పన్నును విధించవలసినదని బర్మాశాసనసభలో ఒక చట్టము ప్రవేశపెట్టబడెను. దానిని గురించి విచారించుటకు భారత శాసనసభను ఆపుచేయవలసినదని ప్రతిపాదించెదనని రామచంద్రరావుగారు సెలవు అడిగిరి. సముద్రముమీదినుండి బర్మాలోనికి ప్రవేశించు ప్రతి మనుష్యుని మీదను రు రూపాయలు పన్నుగా విధింపవలసినదని యాచట్టములో నొక క్లాజు చెప్పుచున్నది. భారతీయులు వలసపోతుడ అపివేయుటకై ఈ చట్టము ఉద్దేశింపబడినదనియు దీనివలన చెన్న ఫురికి విక్రమవృత్తు కలుగవలసియనియు చెప్పిరి. వసల విషయము కేంద్ర ప్రభుత్వమువారిది గావున శాసనసభ గూడ దనిరి. ఆచట్టమును ప్రవేశపెట్టుటకు కాంక్షనిచ్చినది సభాయుతుడుగు గవర్నరుజేనరలు గాక గవర్నరుజేనరలు మాత్రమే గావున యాతీర్మానము క్రమశిక్ష మైనదనియు అధ్యక్షుడు చెప్పెను. గవర్నరు జేనరలు తాను స్వయముగా ఆలోచించి కాంక్షనిచ్చెననియు సభను నిలిపివేయమని అడుగుటకు నిబంధనల ప్రకారము సభ్యునికి వీలులేదనియు సర్ ఆల్మోడరు మడ్డియన్ గారు రనిరి. అట్టి అనుజ్ఞను సభాయుతుడుగు గవర్నరు జేనర లీయవలెనని రామచంద్రరావుగారు రనిరి. ఆప్రకారమే యైనయెడల మితి రాష్ట్రను మక్రమమైనదేనని అధ్యక్షుడు నెను. ఆవిధముగా అడుగ నూలేను. యిక్కునూలేనని బ్లాక్టు యిన్ని ను గూర్చిరి. విషయము కేంద్రవిషయము గాన చర్చింపగూడదా యని రామచంద్ర

రావుగారు రడిగిరి. విషయము కేంద్రవిషయమే చర్చింపవచ్చునని గవర్నరు జేనరలు కాంక్ష చేసియుండుటచే దానికి తగిన పనులు మిదిగాదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. బర్మా ప్రభుత్వము వారి చర్యను యిండియా దొరతనమువారు ఆపలేకపోయిన నా తీర్మానమును మార్చుకొని సభలో తెలియజేసినదని రామచంద్రరావుగారు రనిరి. ఇండియా దొరతనమువారు ఆపలేకపోయిన నేను చెప్పెను. ఇకముందు వేసినైన ఆపవలసిన యవసరము కలిగినయెడల తప్పక ఆపురని అధ్యక్షుడు నెను. ఆర్థిక చట్టమును అంగీకరింపవలసిన నేడు యీ విషయమును చర్చింపవచ్చునా యని దొరస్వామిఅయ్యంగారు రడిగిరి. (నవ్వు)

బడ్జెటును గురించి ప్రభుత్వమువారి తరపున

సర్ బాసిల్ బ్లాక్టుగారు మాట్లాడుట

రాష్ట్రములకు గ్రాంటులు

ప్రభుత్వమువారి తరపున బడ్జెటును గూర్చి మాట్లాడుటకు లేచి సర్ బాసిల్ బ్లాక్టుగారిట్లు చెప్పిరి:— బడ్జెటులో 74 లక్షల స్వర్ణము మిగులుచున్నది. దీనిలో 18 లక్షలు మాత్రమే ప్రతిసంవత్సరము స్వర్ణముగా మిగులును. ప్రతిసంవత్సరమును మిగులనటువంటి స్వర్ణమును ప్రతిసంవత్సరమును తప్పకుండ ఆద్యోగార్థుల నిమిత్తము ఉపయోగింప వచ్చునాయన ది గొప్పవిక్రమముగానున్నది. పహాజాగారు విచారించి, యిండియా మంత్రితో సంప్రదించి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములలో యిష్టాగోష్టిగా ఆలోచించి బొంబాయి మధ్యరాష్ట్రములు అస్సాము బర్మాకు స్వర్ణములో నుండి 50 లక్షలను గ్రాంటుగా నియమలసినదని సభవారికి నూచించుటకు ఇండియా దొరతనము వారు నిశ్చయించిరి. ఈ గ్రాంటు లీసంవత్సరమునకు మాత్రమే చేయబడును. ప్రతిసంవత్సర మిచ్చు సహాయమును అస్సాము యదివరకు పొందనేలేదు. మొత్తము 64 లక్షల వస్తువులను బర్మాకివరకు 7 లక్షలు మాత్రమే యాయబడెను. ఈ గ్రాంటు లీసంవత్సరమునకు మాత్రమేయైనను ముందు స్వర్ణము మిగిలేయెడల తిరిగి గ్రాంటుజేయవచ్చును. సభవారి కీప్రకారముగా యిష్టమైనయెడల బొంబాయికి 22 లక్షలును, బర్మాకు 18 లక్షలును. మధ్యరాష్ట్రములకు 9 లక్షలును అస్సాము 6 లక్షలును ను యిక్కువలసి నదని యిండియా ప్రభుత్వమువారు నూచించుచున్నారు. ఆయా రాష్ట్రము చెల్లించు కప్పములను ఆయా రాష్ట్రములలో జాసంవత్సరమునకును ఖర్చులను విచారణలోనికి తీసికొనబడిన విమర్శల నే యీ మొత్తము నిశ్చయంపబడినవి. ఈచేయబడిన సహాయము వారివారి బడ్జెటులలో నున్న కర్పణలకు మించకుండనే యేర్పరపబడినది. ఏలయిన యీసంవత్సరమునకు మాత్రమే చేయబడు యీసహాయము వారి ఖర్చుల మించియున్నయెడల రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారికి ప్రతిసంవత్సరమును ఆద్యోగ కర్పణల క్రింద నీ సహాయమును ఉపయోగింప బుద్ధివుట్టును. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములన్నియు నీవిషయమున యిష్టాగోష్టిగా సంప్రదింపబడినవి. దాదాపు అన్ని రాష్ట్రములను కృతజ్ఞతను తెలిసెను. ఒక పంజాబు మాత్రము యీసంవత్సరమునకు మాత్రమే చేయబడిన సహాయమున కిష్టపడక అంగీకారమునే నూచించెను. రాష్ట్రీయ కప్పములలో విషయముల క్రింద యీశ్రాత్ర రిమిషనులనుగూడ చేర్చినా అసలు తీర్మానమునకు సవరణ కొద్దిరోజులలో సభ్యులందరికిని పంచిపెట్టెదను ఇదివరకే తెలియ జేయినందు నుమారు తెక్కగొనరని నాయభిప్రాయము.

గ్రాంటులడిమాండులలో తగ్గించబడిన మొత్తముల విషయమును ఏమిజరిగినదని రంగస్వామి అయ్యంగారుడుగుట.

గ్రాంటులడిమాండులలో తగ్గించబడిన మొత్తముల విషయమును ఏమిజరిగినదని రంగస్వామి అయ్యంగారుడుగుట.

ఆర్థికచట్టమును విచారణకు తీసికొనక ప్రభుత్వము రంగస్వామిఅయ్యంగారు రడిగిరి:—

గ్రాంటుల డిమాండులలో కొన్ని మొత్తములు తగ్గింపబడెనుగా నావారివిషయమే మైనదో సభ్యులు తెలియగోరుచున్నారు. నాకు తెలిసినంతవరకు లీ కమిషను శిఫారసులను బులో పెట్ట జూరనేకారణమున రైల్వేబడ్జెటునుండి వాటిస్వ సభ్యుడే ఉపయోగించుకొనిన 27 లక్షలు గలవు. స్టోరలనిల ఎలో వచ్చేవస్తువుల క్రింద యేర్పాటు చేయబడిన మొత్తమునుండి యీ సభిగాను 35 లక్షలు తగ్గించిరి. పెట్టుబడికై అప్పుతీయుట క్రింద 20 లక్షలు తగ్గించబడెను. ఇదంతయు కలిపి మొత్తము 1 లక్షలుగను. (లక్ష గూర్చి 1 కోటియనిగొందను.) అప్పుతీసుకొను దానిమీద 1 లక్ష వడ్డెయని నాయభిప్రాయము. ప్రతి సంవత్సరమును దొరకే మొత్తములో కొంతయేగదా అప్పుతీసికొనుట. కాబట్టి రివిన్యూనుండి అప్పుతీసుకొనుట నుమారు 1 లక్షలుగను. కావున యీ రైల్వేల నికరాదాయములో బడ్జెటు ఒక మొత్తమనియు అందులో మూడునంటు బడ్జెటులోని రెండవభాగములోనున్న జేనరలు రివిన్యూక్రిందికి పోవలెననియును ఉద్దేశ్యము. దాని విషయమేమియు చెప్పలేదు. ఆర్థిక చట్టమును తీసికొని శ్రాత్ర పన్ను నూచనను చర్చించుటకు ప్రభుత్వము వైవాని విషయమై ప్రభుత్వమువారిమేజీలో సభ్యులు తెలియగోరుచున్నారు.

సర్ బాసిల్ బ్లాక్టుగారు:— రైల్వేబోర్డుక్రింద రు 78,100/ తగ్గింపబడినదియో, రైల్వేబోర్డుకు ఖర్చుక్రింద 85 లక్షలును రైల్వేఖర్చులక్రింద 20 లక్షలును ఓటుచేయబడినవియు మీకు తెలుసును. అవసరమైన యెడల సబ్సి మెంట్ అంచనాలను ప్రవేశపెట్టవచ్చునని అప్పుకు చెప్పినవిమితు జ్ఞానక ముండియుండవచ్చును. అంతమాత్రముననే రైల్వే ఖర్చు లీయేమి తగ్గినవి అనకొనవద్దని నేనిదివరకే చెప్పియున్నాను. కాపిటల్ ఖర్చులో తగ్గింపబడిన మొత్తము రైల్వేలకు సంబంధించినంతవరకు బడ్జెటులో మార్పుచేయజాలను. సబ్సి మెంట్ అంచనాలు రావచ్చున గావున యంతలోనే జడ్జెటు మార్పు చెందినది తెలుసుటకు వీలులేదు

ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు:— మాయభిప్రాయము కాదు.

సర్ బాసిల్ బ్లాక్టు:— ఇతరములైన తగ్గింపులను గూర్చి కూడ నే నదియే చెప్పినది. స్వయంగా రు 77000/-ను రాబడి పన్నులో రు 100/-ను స్వల్పక్రింద రు 17 లక్షలును కార్మినిర్మాణక సంఘము క్రింద రు 62,000/-ను తగ్గింపబడినవి. ఈతగ్గింపులను గురించి ఏమిచేయవలసినది ప్రభుత్వమువారింకను నిశ్చయించుకొనలేదు. కాని బడ్జెటుకు నష్టము కలిగింపవది స్థాంపులక్రింద తగ్గింపబడిన రు 17 లక్షల మొత్తము. ఈ మొత్తము ఖర్చుకాగూడదని గాక కర్పణను రివిన్యూనుండి కాపిటలుకు మార్చువలెననే యుద్దేశ్యముతో తగ్గింపబడినది. స్వర్ణము యెంతమొత్తమని ఒకవిధమైన సందేహకలదు. ఈమొత్తమును కాపిటలులోనుండి పెట్టవలసినవినియెడల యీసంవత్సరము ఓటుచేసినదానినుండి కొంతపెట్టకలిసి యుండును. మరికొంత ముందు సంవత్సరము ఖర్చు లెక్కు వజేసియుండును. బడ్జెటులో స్వర్ణము ప్రస్తుతము 74 లక్షలున్నది. స్థాపులక్రింద 17 లక్షలును దీనికి కలిపితే కలపబడవచ్చును.

ఉప్పు పన్ను

రూపాయ పావులానుండి మణుగు రూపాయకి

తగ్గింపమని దొరస్వామి అయ్యంగారు

ప్రతిపాదించుట

ఫిల్లి, మాఘ 17:— ఉప్పుమీద పన్నును మణుగు రూపాయ పావులానుండి రూపాయకు తగ్గింపమని కోరుచు దొరస్వామి అయ్యంగారు బీదవాని తిండిపై పన్ను వేయుటకు ప్రభుత్వమువారి కధికారము లేదనిరి. పన్నును తగ్గించినయెడల ఉప్పు యెక్కువ ఖర్చును గాన రాబడి తగ్గిపోదు. ఉప్పునె నెక్కువగా తిననట్లయిన ప్రజల ఆరోగ్యము కూడ బాగుపడును ఒక మణుగు ఉప్పును తయారు జేయుటకు రెండుఅణాలుఖర్చున. దానిమీద రూపాయ పావలాపన్ను వేయుట అనగా నూటికి నేయింపై యెక్కువగా పన్ను వేసేట్లుగుచున్నది. విదేశములనుండి వచ్చే ఉప్పును యిచ్చుటియుప్పే మాత్రమును తీసిపోవుటలేదు. కావున విదేశపు ఉప్పుమీద రెండురూపాయల పన్ను వేస్తే బాగుండును. హిందూదేశమున ఉప్పును తయారుచేయుట విదేశములనుండి ఉప్పుదిగుమతిని ప్రోత్సహముచేయవలెననియే ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యమై యుండుట విచారకరము.

ఉప్పుపన్నును నిరాకరించి బడ్జెటును సరిపెట్టుట ఆర్థికసభ్యుని చేతిలోనున్నది.

బోషీగారు తీర్మానమును బలపరచుచుయుట్లు చెప్పిరి:— పన్నులను విధించుటలో సూత్రమేమనగా ఖర్చులపోను డబ్బు మిగిలేవారిమీద పన్ను వేయవలెనని గాని బీదవారిమీద వేయ

మని గారు. ఉప్పుమిద పన్ను వేయటమునకు ప్రభుత్వము వారు
 ఖచ్చితముగా ప్రతిబింబమును తీసికొనినది
 వీధివారిపై ఆసలులను వేయరాదు. కిరసనాయిలను సప్తపై
 లనుగూని అతిదగ్గరలనుకూడ ఒకవిగమైన పన్నులను చెల్లించు
 చుకొనగా నా మోగగు స్థితిమిద దిగుమతి పన్నును
 తగ్గించియున్నారు. ప్రభుత్వమువారు తమదేశమున టేముల
 ను కాపాడుటకై పన్నుల విధింపవలసినచో విధించుటలేదు.
 ఉప్పులతీర్పులకై రిజిస్ట్రేషనుచియున్నారు. ఉప్పుపన్ను నిధి
 ముగాకదలిపెట్టి అట్టి యేర్పాట్లు జేయుటెంతమాత్రమును
 న్యాయమైనదిగాదు.

ఉప్పుపన్ను తగ్గించినందువలన చాలవడ్డమువచ్చునని
 నేను ఒప్పుకుందును.

అమరనాథ్ గారు

ఉప్పుమిద పన్ను వేయటమునగా వీధివారిపన్నును
 దొంగిలించుట వ్యవసాయకమైన హిందూదేశమున పశువులకు
 గూడ ఉప్పుకావలెను. అని చెప్పిరి. విదేశపు ఉప్పుమిద రుక్మి
 పన్నువిధించి స్వదేశపుదానిమిద పన్ను 12 అశాలను తగ్గించినట్లు
 యిన రాబడితగ్గిపోయినదనియు జేసేనుపరిశ్రమ లభిస్తుంది జెందు
 ననియు గంగనందసింహగారు చెప్పిరి.

పిల్లనుగారు అడ్డుపెట్టుట

ఉప్పుపన్ను తగ్గించినయెడల వీధివారికి 1 ప్రెసమాత్ర
 ము లాభమువచ్చుననియు, ఇది చాలస్వల్పమనియు ఉప్పుపన్ను
 న్నయెడల గ్రామపాఠశాలలను విద్యావ్యాప్తియు నభివృద్ధి జెం
 దుననియు విన్నవించు అడ్డుపెట్టిరి.

లాల్ నారాయణదాసుగారు తగ్గించుటను బలపరచిరి.

లాయిడుగారు

ఉప్పుమిద దిగుమతిపన్ను విషయము ఆర్థికచట్టము వి
 చారింపవలయు విచారింపవలసింది కాదు. అని చెప్పుచు వీరు ఉ
 ప్పుపన్ను తగ్గించినయెడల ఉప్పుఖర్చు యెక్కువై రాబడి సరి
 పోదని లెక్కలను చూపించిరి. ప్రస్తుతము డబ్బులుబిచ్చుచును
 ఒప్పుకొనవుగాన తగ్గించుటకు వీలులేదని వీరుచెప్పిరి.

నర్ పురుషోత్తమదాసు థాకూరుదాసుగారు

ఉప్పుపన్నును తగ్గింపరాదని చెప్పట

కి అశాలను తగ్గింపకున్న తీర్మానమును గురించి విశేష
 ము చెప్పనక్కరలేదు. 1840లో ఉన్నమాదిరిగా ఉప్పుపన్ను
 పన్నుదండబాదు 12 అశాలను తగ్గించిట్లయిన రివెన్యూలో
 2 కోట్లు తగ్గిపోవును. ముఖ్యము రూపాయ చేసేటయిన 1
 కోట్టిగా నష్టము వచ్చును. కర్వులకు కావలసిన సామగ్రి
 మిద ఓటుచేసి యప్పుడు పన్నులను తగ్గించు మన ఓటుచేయ
 జాలను.

పండిత మాలవ్యాగారు

సభవారు ఓటు చేసిన ఖచ్చిత ప్రభుత్వమునా రిజిస్ట్రేషన్
 చేసియుండలేదు. బడ్జెటు కడసారిగా అనుసరింపబడుట ప్రా
 త్యము కార్యనిర్వాహక సభ్యులందు కలిసియున్నట్లు వంటి
 గాని లేక యీ సభవారివారు కొందరన్నటువంటిగాని ఒక
 సెలెక్ట కమిటీవారు దీనిని పరిశీలించవలెననియున్నాను.

పండిత మోతీలాల్ గారు

సర్ పురుషోత్తమదాసుగారు ప్రజాభిప్రాయమునకు
 భిన్నముగా ఓటు చేసినందున సంతోషించుచున్నాను. వారు
 చెప్పిన ప్రకారమే ఒప్పుకొన్నచు స్వరాజ్యపక్షమువారు ఖచ్చిత
 మిద ఓటు చేయలేదు గనుక వారిని నిందింప
 దగదు ఆర్థిక సభ్యుని దగ్గర కొట్టకు
 కొట్టునువని పురుషోత్తమదాసుగారు చెప్పియున్నారు. ఆర్థిక
 శాఖపై అధికార మున్నయెడల ఉప్పుపన్ను లేకుండనే బడ్జెటు
 ను తయారుచేయగలిగినవారు స్వరాజ్యపక్షములో గలరు. క
 ర్వులలోనూటికి 80 వంతులు ఓటు చేయుట వీలులేనప్పుడుసభ
 వారు ఓటుచేసినారని చెప్పుటమీద తగదని చెప్పిరి.

సర్ బాబుల్ బాకట్టుగారు:—80 వంతుల?

పండిత మోడీలాల్:—50 వంతులు రామయ్యంగారి

తీర్మానముమీద ఓటుచేయుటలో స్వరాజ్యపక్షమువారి యభి
 ప్రాయ మేమనగా కష్టములు తేలితేనేగాని పన్నులమీద ఓ
 టుచేయకూడదని.

ఉప్పుపన్నును తగ్గించినయెడల

రాష్ట్రీయ కష్టములలో రిమిషను లుండవు

ఇప్పుడు జవాబుచెప్పక తప్పదని సర్ బాసిక్ బాక
 ట్టుగారు లేచి యిట్లందిరి:—సభవారు ఉప్పుపన్ను తగ్గించుటకై
 ఓటిచ్చినయెడల రాష్ట్రీయ కష్టము ల విషయమున
 చిన్నకలుగును. ఉప్పుపన్ను లేకపోతే కష్టములలో రిమి
 షను లుండజాలవు. పన్నున్నయెడల గ్రామపాఠశాలలను
 విద్యావ్యాప్తియు అభివృద్ధి చెందగలవు. ఉప్పుపన్నును తగ్గించు

రాష్ట్రీయ శాసన సభలు

బర్మా శాసనసభ

రంగూనులో నీ సభగూడినది. సభ్యుల విమర్శనలకు ప్ర
 భుత్వసభ్యులు సమాధానమిచ్చిరి. విద్యాశాఖామంత్రి మాట్లా
 డుచు, యెక్కువ ఖర్చు విద్యాభివృద్ధికే యేర్పాటుచేయబడెన
 నియు, తమశాఖ యందు ఆ పన్నెండుటకు
 వీలులేక బాగుగా పనిజేయుచున్నదనియుఁ చెప్పిరి. ఉద్యోగీయు
 లు లంచములదీసికొనుటనుగూర్చి మాట్లాడుచు నొక్కొక్కప్ర
 భుత్వోద్యోగీయులలోనే యాదుర్ల యములేదనియు, దానియం
 తెలుపదయే, విద్యాభివృద్ధి ప్రజలలో వృద్ధియగుకొలెదని యుగం
 తెననియు, చెప్పిరి. పిమ్మట దేశీయసభ్యులు మాట్లాడుచు ర
 త్తశాఖాను దగ్గించుటవలన నేరములు హెచ్చయ్యెననిరి. అ
 టిపాలనామంత్రి మంగలదాను పైకిక నివాసములకు ఖ
 ర్చుతక్కువజేసి నిర్మించుట బర్మావారు యభిప్రాయానుసార
 మే యనిరి. వ్యవసాయదారుల పాక ర్యము ల కొఱు
 కన్నివిధములకు ప్రయత్నములు పలుపబడునని చెప్పిరి. ఎక్సై
 జువిషయము మాట్లాడుచు నిషేధమును ప్రభుత్వోద్యమమేయొన
 ను బలవంతముగ పూనకొనలేదనిరి. పిమ్మట యార్థిక సభ్యుడు
 మాట్లాడుచు సుపాధ్యక్షుడు జబ్బుగానుండి సభకు రానందుల
 కు చింతించి సభ్యులెవరును పట్టిక యందని లోపములను నూచిం
 చుటకుమాత్రా సంబంధములేని విషయములపై మాట్లాడిరని
 యు దాని నాకాశంగమామోననియు వచ్చేసంవత్సర ముప్పుగిసి
 కొనినయెడల సభివృద్ధిపొగుగా కాదనియు యాదాయవ్యయప
 ట్టికలోని జవాబులను సరిపోవునెడల ప్రజలపై నెక్కువపన్ను
 లు ప్రభుత్వము విధించుచున్నారనిగాని ప్రజలలో నభివృద్ధిసే
 యుట కెట్టిచూలోచనలూ నేయబడలేరనిగాని యర్థమగునని
 యు, ఈసభ్యమైనంతవఱకు ప్రజాశయములు గుర్తింపబడినవ
 నియు హిందూదేశములోని యితరరాష్ట్రములకంటె బర్మా
 చెపోలేదనియు చెప్పిరి.

శాసనసభలో నార్థికశాఖ ఖర్చులక్రింద రు 2,83,1285క
 లు కొరబడి యంగీకరిం పబడెను. మింగిలందాను పైని
 గృహనిర్మాణమున కగు ఖర్చులు రు 80,98,500 లనుండి యొ
 కలక్ష తగ్గించు సవరణ యధ్యక్షుడు ప్రభుత్వముతరపున సమ్మ
 తింపగా నొడిపొయెను. ప్రతిపాదకుడు నిర్మాణము మెల్లగా
 జరుగుచున్నదని యాక్షేపించెను. దాని కార్థికసభ్యుడు సమా
 ధానముజెప్పెను. రు 44,87,600 ల ఖర్చునుండి యొక లక్ష
 తగ్గించుటకొక సభ్యుడుగోరుదు, లంచ గొండితనముయొక్క
 ప్రాబల్యమును నిరసించెను. జాతీయవాదులు స్వతంత్రులును దీ
 నిలో గలసినను యధ్యక్షునిసమ్మతి ప్రభుత్వమున కనుకూలముగ
 నుండుటంతే సవరణ యొడిపొయెను. దేశీయసభ్యుడు బర్మా
 భాషలో మాట్లాడుచు సభ్యుడు తొందలపడెననియు, జిల్లా
 లలో జరుగు యవచారము లిచ్చు జర్మిందుట పాడిగాదనియు
 దేశీయసభ్యుడు స్వయముగా సంగతులు చెలసికొనువఱకు నూర
 వందలపెరిసినదనియుఁ చెప్పిరి. మతియొకరు 68,83,500 ల ఖ
 ర్చునుండి రు 1,000లు తగ్గించువరకులు లేబడెను. ప్రసంగమున
 నాసభ్యుడు కొన్ని సంఘములపై క్రిమినల్ లాయమెండు
 యాప్టు (కొత్తస్పృతి) న్యాయముగా ప్రయోగింపబడుచున్న
 దనియు, గుర్రపుసంచెములందు జూదముయొక్క ప్రాబల్య
 మును ఆక్షేపించెను. దేశీయసభ్యుడు సమాధానమునిచ్చుచు,
 ప్రజాక్షేపమున కది యసరముని యూహించియే ప్రభుత్వము
 టులడిసెననియు, జూదములవిషయమై ప్రభుత్వము చాల శ్రద్ధ
 గా పనిచేయుచున్నారనియు, తగువారి నావిషయమై నియో
 గించిరనియు చెప్పిరి. జాతీయవాదులును, స్వతంత్రులును గల
 సినను, అధ్యక్షుని సమ్మతిచే ప్రభుత్వమునకే జయము
 చేశారెను.

సభ లేవనెలుకావునీయబడెను.

బొంబాయి శాసనసభ

జోషీగారు, విద్యాశాఖా మంత్రి కోరిన ఖర్చులలో
 నొక లక్షరూపాయలను దగ్గించుటకు గోరిన సవరణచే చర్య
 నెవల పన్నుచెల్లించువానికి కలుగుసహాయము స్వల్పము. ఈ
 లాభములు వాడు పోగొట్టుకొనును. ఏలయన, రాష్ట్రీయకష్ట
 ములలో ఏమిషను లుండజాలవు గనుక వైషమ్యములు కలిగిం
 చుట చాల నులభము. కాని యీసభలో ప్రతిసభ్యుడును యి
 యుటలు హిందూదేశ టేములకొరకే వినిపించుకొనుచున్న
 వారేదా యని విచారించి అట్లుచేయుట చాలకష్టము.

ఉప్పుపన్ను ముఖ్య రూపాయలకు తగ్గించిన

రామయ్యంగారి తీర్మాన మంగీకరింపబడెను

తొనాత ఉప్పుపన్ను ముఖ్య రూపాయలకు తగ్గించిన
 రామయ్యంగారి తీర్మానమునుబోటుకుట్టగా నది అంగీకరింప
 బడెను. 61 ఓట్లు అనుకూలముగాను 56 ఓట్లు ప్రతిపాదము
 గాను వచ్చెను. (స్వరాజ్యవాదుల పార్షను) సభవార్యుడు
 పలకారమునకు లేచిరి. (అ. ప్రె.)

జోగి యప్పుడప్పుడు బొంబాయిసభలయందు టేములకుగూడ
 తాచిచ్చెను. సవరణను ప్రతిపాదించుచు. నిది యభిశంసనీ
 ర్వాసముగాదనియు, గాని యంతియుక్కు చర్యలమాత్ర ము
 టేపణియనునియు చెప్పిరి. బాప్టిస్టా గారుమాత్రము జేటువిధ
 యముగ నర్థముజేసికొనిరి. జయకరు గారు తమపక్షముతరపున
 మాట్లాడుచు మంత్రియొక్కచర్య చాల ఆక్షేపణియుముగనే
 యున్నదనిరి. పెద్దమంత్రిపదవి నలంకరించుచు. ప్రభుత్వోద్యో
 గియొందుండి స్వరాజ్యపక్షముపై వ్యతిరేకప్రచారము గావించు
 టతగదనియు, నితరమంత్రులతరే మర్యాదగనూరకుండక, ప్ర
 భుత్వప్రచారకునినై పనిజేయుట పాడిగాదనియు నాక్షేపిం
 చిరి. పిమ్మట సవిద్యాపాలన వావిధానమును ఖండించిరి.

మంత్రిగారగు మాధవగారు తనస్థితిని, సారవంతముగు
 నుపన్యాసమున సమర్థించుకొనెను. ఆభిశంసన తీర్మానమున
 కెంతమాత్రము భయపడుటలేదనియు, మనస్సాక్షికి తోచినట్లు
 లజేసిననియు, చాలమంది తనకనుకూలము సభలోగలరనియు
 చెప్పిరి. (బాప్టిస్టాతరఫక్షముకుగూర్చి మాట్లాడుచు, నాపక్ష
 ములోగూడ వ్యక్తిత్వము గలిగియున్నదియు, నవసరముగు
 చోటులందు ప్రభుత్వము నెదిర్చవలయుఁ చెప్పిరి.

పిమ్మట మాన్విక్రమీయ్యుగారు మాట్లాడుచు సభిశాసము
 వహించుటకు పట్టిభుజకేయిగాక బుద్ధిబలముగూడ గానలే
 ననిరి. పిమ్మట సభ్యుగారు (బాప్టిస్టాతరఫక్షముకుగూర్చిమా
 ట్లాడుచు, యెవ్వరియొక్క ప్రేక్ష్యము నక్కఱలేదనియు, స్వా
 భిమానముగల పక్షమనియు, సభవారికి మంత్రియందు విశ్వాస
 ములేనియెడల వానిని పదవీవ్యవస్థిని జేయుచున్నదియుఁ చెప్పిరి.

పిమ్మట జూదవారు చర్యను సమాధానమిచ్చుచు సభ్యో
 గాభిలాష తన్నుబాధించుట లేదనియు, సభ్యులటులే తీర్మా
 నించుచో సభ్యోగమునుండి తొలగింపబడుననియుఁ చెప్పిరి.

పిమ్మట ప్రతిపాదకుడు తీర్మానము హాన్ములనుడుమ
 నుపసంహరించుకొనెను.

పట్టికపైని యితరసవరణ లుపసంహరించుకొనబడిన
 వి. యూనిషియనుల విద్యకగుఖర్చు నిరాకరించు తీర్మాన మోడి
 పోయెను.

నరీమానుగారు రక్షణశాఖ ఖర్చులలో 10 లక్షలు తగ్గించు
 టకు గోరుచు, బాప్టిస్టాతరగూర్చి చాలయశ్రద్ధగ పనిజేసి
 రని యాక్షేపించిరి. అధ్యక్షుడు విచారణలోనున్న నేరమును
 గూర్చి మాటలాడుట కంగీకరింపలేదు. కాని ప్రతిపాదకుడు
 మాత్రము రసవంతముగనే తన యాక్షేపణలను చెల్లుచెప్పెను.
 సర్వీగారు తీర్మానమును బలపఱచుచు మాట్లాడుచుండగా సభా
 న మృత్యు ము చాటుటచే, ను ప న్యాస మాపుట
 క ధ్యక్షు డా ఙ్గా పిం చె ను. పిమ్మట మొత్తము
 ఖర్చులనన్నిటి నయిదునిమిషములతో సమ్మతించిరి.

బొంబాయి యద్దెవట్టుమున కాపురములుండుటకు వీల
 యిన (లేసిడెన్సు) వసతులకు సంబంధించినంతవరకు సరించు
 టకు ప్రభుత్వముతరపున జహంగీరుగారుకోరిరి. దీని కిదివరలో
 జేసిననిశ్చయముయొక్క గడువు 1925లో చాటినదనియు ముఱ
 ల దానినాధారపఱపలయుననియు గోరిరి. నరీమాను గారు కాపుర
 ములుండుటకు వీలుకాని (నా(లేసిడెన్సు) వా టికి గూ డ
 దాల్చిల్లగుగారు (నియోజిత సభ్యుడు) మాట్లాడుచుండగా
 బాప్టిస్టాగాని ప్రభుత్వనియోజిత సభ్యులు ప్రభుత్వమునకు వ్య
 తిరే:ముగ మాట్లాడవచ్చునా యనియడిగి, సభలో సమ్యలాట
 గలిగించిరి. అధ్యక్షుడు నియోజిత సభ్యుడుగూడ తన బుద్ధి
 నుపయోగింపవచ్చుననిరి. (నవ్వు.) పిమ్మట చట్టము ప్రథము
 పర్యాయము జభిలోనుంచబడెను.

ఈ యుపసభ్యునుం దుండుటకు స్వరాజ్యపక్షము
 వారుగూడ సంగీకరించిరి. (అ. ప్రె.)

స్టేటుకొన్నిలు

స్వార్జితదాయ మవిభాజ్యముగ నుండగోరుట

నేడు స్టేటుకొన్నిలులో కే. వి. రంగస్వామిఅయ్యంగ
 గారు స్వార్జితమైనయొ స్థి, భూవిషయై రాల విభాజ్యముగనుం
 డునటుల ప్రభుత్వము నొక శాసనముగజేయుటకు కేంద్రశాసన
 సభలందుంచి గోమతీర్వాసము చర్యకురవలసినది, కాని సభ్యు
 లకొకలైన నాశాసనమునజేయు తీర్మానము ప్రభుత్వమువా
 రు తెచ్చునటులగాక, తానే నిచ్చి నిష్కాసభలలో ప్రతిపాదించె
 దని చెప్పి యుపసంహరించుకొనిరి.

పిమ్మట సర్ మహమద్ హుసేనుల్లాగారి ప్రతిపాదనపై
 డెల్హిలోని హక్కింజిదోరాసానిపేరం బడకు వైద్యకాలయొక్క
 పాలనావర్గమునకు ముగ్గుర నాటములనుచ్చించుట (ఈ ముగ్గుర
 లో కొక్కరిని నియమింతురు) కంగీకరించిరి.

ఆర్థికవ్యత్రముపై చర్య

నేడు శాసనసభలో పత్రముయొక్కచర్య పూరిగా
 చ్చుననియు, కుక్రవారమునాడే స్టేటుకొన్నిలుచర్యుండు చర్య
 మనటుల ప్రభుత్వ ములోచిందుమన్నదనియు, కావున నీసభను
 నాయంతాలము నిట్టికనీసభ యెదుటనుండుటకు వీలునటుల,
 ప్రస్తుతము సభ నాపుజేయగోరిరి.

అటులే సభకు సాయంతాలమువఱకు నాపునేసిరి. (అ. ప్రె.)

జ్యోతిష పండిత డి. గోపాలాచార్యు వి.వి.ఎస్.వి., యం. బి గారి

జీవామృతము

రిజిష్టరు చేయబడినది.

ఈ జీవామృతము రక్తమును శుభ్రపరచుటయందు అమోఘముగా చూపించును. యెముకలకు, నువ్వులకు, ముండుమునకు శుభ్రభావమును బలమును నిచ్చును. భాతులకు శుభ్రము చేసి పోషిస్తును. ఇది తుల్యరంగులకు, రక్తహీనరంగులకు, నరములయందు బలములేని రంగులకు మిగుల నుత్తమమైనది. చికిత్సకాలపు కారకములను జూగొట్టి జీవామృతము చలన చేయును.

అక్షిరము, మలబద్ధము, సోమతనము, అతినిద్రాగుణమును బోగొట్టి, నోటికి మంజులనుచిని, ఆకలిని, మనస్సునకు మంచి ఉత్సాహమును, శరీరమునకు కాంతిని, నరములకు దృఢబలమును గలుగజేయును. క్రయము బుడ్డి 1-కి రూ. 3-4-0.

ప్యాకింగు మరియు పోస్టేజీ వగైరాలు మేముగానివ్వలేము. మామందులజాపితాను కోరినవారికి ఉచితముగా పంపబడును ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 151 గోవిందప్పనాయునివీధి మద్రాసు.

తంతువలనము:—పండిట్, మద్రాసు. పోస్టుబాక్సు నెం. 287 అని న్రాయవలెను.

చెన్నై ఫ్రెండ్స్ } దాదాకంపేనీ, చైనాబజారుకోడ్డు, జి. టి. మద్రాసు.
విజయవాడ } స్వస్తిపూర్వసి, పెద్దపేరి, తిరువళ్ళీ, మద్రాసు.

సంపూర్ణ రోగ్యము గలిగియుండుట

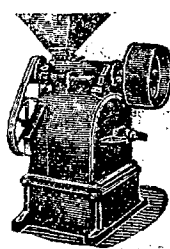
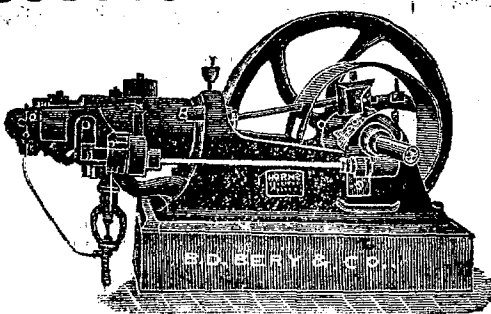

విద్యార్థులు చూచినంతమాత్రముననే క్యాక్టర్ ఓట్లు విడుదల చేయవలసివచ్చును. తొలుతు కొనవలెను. ముగవర్సలు, బలము, ఆకారము ఈ మొదలగునవి ఈ అద్భుత ఆహారముచే గలిగిన ఆరోగ్యమునకు ఉదాహరణములు. క్యాక్టర్ ఓట్లు ఆహారముచే పెంచబడిన శరీరమును వరియన్నము, మాంసాహారముచే పెంచబడిన శరీరముతో పోల్చి చూడుము—కారణము విశేషముగా తెలియును. వరియన్నమును భుజించుటచే గలుగు దానికంటెను క్యాక్టర్ ఓట్లు భుజించుటచే రెండింటిలో ఎక్కువగా కండరములు వృద్ధియగును. తొమ్మిదివరకు వరియన్నముచే గలుగు ఆరోగ్యము ఒకవేళ క్యాక్టర్ ఓట్లుచే గలుగును. మీ బిడ్డలకు ఈ రుచిగల ఆహారము నిచ్చి, వారెల్ల పెరుగునది గనునింపుడు.

Quaker Oats

క్యాక్టర్ ఓట్లు చేతితో తాకబడుట లేదు.

మెషిన్ల అమ్మకము

ఒక 20 బి. హెచ్. పి. 2 25 బి హెచ్. పి. 32 బి. హెచ్. పి. ప్రాతి మాదిరి నెకెండుహండు హార్వర్ బి ఆయిల్ ఎంజినులు ప్రతి ఒకటి 2 హెర్స్ పైలన్ సెల్లూస్టర్లతో అమర్చబడినది.

ఒక 17 బి. హెచ్. పి. క్రొత్త "లక్సీ" ఇంజిన్లలో తయారుచేయ బడినది. క్రూడు ఆయిల్ ఎంజిను 2 హెర్స్ పైలన్ అమర్చబడినది.

రెండు 28 బి. హెచ్. పి. నెకెండుహండు, ఆయిల్ క్రొత్తమాడర్ హార్వర్ బి ఆయిల్ ఎంజినులు. ప్రతి ఒకటి 2 హెర్స్ పైలన్, సెల్లూస్టర్లతో అమర్చబడినది.

రెన్ బోల్లులు నెం 1, 2, 7 రు లది, పలుకరముల పంపులు, వ్యవసాయ సంబంధమైన పంపింగు స్టాంట్లు, చిన్నరకము ఆయిల్ ఎంజినులు క్రొత్తది, నెకెండు హండుది, లేకులు, మ్రాసుజనిచేయు మెషిన్లది, నగలు చేయు వారికి కావలసిన కోరింగు ఆండు వైర్ మిల్లులు అన్ని రకములలోను గలవు, ఇనుపపెట్టెలు, దీపములను వెలిగించుటకు కావలసిన డైమాలు, బాయిలరులు, పోర్ట్ బుత్ స్టీము ఎంజినులు, కాఫీక్రెషింగు మెషిన్లు అన్ని రకముల మెషిన్ల మావర్గ స్టాంట్లనున్నవి. దయచేసివచ్చి మావర్గనుండు సరకును పరీక్షింపుడు.

Telegram "ENDEAVOUR" Madras.
HEAD OFFICE:—43, Ripon St, Calcutta.
BRANCHES:—London, Bombay, Lahore, Delhi & Benares.

B. D. BERY & Co., 1737
Engineers, Machinery Merchants & Government Contractors,
8, Sembudoss Street, G. T. MADRAS

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ

ఆర్థికపట్టికను నిరుటివలెగాక లాభాలాభములను బట్టి విమర్శించుట

నాగపురము: మార్చి 17:—నేడు శాసనసభ గూడి ఖర్చులను వాటిలాభాలాభముల ననుసరించి విమర్శించిరి. నిరు డీటులగాక మొత్తముగా నిరాకరించిరి. మంత్రులు జీతములు దక్క మిగతన్నము, గుణదోషములనుబట్టి కొంచెము తగ్గించిగాని, యున్నవియున్నటులేగాని యంగీకరించి స్వరాజ్యపక్షము తనదృక్పథమును మార్చుకొనినటులు ద్యోతకపరచెను. స్వరాజ్యవాదులందు విభేదము తేర్చినటులు స్పష్టమైనది. వీరారు స్వరాజ్యవాదులలో మువ్వరు నలువురు ప్రభుత్వము పోషాటు సమ్యక్తుల నిచ్చిరి. కొందరు తటస్థముగ నుండిరి. మిగతవారందఱును మధ్యపక్షకాల స్వరాజ్యవాదులతోఁ గలసి సమ్యక్తులనిచ్చిరి. కావున ప్రభుత్వము నొకటిరెండు హెచ్చువోటులచేతనే యోడించగలిగిరి.

సివిలువర్కులకు ఖర్చులమొత్తములో రు 71, 77, 700 ల రూపాయలలోను రు 1,61,000 లను తగ్గించిరి. మిగత ఖర్చులన్నియు నున్నవియున్నటులేసమ్యక్తులనిరి.

స్తేండను గారు కేంద్రప్రభుత్వమునుండి 9 లక్షల రూపాయ లీసంవత్సరమున కెక్కువమాదా మును వచ్చెనని తెలిపిరి.

పిమ్మట గడ్డి మెంటరీ గ్రాంటులను గోరు తీర్మానమును బ్రతిపాదించిరి.

డా. మాస్టీగారు, మంత్రులజీతములను నిరాకరించుటవలన, శాసనసభ వచ్చేసంవత్సరపు టాబా యవ్యయపట్టిక నాలోచించుటకు సమావేశమగులోల ముఖల సభ గూడునాయని యడిగిరి.

స్తేండను గారు సభనుసమావేశపఱచుట గవర్నరుయొద్దమనియు తానికి వారు పూర్తిపడతేరనియు తెలిపిరి. గవర్నరు చాలవఱకు సౌమ్యముగ ప్రవర్తించెననియు గారి సభవారాయవకాళమును గ్రహించలేకపోయి రనియు తెలిపిరి.

గడ్డి మెంటరీ గ్రాంటులు సమ్యక్తులనుచుండగా 27 అను కూలరు, 29 వ్యతిరేకులు నగుటచే విగిపోయెను.

పంటకాలుల ఖర్చులకింద రు 32,20,000 లు కోరబడెను. టౌమనిషారణకింద రు 9,00,000 లు కోరబడె సమ్యక్తులపడెను. పెన్షనులఖర్చులకింద రు 3,6,4,000 లు కోరబడి 30 వ్యతిరేకముగను 27 అనుకూలముగ నుండుటచే విగిపోయెను. చిల్లరఖర్చులకింద ఖర్చులూడ నిరాకరింపబడెను. భూమిశిస్తుల ముజరాకింద రు 18,39,800 లు కోరబడినప్పుడు మూజీ గారు ముఖల సభసమావేశపఱచుటకురూపు యడిగిరి. ప్రభుత్వమును సభను సమావేశపఱచుచో వారియభిప్రాయములు ముఖల నాలోచించబడునని తెలిపిరి.

స్తేండను గారు విషయమునుగూర్చి యిదివఱకు జెప్పినవానికంటె మఱియు జెప్పలేననిరి. ఆఖర్లుగూడ నిరాకరింపబడెను.

రేపటివఱకు సభ నిలిపివేయబడెను. అసభికారితీర్మానములు రేపు చర్చించబడును. (అ. ప్రె.)

ధర్మి పోరాటములు

కలహాకారము

ధర్మి, మార్చి 17:—నిన్నను జరిగిన పోరాటము అసంతోషము నేటిసాయంత్రమును తిరిగి కలహము సుభదించెను. చపోయిన వొక మహమ్మదీయుని హిందువులు నివసించు ప్రాంతము నందుండి దీసికొని పోవుటయే యాకలహమునకు కారణము కలహమునకు వేరు కారణములు గలవని దెలియుచున్నది. పదితరువునికి గాయములం తెగిలెను. సభ్యుడగు గడ్డిగా గాయములు తెగిలెను. నగరముందలి ప్రజలు గోమార్గాలయెత్తున్నారు. పెద్దబజారు, చాందినీ చౌకు, కారి లీ మందవిశు కారణములు తీయలేదు. పోలీసువారు పోరాటము జరిగిన ప్రదేశమునందు గడ్డిగాయునున్నారు. (అ. ప్రె)

భూకంపము

సిల్వా, మార్చి 10:—సిల్వాను 1400 మెట్లదూరమును బహుళక బెట్టునం దాగ్నేయములయందు భూకంపము పుట్టెను. దాని పుట్టిమైన అదుపు సిల్వా యంత్రముందు రికార్డుచేయబడెను. (అ. ప్రె)

మద్రాసు శాసనసభ

విద్యాంగమంత్రియందు విశ్వాసరాహిత్యము

ప్రతికూలకక్షనాయకుని ప్రతిపాదన

హృదయంబున దీక్షాంధుల అంగీకరింపబడెను

చెన్నై ప్రతిపక్ష సభ నిన్నుభాషించుచు, ఫలహారానంతరము 2.30 గంటలకు తిరిగి సమావేశమయ్యెను. సెటిల్మెంటు పార్టీ గ్రాంటులపై చర్చ జరిగినపుడు, ప్రభుత్వమువారి విధానమును నిరసించుటకు గాను రు 1000 ల తగ్గించు శాసన సభవారు గావించిరి. నాలుగు గంటలకు పట్టికి 40 సవరణలకు మాత్రమే చర్చజరిగినది. ఇంకను 110 సవరణలు గలవు. కాని వ్యవధి లేకపోయినను కారణముచే నానినన్నిటిని వదలి, అధ్యక్షుడు తగ్గించుటగా మిగిలిన మొత్తము గ్రాంటును వోటునకు పెట్టగా సభవారు రంగీకరించిరి. ఆటలమునా 4 గంటలకు రెండవ దీక్షాంధుల ఎత్తైనా కాఖ్యాయము చర్చనవచ్చినపుడు ప్రతికూలకక్ష నాయకుడు రా॥ బి॥ సి. వి. ఎస్. వరసింహారాజుగారు, విద్యాంగ మంత్రియందు విశ్వాసము లేదని చెబుటకు గాను ఎత్తైనా కమిషనున వేతనముల మొత్తము రు 21400 లను తగ్గించుటన దని ప్రతిపాదించిరి. సర్ ఎ. పి. పాల్మోగారు తమ విధానమును సమర్థించు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

సెటిల్మెంటు పార్టీలు

సెటిల్మెంటు కాఖ్యైండు రు 2281000 లవ్వయినను గారు రు 10 లక్షల తగ్గింపవలసిన దని ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియారు చెప్పిన ప్రతిపాదనపైన, రెవిన్యూ కార్యదర్శియగు మూరు గారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, రైతులహక్కుల రికార్డునుంచుటకు సెటిల్మెంటు అవసరమనియు, వెనుకటి శాసనసభవారు, రైతుల భుక్తులను, దీక్షాంధులను గల రిజిస్టరు నుంచవలెనని గోరి రనియు, ప్రస్తుత మిసభవారు సెటిల్మెంటు పార్టీలను తొలగింపవలెనని గోరుట వెనుకటి తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ నున్నదనియు నుడివెను.

రెవిన్యూ శాఖ ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, 1860 సం॥ న 1900 న సెటిల్మెంటులు జరిగినవియు రైతులభుక్తుల హక్కుల రిజిస్టరు రిజిస్టరు కే గలదనియు, త్రొత్తగా జేయవలసిన దేదైననుండు నెడల ల్యాండు రికార్డుశాఖవారు జేయగలరనియు నూచించిరి. సెటిల్మెంటు పార్టీలువచ్చి, రెండువత్సరములకు పూర్వమునా తమ పాతబడిన త్రొత్తరాళ్లను లాగివేయించి తిరిగి రాళ్లుపాతి, త్రొత్తరాళ్ల ధరను రైతులనుండి వసూలు చేయుచున్నారని గ్రంట్లగుటకు లాభమొనర్పవలెనను నుద్దేశము ఇంచుక కారణము. రెవిన్యూసభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, రెవిన్యూ శాఖవారు ప్రత్యేక నిబర్ణముల జూపియెడల తా నానిమయమును విచారించెనని వాగ్దాన మొసర్పిరి.

అంతట సెటిల్మెంటు దీక్షాంధుల రు 1000 ల తగ్గింపవలెనని శాసనమున సాహెబుగారు రుపపాదించిన సవరణ వోటుకు ఐదుగు 48 ను రమకూలముగను 31 మంది ప్రతికూలముగను సమ్మతుల నొసగుటచే గెలిచెనని ప్రకటించబడెను. తరువాత ఒకలక్ష రూపాయలు తగ్గింపవలెనని రెవిన్యూ శాఖవారు చెప్పిన సవరణ వోటునకు ఐదుగు 29 ను అనుకూలముగను 48 గుడు ప్రకూలముగను సమ్మతుల నొసగుటచే నోడిబోయెనని ప్రకటించబడెను. 10 లక్షలను తగ్గింపవలెనని ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారు తమ సవరణ నుపసంహరించుకొనిరి.

పటాలములనుండి వచ్చినవారికి దరఖాస్తుభూములు

సాల్దానాగారు:— సెటిల్మెంటు గ్రాంటుల రు 1000 ల తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించి దక్షిణ కనరా జిల్లాయందు, గవర్నమెంటు భూములను, దరఖాస్తులపై భూస్వాములను, కొంతవరకు నిప్పుజాతులను నొసగుచుండెదనియు, వీరివపురకంటెను ముందుగా - ఇదివరకు పటాలములలో పనిజేసి వచ్చినవారికి దరఖాస్తుమీద భూముల నొసగవలసినదని గోరిరి.

వీరయ్యనగారు:— ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, నిప్పుజాతులకు దరఖాస్తులపై భూముల నొసగవలెననియు, ప్రస్తుతము గొప్ప గొప్ప భూస్వాములకు దరఖాస్తులపై భూముల నొసగుచున్నారనియు నుడివెను.

డి. బి. కృష్ణమనాయకుగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, సాధారణముగా, పటాలములనుండి తిరిగి వచ్చినవారు - ఇదివర కెక్కురు కివ్వబడిన భూములకొరకొ-ఇచ్చుటకు వీలులేని భూముల కొరకొ, ఈ దేశప్రార్థకముగ దరఖాస్తులపెట్టుచుండు రనియు అట్టివిషయమును ప్రోత్సహింపరాదనియు నుడివెరి.

కరణములు కారణమా?

సర్. కె. వి. రెడ్డినాయకుగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, కృష్ణనాయకుగారు, చెప్పినట్టి భూములకు దరఖాస్తు దార్లను నిందింపరాదనియు సాధారణముగా గ్రామకరణములు చెప్ప నంబర్లకువారు దరఖాస్తు పెట్టెన రనియు, అందుచే నది కరణముల పసియైయుండు ననియు, అందరకంటె ముందర-పటాలములనుండి తిరిగి వచ్చినవారికి- దరఖాస్తు భూముల నొసగవలెననియు నుడివెరి.

జె. డి. సామ్యులుగారు, రెడ్డినాయకుగారు చెప్పిన విషయముల బలపరచిరి.

పి. ఆంజనేయులుగారు:— సామాన్యముగా - పటాలములనుండి తిరిగివచ్చినవారి రక్షణసంఘములకు, కలెక్టరు అధ్యక్షతవహించుచుండుట సహాయమొనర్చుచుండుటను మాయచేయుచున్నాము. పటాలములనుండి వచ్చినవారి హక్కులను రక్షించు కలెక్టరు లుండగా - దురదృష్టవశాత్తు డగు గ్రామకరణములపై నీదోషము నాలోపించుట నాకర్థమగుటలేదు. పటాలములనుండి వచ్చినవారి హక్కుల రక్షించు సంఘములవారు సామాన్యముగా దరఖాస్తుభూముల నంబర్లను దీక్షాంధుని వారు దరఖాస్తుల నంపుచుండురు. తప్పుకు నంబర్ల పిచ్చులతో కరణముల కే మాత్రము సంబంధము లేదు. అట్లే కరణమైన యొనర్చినయెడల ఆతనిని వెంటనే కలెక్టరు పట్టుకొని యెందుకు విడిపింపరాదు? భూస్వాములకు దరఖాస్తుమీద భూముల నొసగుచుండి రని ఆలోపించుట సరిగాదు. సామాన్యముగా, పెద్దభూస్వామి పాలమునకు ప్రక్కన గాని మధ్య గాని ఏ అర ఎకర మో గవర్నమెంటు భూమి మున్నయెడల- ఆ ప్యల్స్ ఖాగ ను గమకొర కెవరును రాయగాన దాని నాభూస్వామి కిమ్మటను నే నెరుగుదును అంతయే గాని భూస్వాములకు దరఖాస్తులపై భూముల నొసగుచుండెదని ఆక్షేపించదగిన నిదానముల నేనింత వరకు జూడలేదు. సాధారణముగా నిట్టి భూమి ఆరయకరము కంటె మించియుండదు.

టి. ఆదివారాయచెట్టిగారు. సభలో లేని కరణములపై ఆపనించు మోపుల న్యాయముగాదనియు దరఖాస్తు భూములకు, సవర్ణ హిందువులకంటె ముందుగా పంచముల కొసగవలెనని ప్రభుత్వవిధానమునే కరణము లవలంబించుచున్నారనియు నుడివెను.

సర్. ఆర్థం నాపుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, పటాలములనుండి తిరిగి వచ్చినవారికి ప్రభుత్వమువారి నొసర్చిన వాగ్దానములను నిర్వహించుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చితాభిప్రాయములై యున్నారని నుడివెరి. అంత సాల్దానా గారు తన ప్రతిపాదన నుపసంహరించుకొనిరి.

విశ్వాస రాహిత్య ప్రతిపాదనము

రా॥ బి॥ సి. వి. ఎస్. వరసింహారాజుగారు

సర్ ఎ. పి. పాల్మోగారు, ఎత్తైనా కాఖ్యాయము కింద రు 42 లక్షల 78 వేల నొసగవలెనని ప్రతిపాదించినపుడు ప్రతికూలకక్షనాయకుడగు రా॥ బి॥ సి. వి. ఎస్. వరసింహారాజుగారు, విద్యాంగమంత్రియందు విశ్వాసము లేదని చెబుటకు గాను చిహ్నముగా - కమిషనున వేతనముపై నిర్ణయించబడిన రు 21400 మొత్తమును తగ్గింపవలసిన దని ప్రతిపాదించుచు- ఈ ప్రతిపాదనవలన- ఉద్యోగులను చిన్న పెట్టుట తన యుద్దేశమేనాత్రమును గాదనియు అవసరమునచే ఈతగ్గింపు మొత్తమును నామమాత్రముగ నొసర్చుటకు గూడ కిద్దముగ నుంటి ననియు నుడివెను.

మంత్రిగారు జేసినజేమి? మంత్రిగారు 4½ వత్సరములుగా ఎత్తైనా కాఖ్యాయ పరిపాలించుచున్నారు. ఈకాలములో వీరవలించిన విధానమును, కార్యక్రమమును నొకిందుక గమనింపవలెను. మధ్యపానసమస్యయందు రెండుసిద్ధాంతముల నవలంబించు రెండుపక్షములను ప్రస్తుతము ప్రపంచమున జూచుచున్నాము. అందొకరు, మధ్యవికయ నిరోధము విషయము లందు స్థానిక స్వాతంత్ర్యమొసగవలెనని యెంచువారు. మన్యమును విక్రయించుట తయారుజేయుటలకు పూర్తిగా నిషేధింపవలెనని గోయనది రెండవపక్షము. పూర్తినిషేధమును గోరువారు తమ ఆదర్శమును పొందుటకు మొదట స్థానిక స్వాతంత్ర్యము నొకసాధనముగ గొనవలెనని యుద్దేశించుచున్నారు. స్థానిక స్వాతంత్ర్యమార్గమున గాని, పూర్తినిషేధమున గాని మంత్రిగా రెంత వరకు ప్రయత్నించినను విషయము వారు మొన్న బడ్జెటు సాధారణ చర్చసందర్భమున గావించిన యుపన్యాసమునందు చెలియగలదు.

తన చేతులు కట్టివేయబడియున్నవనియు, ఆదర్శమందు టకు తానెట్టి విధానమును నిర్ణయించుకొనజాల వనియు ప్రతికూలకక్షమువానికి వలెనే తనకు గూడ, సంపూర్ణనిషేధమే ఆదర్శమనియు, మంత్రిగారు, తమ యుపన్యాసమున నుడివెరి. ప్రతికూలకక్షమువారి ఆవగృహే తన యాదర్శమని, మంత్రిగారు చాల అపవ్యయముగ నుడివెరిగాని, ఆఆదర్శములనుటకు తానెట్టి కార్యక్రమము నవలంబించుననియు జెప్పజాలక పోయెను.

నాలున్నరవత్సరము లయిన తరువాత నొక దినమున వచ్చి తనచేతులు కట్టివేయబడెననియు తా నేమియు జేయజాల వనియు, మంత్రిగారు నడుపుచున్నారు. తనకు గల ఆలంకము ఆధికమైన దని జెప్పిరి. ఆ ఆధికకష్టమును ఏవిధముగ తొలగించబూని నదియు నొకిందుజేసియు నుపసంహరింపక పోయిరి. శాసనసభవారు త్రొత్తపన్నుల విధించునెడల, తనవిధానము నాచరణలో పెట్టుకంటె, తన విధానమును కష్టములను, తానుజ్ఞేషించిన నివారణోపాయములకు, స్పష్టవారి కేరింగించి, తనకు గావలసిన ధనసహాయము న్యాయమైనదని సభవారి నొప్పించి కార్యక్రమ మునకు మంత్రిగారు పూనుకొనవలెను గాని ఏమియు జేయక, సభవారు త్రొత్తపన్నుల విధించినచో తనకార్యక్రమము నాచరణలో పెట్టెననుట ఎంతమాత్రమును సంకల్పజీకరముగ లేదు. ప్రజల కెట్టి బాధ్యతను వహించని కార్యనిర్వాహక సభ్యునినుండి ఇట్టి వాక్యము వచ్చినయెడల దాని రద్దయిండును గాని, మంత్రిగా రిట్టివాక్యమును బలుకుట నాకర్థమగుటలేదు. మంత్రిగారు శాసనసభలోని ప్రతినిధులను, దేశమునకును నాయకత్వము వహించు నాయకుడు. మంత్రిగారు తన బాధ్యతలలో నీ ప్రాథమికవిషయమును గ్రహించజాలక పోవుట శోచనీయము.

ఇతర రాష్ట్రములలో నీ విషయమున నేమి యొనర్పబడెనో ఇంచుక విచారించుము.

ఎత్తైనా కాఖ్య ప్రభుత్వాదాయముతో కలసియున్న వనియు అందుచే నీవిషయమున ఒకొక్కవిధానము ప్రకాశము వర్తించుటకు తమకు అనుమతి నొసరుటలేదనియు మంత్రిగారు నుడివెరి. వారట్లు జెప్పుట ఏమాత్రమైన న్యాయముగ నున్నదా? 4½ వత్సరములుగ మంత్రిపదవియుం దుండియు, ఒక్కమార్తే నను ఇదివర కీకష్టముగల దని చెలిపియుండలేదు గత ఎన్నికలయందు దీకష్టము గలదని నియోజకవర్గమువారికి చెలిపియుండలేదు. 4 వత్సరములైనవరకునా, ఈవిషయమున నేమిజేయుటకును మీజేదనియు, మన్యవిక్రయమును ప్రభుత్వమువారి యధీనమునుంచుట తప్ప వేరసాధనము లేదనియు నుచువుచున్నారు. అనగా, ఇంతవరకు ప్రభుత్వమువారి నేమిజేసిరో అంతకంటె నెక్కువజేయ వీలులేదని ఆర్థము.

నేటు కంట్రోలు విధానము నందైనను, మంత్రిగారింత వరకేమిజేసిరో ఇంచుక గమనింపును. సంయుక్తరాష్ట్రములు, తె. గాజులందు చాల అభివృద్ధికరమగు పనులొనర్పిరి. వారి దృష్టు నందిరని నేను జెప్పటలేదుకాని, వారవలంబించిన కార్యక్రమము ప్రస్తుతాధికారికంటె చాల అభివృద్ధికరముగ నున్నది. బొంబాయిలో పిక్చురఫీజు పద్ధతిని తొలగించిరి. దుకాణములలో మూడవంతుకు తగ్గిపగిలిరి. దుకాణదారులకు కొన్ని సరకులకు లోబరచి, తమకు వచ్చినవారికి మాత్రమే లైసెన్సులనొసరు సభికారము నాబోడ్డులొనగిరి. కలకత్తాయందు రెండు వంతు దుకాణములను తగ్గించుట కిదికారముతో లైసెన్సులకు బోడ్డుల నేర్పరచిరి. సంయుక్త పరగణాలయందు ఈ విషయమునందు చాల అభివృద్ధి జరిగెను.

ఈనాలున్నర వత్సరములలోను మదరాసులో మంత్రిగారు జేసినజేమి! మన్యవిక్రయ పరిమితులనుంచి విచారించుట కొక అధికారి, మరియొకరిని గలపి ఒకవిచారణ సంఘము నేర్పరచిరి. ఈసంఘము వీరు 1922 సం॥ న నొక నిజేదికను గావించిరి. ఈసంఘమువారిస్థానుల నింతవరకును ఆచరణయందు పెట్టినే లేదు తనచేతులు కట్టివేయబడెనని చెబుటకు మొన్న ఆయన్య యపట్టిక యుపన్యాసమే ప్రథమము. మంత్రిగారు గత 4½ సం॥ లలోను ఏమి జేయుచున్నారు. అవిషయమును చెలిసికొనుటకు నాలున్నర వత్సరములు పట్టెను. వారిదినాకే ఈవిషయమును చెలిపియున్నయెడల ఇప్పటికే విషయములు చాలవేగగనుండును. శాసనసభవారిసమాధానముతో సంతృప్తినింది మంత్రిగారి ఈవిధానముతో తృప్తినింది యూరకొనలేనా?

అసహాయార్థము కా మన, ప్రపంచమునందలి యుత్తరమోతముపురుషుని యా జమాన్యమును-నీదేశముందు మన్యవేషానిషేధోద్యమము సాగింపబడినపుడు, మంత్రిగారేమి జేసిరి. తన ఆదర్శమును నెరవేర్చుకొనుటకు ఏమైనప్రయత్నించెనా? వేల

దట్టి 1-కి వెల రూ. 0-2-0 దజా 1 కి 1.4-0
 తరగతమార్లముతో పండ్లుతో మాటలున చిగుర్లు గట్టివడును.
 అలల్లనుండి రక్తము కారకుండును నోటివర్తంధములేక ప్రియ
 మను. వండ్లునుకర్ణములవలె తెల్లగా నుండిను.
 అమ్మకాంతివసుని దివో నవధాను - అంతాంతా

చెన్నపురి బజారుధరలు

మార్చి నెల 18-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు

దనియాల బా 1-కి రు	80 0 0	మొదలు	42 0 0	కలకు
బియ్యము బస్తాలు				మొదలు వరకు
మనుమ తేనాలిని	ప 48 గలవి రు	15 8 0	15 12 0	
కెల్లూరిని	డిటా	17 0 0	17 4 0	
డిబ్బిని	డిటా	18 8 0	18 12 0	
రాగలు రా. 164 బస్తా 1-కి		8 12 0	9 0 0	
నవ్వులు		20 0 0	24 0 0	

2. వస్తుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 2 5		10 8 0	11 0 0	
సెనగలు	డిటా	12 0 0	12 8 0	
పెసలు	డిటా	18 0 0	14 0 0	
మినుములు	డిటా	18 0 0	16 0 0	
ఉలవలు రు 164		8 4 0	8 8 0	

3. సూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి		154 0 0	155 0 0	
కెల్లూరి ను 1-కి		14 0 0	22 0 0	
కొండాపురంవేరు సెనగలపప్పు బా 1-కి		55 0 0	60 0 0	
ఇతర ప్రదేశము		50 0 0	52 0 0	
వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 120 మి.కొ.నూనె 120				
అనుదము బా 1-కి		184 0 0	185 0 2	

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి		145 0 0		
కూరపసుపు		100 0 0	105 0 0	
మిరప కాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి		105 0 0	108 8 0	
గుంటూరుపాముకట్టు నీలిమందు వణుగు	1-కి రు	50,55		
కాళిపాస్తాముకట్టు			70,75	
బెల్లము బా 1-కి		85 0 0	45 8 0	
చింతమందు బా 1-కి		30 0 0	54 8 0	

5. ఇనుము

పట్టా రకం బా 1-కి		32 0 0	38 0 0	
చవరంప		32 0 0	35 0 0	

6. లోహములు

వెండి 100 తులలితు		78 0 0	78 8 0	
బంగారము, తులము 1-కి		21 10 0	21 12 0	
కపరము 1-కి			18 18 0	
ఇత్తడి బా 1-కి		260 0 0	275 0 0	
రాగి డిటా		295 0 0	300 0 0	
అస్కాచక్కెర 256 పాల్ గలవి	84 8 0	35 4 0		

7. రంగులు అలిజరైను

అల్పకృష్ణము 20 డిగ్రీలు		70 0 0	72 0 0	
తొట్టికృష్ణము డిటా				
సింహం డిటా	గుర్రం డిటా			

8. దూది

బోండాకెట్టుబావు 1-కి		రు 800 0 0		
పల్నాడు దూది		240 0 0		

9. నూలు

కోయంబత్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి		8 0 0		
విధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి		6 0 0		
పుట్లూరు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి		8 8 0		
అనామకూరు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి		7 12 0		
నూళియెనుగ నెం 20		10 10 0		
జుహాన్ నెం 20				
" " 40 ఏ తేలిలు అయినను		18 6 0		
గోకాకు నెం 12 1/2		8 10 0		
పద్మావతి నెం 24 1/2		11 4 0		
14 1/2 క్విల్స్ పక్షి		8 0 0		
నెం 20, బెన్ని సింహం యీటె		10 10 0		
నెం 22		10 14 0		
నెం 12 1/2 బెన్ని సక్కును		8 8 0		
నెం 14 1/2		8 12 0		

కృష్ణా డెల్టా

ఆయకట్టునజరానా

చెల్లింజనలసిన గడపు దగ్గరలోనున్నది. రైతులు ఆధిక సంఖ్యాకులు తోట్రుబతున్నారు. ప్రజాప్రతినిధుల యాచి వయసుగు తీర్మానము జరూపజనుములందు ఫలము సమత్వమే వహించినది.

ఈ నజరానావలన క్రొత్త సాగుభూములైన ఎ 1కి 1.0-0 చొ॥న పుచ్చుకొనే హక్కు ప్రభుత్వమునకు పోవుచున్నందువలన, 70 వేల వస్తువుల వచ్చును గనుక నజరానా వేయుట యుక్తమని, పరిపాలనాసభ్యులు సమర్థించినారు. 70 వేల యకరములకు, 350000 లు జ్వ అగును గాన అందు 70 వేల పోగా శేషించిన 280000 లును ప్రభుత్వమునకు లాభమున సంకలి వారు గమనించలేదు.

నిజముగా ఆట్లానప్పుడు వస్తుందని నమ్మినను యీ డెల్టా మీద 100 కి 18 కి పైగా వడ్డీ గిట్టుచున్నది గనుక యీ 1-కి 6-0-0 చొ॥ విధించితే బాగావుండేది. ఆయితే స్పెషల్ లాఫీసర్లు రైతులచేత స్టేటుమెంటు వ్రాయించుకొనేటప్పుడు "యాభూములపై యేదైనా నజరానా విధించేయెడల యిచ్చుకుంటాము" అని వ్రాయుకొని దానికి అగ్దు సెంటుకు 0-1-0 విధిస్తారేమో అని చెప్పుచు వచ్చిరి. ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు ఆయకట్టులో తొలగింపబడిన భూములకు కంపెనీవేషమున్నూ చేర్చిన భూములకు బోడెల సౌకర్యము వగైరాలకును కొంత వ్యయమైనదని చెప్పిరి కాని అట్టిది చూయనభవములో నెచ్చుటకు గానరాదు. వివరము లందహించలేదు.

ఆయకట్టు డిపార్టుమెంటునకు కొంత వ్యయమైనదనిరి. అడిపార్టుమెంటు వ్యయ మిభూములు భరించుట యుక్తము గాదు. ఆట్లాభరించినను యీ 1 కి 4-0-0 మించనేరదు.

మాతన ఆయకట్టు భూము లీనజరానాను భరించుట వలన నీటిని విచిత్రముగ కోరు పుచ్చునైనను ప్రభుత్వము సృజించలేదు. డెల్టాపైన వచ్చెను ఆదాయము 49 లక్షలైనను తలంపునకు రాలేదు. డెల్టాను శంస్కరించడానికి కాలవలు అభివృద్ధి చెయ్యడానికి యీధనము వ్యయపరుస్తామని చెప్పడానికి కూడా వారికి వీలులేకపోయినది.

20 సం॥ క్రిందట రైతులలో నీటిసరఫరాను గురించి అట్టిలు శోటీసులములముగా అందోళన బయలు దేరినది. అందుకు ప్రతిఫలముగ, తీరువ దరఖాస్తురద్దులు ఎ. వి. క్లాసులు బయలుదేరినవి. అందుకు వ్యతిరేకించిన వారికి లక్షల తరబడి క్షమార్పములు విధింపబడినవి.

ఎ. వి. క్లాసు అక్రమములని ప్రబలాందోళన బయలు దేరినవిమ్మట, విచారించి అపార బాటును సర్దుగొని, హైలెవి భూములకు 25 వేల యకరములను తగ్గింపబూని స్పెషలు డిపార్టుమెంటును బెట్టిరి.

అది అక్రమముని ఆందోళన జరిగినవిమ్మట తమతప్పును తెలిసికొని నాలుగైదువందల యకరములను మాత్రము ప్యాచి ఇరిగేషనును తగ్గిస్తామని పసిబూని తుదకు 70 వేల యకరములను చేర్చిరి.

అపూర్వముగా దానికి నజరానాపద్ధతి నొకదానిని సృజించి, దానిపైన ప్రజాప్రతినిధుల తీర్మానము - నిజయును - అందుపైన వీటిపాదు - అపైన నజరానావసూలు ఇవ్వలేని వానిభూముని తొలగించుట - అందువలన తిరుగ ప్యాచి ఇరిగేషన్ యివ్వనివాని భూమిలో తక్కినవారి జ్ఞాపక అంతా తొలగించెదమందురా నిరపరాధ దండనము.

మొదటి ఆయకట్టుకే నీరుచాలక దరఖాస్తు రద్దులు ఎ. వి క్లాసులుపెట్టి, ఇప్పుడు 70 వేలకులిపితే నీరు ఏలూగ పరిపోతుంది. తూములయెక్కువ కావలెను. అపైనకాలులు వెడల్పు కట్టలెత్తు కావలెను. అపైన హెడ్ డ్యాము నుండి నీరు సప్లయి కావలెను. యందుకు కాలువలు రీమోడల్ కావలెను. అప్రపోజాలు అమలులో పెట్టకుండా క్రొత్తసాగులు చేస్తే పాతసాగులవారికి నష్టముకాదా? క్రొత్తసాగులవారు మిమ్ము నీటికోరకు నిర్బంధించకపోయినను ప్రాతసాగులవారికి యేమిసమాధానము చెప్పగలరు? నదిలో నీరున్నపుడు కూడా కాలవలవెంట నీరుతగినంతవరకు. కాలువకట్టులు తెగిపోవునని, 20 ఏండ్లనుంచి ఒకతీరున, జనాబుచెప్పుతారు ఆదియెవరి జవాబుదారి? 350 లక్షల డెల్టాభూములకు యేటేటా 49 లక్షలు వస్తూంటే నజరానా వసూలువేయుట యెట్టిధర్మము.

యేవో విషయగ ప్రభుత్వ ప్రతినిధుల చిత్రానుసారం యిది తీర్మానించుతూ 1924 సం॥ 29 వ సెప్టెంబరున నె 15కి

స్టేటుకౌన్సిలు

సముద్రముమీద వచ్చు ప్రయాణికులపై, బన్ను వేయుటకు బర్మాశాసనసభవారి నిశ్చయము పై ప్రశ్నలు

కౌన్సి, మార్చి 17:—రంగూనునుండి వచ్చిన సభ్యుడగు నేదమూర్తి గారు స్టేటుకౌన్సిలులో నీక్రింది ప్రశ్నల నడుగుటకు నోటిను నీచ్చిరి.

బర్మా శాసనసభలో ప్రస్తుతమున్న, సముద్రముమీద వచ్చు ప్రయాణికులపై, బన్ను వేయు చట్టము చట్టంపడుచున్నదని ప్రభుత్వమెఱుగునా? ఆచట్టమునం దనేకయంశములతో బాటిక్రిందియంశములు గూడ నున్నవనుమాట యెఱుగునా?

(అ) సముద్రముమీద బర్మాకువచ్చు ప్రతియనూని (మె బారిటీ వచ్చినట్టి) వైని రు 5/- లు పన్ను వేసెను క్లాజు 2 (1)

(ఆ) రు 500/- ల వఱకు గూడ జరిమానాను వేసెడు క్లాజు 6 (1)

(ఇ) వైన షేర్మెంట్లపైన పన్ను గాక యితర విధముల గురన్ను లిచ్చువారలవద్దగూడ మొదట నీపన్నును వసూలుచేయుటకు, పిదప శాశ్వదో మజరాయిచ్చుటకు గల క్లాజు 8 (3) దీనివలన చాల యిబ్బందులు కలుగును.

ఈచట్టము ప్రత్యక్షముగగాని, యప్రత్యక్షముగగాని హిందూదేశమునుండి వలసరాకుండ తేయుటకునుమాట సత్యము గాదా?

హిందూదేశములోని వివిధరాష్ట్రములనుండి బర్మాకు వలసపోవు మాలివారలక్షేమమునకు తప్పక యడ్డుపెట్టునను మాట సత్యముగాదా?

వైదానికి సమాధాన ముమూలముగనుండుచో ప్రభుత్వ మట్టి సౌకర్యముల రక్షించుట కెట్టిహద్దులు నవలంబించదలం చిరో దెలిపెదరా? మాలిపట్టుట కభ్యంతరము గలుగుటవలన బర్మాయొక్క యార్థికస్థితిచెడునను కారణమువలన బర్మావర్తక సంఘమునా రభ్యంతరము నూచించిన మాట సత్యము కదా?

నేరస్థులను దేశమునుండి వెడలగొట్టుట

బర్మా నుండి విదేశీయ నేరస్థులను వెడలగొట్టు 1925 వ సం॥ పు చట్టము శాసనసభ యెదుట నున్నదని ప్రభుత్వ మెఱు గునా?

ఆచట్టముందు బర్మేతరుడు (నా స్పర్కసు), నేరస్థుడు (అస్సెండ్డు) అనుపదమునకు వ్యాఖ్యాన మున్నదనియెఱుగునా?

బర్మాలోనియందఅకంట్, హిందూదేశస్థుల కిశాసనమున లన నెక్కువ యార్థము గలుగుమాట సత్యముగాదా?

శెన్ననునిధికి బదులు ప్రావిడెంటుఫండు నుంచుటకు నిరుత్సాహంతరము, డెల్టాలోజరిగిన యీసభ్యయందు నాచే ప్రతి పాదించబడిన తీర్మానముననుసరించి ప్రభుత్వ మెట్టిచర్య దీను కొనినది దెలిపెదరా?

(అ. ప్రె.)

కరకూలహరి

వెల సీ॥ 1-కి అ. 6 వి. పి. సహా 0-11-0

ఈ ద్రావకము వలన చెవిపోటు, చెవినుండి నీము గి కారుట, చెవిబుడ మొదలగునవి వెంటనే నశువుగును. 50,6 శాతము చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగ్గును.

అమృతాంజనము డిప్రో,

మధరాను - బొంబాయి

రుగ కైకతూరు బంతురుతాలూకా-నూతన ఆయకట్టు భూము

లకు సౌకర్యము కలుగజేయుటకు జిల్లాకలెక్టరుగారికి కొంత యధికార మిచ్చియుండిరి. అట్టియవకాశము నైనను పునయొగ పరచి, జిల్లాకలెక్టరుగారు, కైకతూరు బంతురుతాలూకాలలోని పర్రభూములు - (ప్రవ్వలసినభూములు - పూర్వవలసిన భూము

లు, కాలవ చివరభూములు, చవటి భూములు మొదలగు వాని కైకన నజరానా తొలగించుటకు ప్రయత్నించు చున్నారా? విగతా తాలూకాలలో సయితము యిట్టి బీదభూములకు సహ

యముచేయు టానశ్యకమై యున్నదిగాన, రైతులు ప్రజాప్రతి నిధులద్వారాగా గాని రైతు డెప్యూటీమసలద్వారాగా గాని, తను మనవులను పంపుకొని ఆప్రకారా తీర్పుకొనుట వండ్చి.

ఒక డెల్టాయాత్రకుడు.

వృత్తాంతలేఖలు

గద్వాల సంస్థానము

(ఒక అసమ్మతి సభ)

కాశీ తాలూకా పడమటిపల్లెయందు వహజుల ప్రాంతానుచే కలిగిరియందు తే 9.8.25 దిన సాయంత్రం 5-80 గంటలకు యొక యసమ్మతిసభ బ్రహ్మశ్రీ శైవ్యవికారకు, పండిత టి. వెంకటేశ కర్క, పి. వి. యం. డి. గారి యధ్యక్షత్వం ద సమావేశమయెను. సైబాంసర్కారువారు, హిందూమత సాంప్రదాయములకు కల్పితపుగ నందు గద్వాల సంస్థానమును ఆక్రమించుటగూర్చి తమ గాఢచగు యసమ్మతుల తెలుపుచు వెంటియాసంస్థాన పరిపాలనాధికారమును ఆ ప్రభుగారికి స్వాధీనముచేయుటకు సైబాము సర్కారువారిని కోరుచు యొక తీర్మానమును గావించియున్నాడు.

తాడిపత్రి

(ఒక విలేఖరి)

ఉన్నత పాఠశాల

మార్చి 18:—ఈసారి ము పురపాలక సంఘమువారు, పురవాసులు అత్యుత్సాహముతో యిప్పుడు మధ్యమధ్య పాఠశాలను ఉన్నత పాఠశాలగా మార్చుచున్నారే తీవ్రమగు ఖర్చులు గావించి తీర్మానముచేసి దొరతనమువారి కంపియున్నారు. ఇప్పుడగుండు వ్యయము తాము కాళ్ళతముగ భరింపగలమని పురపాలకసంఘమువారు నొక్కి నుడిచిరి. ఉన్నత పాఠశాల కను వ్యయము మాత్రము వారిని భరించమని వేడిరి.

జన్మపాపముండి బాలర వసతిగృహమును ప్రారంభించుటకు తీర్మానించినారు. అందుచే పెక్కువిద్యార్థుల మాపుర మాకర్తింపగలదు. కావున దొరతనమువారు, మంత్రపుంగవులును, మా పురవాసుల మొదలు యాలకించి జాకా నెలలో 4 వ ఫారము ప్రారంభించుటకు, ఉన్నత పాఠశాల గా మార్చుటకు త్వరలో అనుమతి నొసంగుదురని నమ్మియున్నాము."

కొకినాడ

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

మూగ చెముడు కుదుర్చుట

యోగి వెంకటేశారావుగారి ప్రదర్శనము

మార్చి 16:—నిన్న సాయంత్రము పురమందిరమున బ్రహ్మశ్రీను బ్రహ్మశాస్త్రులుగారి యధ్యక్షత్వక్రింద కాకినాడ లిటరరీ అసోసియేషన్ యాజమాన్యమున బహిరంగసభ జరుగుటచేసెను. సభాజ్యోతి కె. నుండరం చెట్టిగారు వక్తలు మొదలగు కొందరు ప్రముఖులు సభ నలంకరించిరి. కాకినాడకు యోగి సోమా వెంకటేశారావుగారు వచ్చినతర్వాత ఆయనగద్ద మూగ, చెముడు, పిచ్చిచైఖరులు, ఊపిరికట్టు మొదలగువాటిని కుదిరించు కొనుచున్నవారు సభవారికి ప్రదర్శించుటచేరి.

సుమారు 16 సంవత్సరముల బాలుడు. ఇతడు సరిగ నడువలేదు. నడిచిన తూలిపోవును. చేతులు పట్టుకొనుట, పిచ్చి చైఖరి, అర్థములేని నవ్వు, బయటికి వినిపించుటచేసెను. ఇట్టి వర్నియొ యోగి అనుగ్రహమునలన యాబాలకు తనతమ్మునికి చాల వకకు తగినవని కాలేజి జమ్మపిట్టన్నయ్యరు చెప్పెను. రెండవది 7 సం||ల బాలుడు. ఈర్ష్యకావ్యమేగాని దిగు క్యాసములేదు. నోటితో క్యాసతయెను. ఉమ్మిచేయుట తెలియదు. ఉమ్మి మరియొకరు నోటిలోనుండి తయవలెను. నాలుక చెమటకు చుట్టుకొని పోయియుండును. చెముడు, మూగతనము. 15 కొలలలోతల చెముడు మూగతప్ప తక్కిన వర్నియొ కుదిరెను. తనంతలతాను నడువగలడు. ఉమ్మిచేయుట - క్యాస తీసికొనగలడు, అమ్మలని అనుట ఇప్పుడు నేర్చెను.

మూడవది-సుమారు 20 సం||ల స్త్రీ. రామచంద్రపురం కాపురము. 8 కొలలయొ యోగివద్దకు వెనిమిటి తీసికొనివచ్చెను. చెముడు, మూగ, గంభీరముగ "రామ" అనుమాట యప్పుడు చెప్పగలిగినది.

ఉచ్చాస నిశ్చాసములవలన ఎట్లు చెముడు, మూగ, మరి యితరమున అద్వైతవాదులు, ఊపిరికట్టువాదులు, కిల్ల నొప్పులు, పిచ్చిచేష్టలు, కుదుర్చుననో యోగి సోమా వెంకటేశ

రావుగారు నూచించి యిట్టి శాస్త్రగ్రంథములను తమ వద్దకు పంపిన యెడల కుదిరెదననిరి.

రైవాంకము యీ యోగియందుండుటచేతనే యీయన కిట్టి అపూర్వ క్షే కలిగిననియు యిందులకు గ్రంథప్రమాణము లున్నవనియు, అందువలన ఆయననేమను యెల్లరును పొంది తేమము నొందవలెననియు, యిట్టి ధర్మకార్యమును పూనినందులకు యావన్మండియు ప్రోత్సహించి బీదలకు పెట్టుబడిన మూగారమును అభివృద్ధిపొందుటకై తగు ధనసహాయము చేయవలెననియు అధ్యక్షు లుపన్యసించిరి.

చవుటపల్లి (గుడివాడ)

భాండాగారము

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

ఈ గ్రామములో శ్రీవాసిరెడ్డి వెంకటాద్రినాయని పుస్తకభాండాగార మున్నదని ఎల్లరకు తెలిసినవిషయమే. విదు నేలతూప్యములు ఖచ్చిపెట్టి నూతన పద్ధతిగా భవననిర్మాణ మేర్పరచిరి. ప్రతిదినము పలువురు వచ్చి వారాపత్రికలు, గ్రంథములు చున్నగువని చదువుట అప్పుడప్పుడు సభలు జరుపుట మొదలగు కారణములు జరుగుచుండును. సుమారు 1200 గ్రంథములున్నవి. శ్రీతీయవాన్ శోభనము కొద్దిదినములలో జరుగ నున్నది. మిక్కిలి ధౌన్యత్వదళకు రాగలందులకు సర్వేక్షయని బ్రాధించుచున్నాడను.

బాలికాపాఠశాల

ఈ పాఠశాల 10-10-24 న యీ గ్రామములో 55 గురు బాలికలతోను, ఇరువు రుపాధ్యాయులతోను స్థాపింపబడి యిప్పటికి 100 గురు బాలికలతోను ఇరువు రుపాధ్యాయులతోను ప్రకాశించుచున్నది. ఈపాఠశాల హెడ్మాస్టర్లైన యేకేశ్వ శ్రీ రాములుగారు 80 రూప్యములు విజవగల హోదానియందు తెప్పించి బాలికల కుదిరుటగా సంగీతము చెప్పటయు, కట్టపని చిత్రలేఖనము, నూతన అల్లికలు మొదలగుపలుకు చేయించుచు వృద్ధిలోనికి తీసికొనివచ్చుచున్నారు. ఇప్పటి పరిస్థితులనుబట్టి చూడ పాఠశాల కడువర్ధివృద్ధిలోనికి రాగలదు.

శ్రీ తాలూకాబోర్డువారు బాలికలకు తగినట్లుగ నుపాధ్యాయుల నియమించిన నెక్కువ నభివృద్ధికి రాగలదు.

గ్రామస్థులు బోర్డువారు పాఠశాలకు తగిన బిల్డింగు కట్టించిన చాల బాగుగా నుండును.

రెడ్డిజనసభ

ఈ నెం 18 తేదీని బెజవాడ తాలూకా గణపవరము గ్రామములో శ్రీరాజా బొల్లారెడ్డి కోటిరెడ్డిగారి యింట రెడ్డి జనసభజరిగినది. మొదట అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనబడిన శ్రీకట్ట మంచి రామలింగారెడ్డిగారి అధ్యక్షత్వక్రింద సభ నిర్వహింపబడినది. వివిధప్రాంతము లందలి రెడ్డిప్రముఖు లనేకులు సభకు విచ్చేసిరి.

ఈ క్రింది తీర్మానము లామోదించబడినవి:—

1. రెడ్డిజన సంఘమునకు, రెడ్డి యిండస్ట్రియల్స్, రెడ్డిజను తప్పక సభ్యులుగజేరి వాటిసభ్యునికి తేసలెను.
2. రెడ్డిజనసంఘమునకు కాఖులుగ గ్రామసంఘములను స్థాపించి సంఘాభివృద్ధికి ప్రతిరెడ్డియు పాటుపడవలెను.
3. రెడ్డిగారివృత్తికకు ప్రతిరెడ్డియు చందాదారులుగజేరి కానిని స్థాపించవలెను.
4. రెడ్డి కాన్ఫరెన్సును యీ సంవత్సరము జూన్, నవంబరు నెలలమధ్య బెజవాడలో జరుపవలెను.

అధ్యక్షునికి పందనములతో సభ ముగింపబడినది.

ఒకరు.

స్వ ధ ర్మ

ముద్రాలయాధికారులు సకాలమునకు పత్రిక యమ్మనేసి యన్యకుండుటచేతను, అందుమాలమున పత్రికాపాఠకులయ నేకకష్టములకు లోనగుచుండుటచేతను, యింకొక ముద్రాలయ మువారిలో పత్రికాముద్రణముగలించి సంప్రదించుచున్నారము. కాన ఈవారమును రాబోవు రెండువారములు పత్రిక ప్రచురించుటకు వీలులేదు. అందులకు చందాదారులును, పాఠకులును మన్నింతురు గాక! మాపత్రికను పాఠకులకు సకాలము నకు యందజేయు ముద్రాలయమందే యచ్చుతయించి యేప్రియలో 2 వ తేదీనుండి మరల ప్రచురించెము. అంతవరకు పాఠకులు, చందాదారులు యోషికపహింప బ్రార్థించుచున్నారము అని స్వధర్మ వ్యవస్థాపకులు గుంటూరునుండి చెప్పుచున్నారు.

దక్షిణ హైద్రాబాదు

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

వక్తృత్వ పరీక్ష

హైదరాబాదు ఆంగ్లజనసంఘము పక్షమున ఫాల్గుణ కు ౧౫ మంత్రివారము (౧౦-3-౧౯౨౫) సాయంత్రము నాలుగుగంటలకు శ్రీ కృష్ణ జవరాయల ఆంగ్లభాషానిలయము దిరమునందు బహిరంగసభ సమావేశము చేయబడినది. సంఘము యొక్క సంయుక్తకార్యదర్శులగు శ్రీయుత ఆసిరాజు వీరభద్రరావు పంతులుగారు నాటిసభకు మ-రా-పింగిలి కోడండరామరెడ్డి దేశముఖుగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించవలెనని ఉపపాదించిరి. వడ్లకొండ నరసింహారావుగారు దీనిని బలపర్చుచు శ్రీవారి విద్యాప్రియత్వమును, మాతృభాషాభిమానమును వారు నిలయుమందిర నిర్మాణమున కొనసాగి సహాయమును ప్రకటించిరి. శ్రీరెడ్డిగారు వరంగల్లునందు గౌరవస్వాయాధిపతి గ పనిచేయుచుండుటను గూడ తెలిపిరి. తదనంతరము అగ్ర్యక్షుల ఆరంభోపన్యాసమున నిట్లు నుడివి:—సభాపదులారా! నేటి పరీక్ష సభకు నన్ను అగ్ర్యక్షునిగ నేర్పరచినందుకు ఆంగ్లజన సంఘమువాటికి నే నెంతయో కృతజ్ఞుడను. నామిత్యలు నన్ను గురించి ఎక్కువగ ప్రశంసించిరి. వారికి నాయందుగల ప్రేమభావమే దీనికి గారణము. నాయం దట్టి యోగ్యతగలగి నిజముగా వారి ప్రశంసకు పాత్రుడు గావలెనని నేను గోరుచున్నాను.

విజ్ఞాన ప్రసారమునకుల రెండు మార్గములలో వక్తృత్వమొకటి. లిఖితరూపమైనది రెండవది. దీనివలన అక్షరాస్యులు మాత్రమే లాభమును బొందగలుగుదురు. వక్తృత్వము జన సామాన్యమునకు కూడ లాభదాయకముగ మన మాతృభాషయందు చూటాడ గలుగువారిని తయారుచేయు నుద్దేశ్యముతో ఆంగ్లజనసంఘమువారు చేయుచున్న కృషి ప్రశంసాపాత్రమైనది. వక్తృత్వ పరీక్ష రెండవపర్యాయము నేడు జరగనున్నది. గత దసరానుహోత్సవసందర్భమున నీ కార్య మారంభింపబడినది. నాటిపరీక్షలో విజయలైన విద్యార్థులకు బహుమానముల నొసంగి ప్రోత్సహించిన శ్రీయుతులు మాడిపాటి హనుమంతరావు, కొండా నేంకట రామారెడ్డి బలవంత రెడ్డిగార్లు ప్రశంసనీయులు. నేటివిషయము "నిజాంరాష్ట్రాంగ్ముల అభివృద్ధిమార్గములు." ఇది చాలముఖ్యమైనది. అభ్యర్థులుచెప్ప వినయముల సమగ్రముగ పరిశీలించి ఫలితములను నిర్ణయించుటచుందు నాకు తోడ్పడుటకై విజ్ఞానవంతులైన మ.రా. గాడేపల్లి సూర్యప్రకాశరావు ఎం. పి. ఎల్. టి. మల్లాది లక్ష్మీనరసింహారావు, బూగ్గుల రామకవికారావు బి. ఎ. బి. ఎల్ గార్లుకు పరీక్షకులుగ నియోజించి సంఘమువారు నాభారమును తగ్గించిరి. మన యభివృద్ధి మార్గములను గురించి విద్యార్థుల కెట్టిభావములు గలవో తెలిసికొన వత్తునాటయెన్ను తమకీ పాడిమాటలతో అంతరాయమును గల్పించక కార్యమారంభించెదను."

౧౨ గురు అభ్యర్థులలో ౯ మంది మాత్రమే పరీక్షయందు నిలచిరి. ఫలితము లీక్రిందివిధమున ప్రకటింపబడినది:—

౧. మొదటిబహుమానము, ౧౫ రూపాయలు. మ.రా-రా మల్లప్పగారు (క్రైస్తవవిద్యార్థి) ఇంటకు తిరగతి (నైజాము కాలేజి)

౨. రెండవ బహుమానము ౧౨ రూపాయలు మ.రా-దా కొదాటి రామకృష్ణారావుగారు ఉస్మానియా. డి. పి. విద్యార్థి.

(మొన్నూలు తిరచతుల విద్యార్థులలో విద్యార్థి)

౩. మొదటిబహుమానము ౧౦ రూపాయలు మ.రా-సత్యనారాయణ నాయకుగారు [మిడికేతరగతి]

౪. రెండవ బహుమానము ౧౦ రూపాయలు మ.రా-రా గల్లూరి రామారావుగారు [వాల్య వహారము]

వైవిద్యార్థులను అధ్యక్షులు స్వసాధ్యముతో సగదునూపాయల బహుమానములను దయజేసిరి. తక్కిన ౪ రికినూడ "నిజాంరాష్ట్ర జనపరిగణనము" అనుపుస్తకముయొక్క ప్రతులు ఇవ్వబడినది.

శ్రీయుత ఆలంపల్లి వేంకట రామారావు హైకోర్టుకిలుగారు వైవిషయమును గురించి ఉపన్యసించుచు ఆంగ్లల అభివృద్ధి వ్యయం సహాయమునైననే ఆధారపడి యున్నదనియు, దానికై అందరు క్షేకోలది పాటుబడవలెననియు నుడివిరి.

శ్రీయుత మాడిపాటి హనుమంతరావు పంతులుగారు విద్యార్థులను ప్రోత్సహించుచు రాబోవుపరీక్ష కష్టమంది అభ్యర్థులు చేరవలయుననియు, రెడ్డిబోర్డుంగ హాసు భోజనప

లి గృహము] విద్యార్థులు పరీక్షకురాకుండు నివారకముయొక్క సూచిక.

కేంద్రమును పక్కమున ఆంధ్రుని జాతిని గుర్తు లగు ౧౨ జాతులను వ్యాపక పోటీపరీక్షయందు ఉత్త మవ్యవర్తించుటకు ౨౫ రూపాయలు బహుమానముగ ఆధ్వ ర్యుల వారి సహకార ప్రకటించబడెను.

అధ్యక్షులు తమ యంత్రోపవ్యాసనందు నాటిపరీక్ష లో బహుమానముల కోసంగి ప్రోత్సహించిన రావుబహద్రుల సామల వేంకట రెడ్డిగారిని [౨౦ రూపాయలు] విద్యాభిమాని గారిని ౧౫ రూపాయలు] కృతజ్ఞాన్ని ముదరాజా గారికిని కృతజ్ఞతా వందనములకు నూచించిరి.

ఆధ్వర్యులు పరీక్షయొనర్చి, నియమబద్ధులై తమవిధిక్య త్వమును చక్కని నిర్వహించినందుకు వారిని ప్రశంసించిరి. ఇ ట్టిపరీక్షలకు కేంద్రాధికారిని ద్రవ్యసహాయముతో ప్రోత్సహ ము చేయుటకు ధనవంతులు గలరు గనుక అధికసంఖ్యాకులను ప రీక్షలలో చేర్చుటకు ఉపాధ్యాయులును, విద్యాభిమానులును కృషి సహజమలెనని నూచించిరి.

తమవార రాజోత్సవరీక్ష కీర్తిగల జేతన్సంబడివారు బహుమానములను సంతకములను ప్రకటించబడెను:-

- ౧. శ్రీయుత చిరాకు వీరన్నగారు ౧౫ రూపాయలు
- ౨. కొండా వేంకటరంగ రెడ్డిగారు ౧౫
- ౩. అగ్నివేల్లి జానకిరామ రావుగారు ౨౫. [కొండగడప జమిందారు]
- ౪. కృష్ణస్వామి ముదరాజా గారు ౧౦

శ్రీయుత ఆదిరాజు వీరకృష్ణ రావుగారు అధ్యక్షులకు ను, పరీక్షకులకును, సభ జరుపుటయందు తోడ్పడినవారికిని కృ తజ్ఞతా వందనము లర్పించిరి.

రెండవ బహుమానమును బొందిన శ్రీయుత కోదాటి రామకృష్ణారావు గారు తమ బహుమాన ద్రవ్యమును చాల సరస్వతీ నిలయమున కర్పించిరి నిలయపు కార్యదర్శిగారు ప్ర ణీతించిరి.

కేంద్రాధికారులు, విద్యార్థులును, ఆంధ్రభావను బ హువిధ గ్రంథములతో సలంకరించి పోషించిన బ్రహ్మశ్రీ చె న్నవల్లి వేంకట శాస్త్రిగారు [తిరుపతి వేంకట కవులలో నొక యు] హైద్రాబాదు ఈనెల ౧౬ వ తేదీన తిక్కన జయంత్యు త్వన సందర్భమున విచ్చేయుదురన్న వార్త ప్రకటించబడినతరు వాత సభ రాత్రి ౭-౩౦ గంటలకు ముగింపబడెను.

మీజీవితమును 1819 భీమా చేయించుకొన గోరినచో బి టానియా లైఫ్ అసూరన్న కంపెనీ లిమిటెడ్

మిక్కిలి ఆకర్షణీయమైన భీమాపద్ధతులు, సరస మైనరేట్లు, ధారాళమైన పాలసీపద్ధతులు, సామర్థ్య మైన నిర్వాహకము, ఆలశ్యములేకుండా సొమ్మును (క్లెయిము) చెల్లించుట మున్నగు సౌకర్యములు గలవు.

వివరములుగల నోటీసులు, ప్రాస్పెక్టును కా వలసినవారు వ్రాసిన పంపబడును.

చీఫ్ ఏజెంట్లు:- జి. ఏ. ఎన్. రావు, బి. కామ్. 20, కచ్చారేశ్వర ఆగ్రహారం మద్రాసు.

రత్నపురుష లేహ్యం

శుక్లవస్త్రమును పోగొట్టి బలము గలగడయు అద్భుత లేహ్యం. ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లవస్త్రమైనను పారదోలు నని అనేకులు కొనియాడినారు. ఈలేహ్యమునల్ల మేహుముల్ల విచ్చినగుం. మూత్రకోగములు కూడా తగ్గును. డబ్బీ రు ౪-4-0. (మహాప్రదానాది మూర్ఖము)కునుమెదలగుప్రీతి పున్న కోగములను పోగొట్టి సంతానము కలగజేయును. నెల కొకటి మందు రు 4 లు.

ప్రజ్ఞాభిరామ వైద్యశాల గోదావరిజిల్లా(రాయవరం)

జాబులు

బందరుపట్టణ కాంగ్రెసుసంఘము

ఈనెల 15 తేదీ సాయంత్రము బందరు పురపంచమున ముగిసినది. చిట్టా సుందరరామయ్య పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగిన బందరుపట్టణ కాంగ్రెసు సభ్యుల సమావేశములో ఈక్రింది తీర్మానములు కానింపబడెను.

1. చెరుకువాడ వెంకట నరసింహారావుగారు, పాలపర్తి అంజనేయులుగారు, ఈయిద్దరిని కార్యదర్శులుగ నిర్ణయించుకొనెను. ఇందులో చె. వెం. నరసింహారావుగారిని ప్రధానకార్య దర్శిగ నియమించడమైనది.
2. ఈయిద్దరు కార్యదర్శులుగాక శ్రీనిధిభట్లగారును శ్రీకార్యదర్శిని యొకరిని కార్యనిర్వాహక సభవారు నిర్ణయించుకొనెను.
3. ముగిసినది. చిట్టా సుందరరామయ్య పంతులుగారిని అధ్యక్షులుగ నిర్ణయించెను.
4. కార్యనిర్వాహక సభకు ఉద్యోగులు అనగా కార్య దర్శులు ముగ్గురు, అధ్యక్షులుగాక ఏడుగురు కార్యనిర్వాహక సభ్యుల బంధువలెను.
- 1 భో. పట్టాభిసేతారామయ్యగారు, 2. కానుకొల్లు భావనారాయణగారు, 3. మల్లెల శివరామకృష్ణయ్యగారు, 4. కాశేపల్లి బాశేందుశేఖరుడుగారు, 5. కట్టమాడి చిదంబర రావుగారు, 6. భాగవతుల పిచ్చయ్యగారు, 7. వి. వి. ఎల్. నరసింహారావుగారు.
5. కార్యనిర్వాహక సభకు అయిదుగురు కోరముగా ఏర్పాటుచేయబడెను.

చె. వెం. నరసింహారావు ప్రధానకార్యదర్శి.

ఆదిమాంధ్రనూతన గ్రామ ప్రతిష్ఠాపన

సూరయ్యగారిపాలెం

(గుడివాడ తాలూకా తమరకే సివారు)

గుడివాడ తాలూకా తమరకే ఆదిమాంధ్రులకును మానవ, తమరకే గ్రామములో నివసించుటకు ఇండ్లుగాని దుక్కుకొని బ్రతుకుటకు భూములు గాని లేక యిబ్బందులు పడుచున్నారను. వర్షాకాలములో కరువుకన్నా చెట్టు ఆధారములున్నవిగాని మా కు తలదాచుకొనుటకు తగుచెరువులు లేక భంగవంతుని పర్యవాల ములయందును ప్రార్థించుచుంటిమి. భగవంతుడు మాకష్టము లను తొలగించుటకు పూనినట్లుగా ఆ సర్వేశ్వరు ప్రేరేపణచే దొండపాడు కాపురంబులు శ్రీయుత యల్లంరాజు విజయ రామయ్యగారు మాగ్రామములో యాన్నివారి తాలూకు భూముల సాగుబడి నిమిత్తం ఆవువార్లు పోసికొని పెంచుటకుగాను నాలుగయిదువేల ధనముచే ఒక గొప్ప కట్టామును కట్టించి ప్రజలకును అతిసమీపములో క్రొత్తగా త్రవ్వించి యుండి తిలూమునకు అంటి కాగి గాయున్న భూములు కైదు యొకరముల మొక్క ప్రజలకులూ వారి పెనలొడ్డిగాకను యల్లంరాజు సూరయ్యగారి నామముతో గ్రామముకట్టుకొని కాపుర ముండలపినదిగా వారు నెలవిచ్చి యున్నారు. ఆంధ్రుడు తేమ ఆనందభరతులయు (వి 5-8-25) సూరయ్యగారి పాలెం అను నామముతో గ్రామప్రతిష్ఠాపనకేసి ముప్పదియిం దుపైగా గృహములను నిర్మింపకొని కాపురముయొంది, వారు త్రవ్వించిన తటాకము నీటిని త్రాగుచు నుభయంగా కాపుర మున్నారము. మాకష్టములను తీర్చి నిలుచుటకు నీడను త్రాగుటకు మంచినీటిని యిచ్చి మమ్ములకు ఆనందిన శ్రీ విజరామయ్యగారిని వారెటులబును, పరమేశ్వరుడు ఆమురారోగ్య విశ్వరూపుల నొసంగుగాక మని పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాము.

దోనే కోటయ్య. చప్పిట వెంకయ్య. వంపుకర్ల నాగయ్య.

వెల సీసా 1-కి వేలకు మందు రు. 0 4-0 ఈనూతన రత్నరాశిన కేల ఈకి కరియూ. తత్వమున రత్నరత్నము వారి యుండక రత్నరత్నము మెదలను. అమృతాంజనం డిపో బొంబాయి-మద్రాసు

శ్రీకృష్ణాశ్రమము - పెదపాలెము

టంగుటూరి ప్రకాశంగారి అభిప్రాయము

ఈ యాశ్రమము నల్లపాటి హనుమంతరావుగారివల్ల, నడపబడుచున్నది. పెదపాలెం గ్రామములోని శ్రీకృష్ణాశ్రమ మనకు ఈడిను వచ్చి ఇచ్చుట జరుగుచున్న కార్యక్రమము నున్న పాతకాలమునను, చూచి చాలా సంతోషించినాను.

సాకలాలలో చురువున్న, 87 గురు మగపిల్లలున్న, 3 ఆడపిల్లలు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులలో పరిశుక్రముగా నుండే వారి మోక్షముగా, మిక్కిలి కుశ్రముగా నున్నార.

చురుపు శ్రేష్ఠతో చురువునుంటాయున్నార. వీరికి వంటచేయు మనిషిన్ని, వంటచేయు ఇండ్లు, పాత్రలు, మిక్కిలి పరిశుక్రముగా నున్నవి. 40 మందికి భోజనములు ఇచ్చుటనే పెట్టి, విద్యనీర్చి పనిచేయించుచున్న, ఉపాధ్యాయులున్న, నల్లపాటి హనుమంతరావుగారున్న, వీరికి తోడ్పడుచున్న చుట్టు ప్రక్కల, గ్రామములలోని వాయువులను, ప్రజలను, క్షామాపాత్రులు.

కాని ఇటువంటి ఉద్యమములో కాంగ్రెసు కమిటీవారున్న, ప్రజలున్న, మిక్కిలి సహాయము చేయవలసిన విధియొ యున్నది.

టంగుటూరి ప్రకాశము, 9-8-25.

గుడివాడ తాలూకా భోరు

పరిశాలన స్తంభించినది

బడ్డెలు ప్యానుకాశేడు, ఏప్రియల్ నుండియు పాలన మెట్లుసాగుతో తోడదు. అధ్యక్ష సాంప్రదాయమునకు ఈయ న్నభ్యుని వర్తనము పూర్తిగ వ్యతిరేకముగనుండుటచే సభ్యులు దిరకాలము ఓపిక పట్టకాలక నవంబరు 24వ తేదీని పీఠకి మీటింగున ప్రతిష్టంభము సాగింపవలసి వచ్చినది. విశాఖరా హిత్య తీర్మానమును జరుపుటకై స్పెషల్ మీటింగు జరుపగోరి పదిమంది సభ్యులు 4-12-24 నోటికిని నిచ్చిరి. సభ్యులు తను హక్కులకును లోకల్ బోర్డు చట్టములకును అతీతముగ కోరి కలు కోరినట్లెంచితే మనియు లోకల్ నెల్సు గనన్న మెంటుకు వ్రాసి వారి యుత్తర్యప్రకారము చర్యజరపును మని తా|| బో|| ప్రసిడెంటువారు జవాబు నిచ్చిరి. 17-12-24 వ తేదీని సభ్యుల కోరికప్రకారము మీటింగు పెటవలసిన దనియు సభ్యుల కోరికచట్టములకు వ్యతిరేకము కావనియు నూచించుచు లోకల్ నెల్సుగనన్న మెంటువారు ప్రసిడెంటునకు జవాబిచ్చిరి. 20-12-24 వ డిప్యూటీబోర్డు ప్రసిడెంటు మీటింగు పెట్టవలసిన దని చాకి తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటు వ్రాసిన తీర్మానమును జవాబునిచ్చిరి. అట్టిచ్చినను లక్ష్యముచేయక 27-1-25 తేదీని మీటింగు నేర్పాటుకేసి 20-1-25 తేదీని మీటింగు కార్డుల వ్రాసిరి. 27వ జరిగిన మీటింగులో స్పెషల్ మీటింగు జరుప ని భారణముని తక్కిన తీర్మానములకు ప్రతిష్టంభము జూపి నను బడ్డెలు తీర్మానమునకు మాత్రము వీరంగి మీటింగు ఏజం డాలో నడపించినదానివలె సలకమిట్టిని నియమించవలెనని కోరిరి. అది ఇష్టములేనందువలన మీటింగులో ఓటునకు పెట్టక దూరింగు నిచ్చియుండెను. తీర్మానము లన్నియు ప్రతిష్టంభ ములేనవి. ఇప్పటికిని స్పెషల్ మీటింగు జరుపలేదు. 27 వ తేదీ మీటింగు పట్టుకున్నను తన్ను కానించుట కెవ్వరి కభివార ము లేదనియు తాను స్పెషల్ మీటింగు పెట్టుట కసహాయతడ నియు అదృశ్యము జవరల్ గారి సలహా తీసికొంటిననియు బ హిరంగముగా ప్రెసిడెంటు ప్రజలయివ్వమను సభ్యుల కోరిక లక, డిప్యూటీబోర్డు సలహాయ లోకల్ నెల్సు గనన్న మెంటు ఉత్తర్యులను నిరాకరించు యిపాలన మెంరికాలము సాగునో దురూహ్యముగా నున్నది.

స్థానికసంఘ శ్రేయోభిలాషి.

మందరి లైలము

డబ్బీ 1-కి నెల రూ 0-8-0 ని. 0.18-0 ఒక డబ్బీలైలము విడుదల కావిన ముఖమున ఏర్పడు ముడిములు మచ్చలుతూనును. ముఖము కాంతివారి, నున్నగా అద్దమువలె ప్రకాశించును. వర్షము మృదుత్వముకలిగి నాంజ్ఞా లేదును. ఈలైలము మంచినాకానను గలిగి మిగడతల నుండును. అన్యతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెట్టివీధి మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బీతో నహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే.

ఇనాం!

నగలక్కాటలాగు

ఇనాం!!

నవరంబంగారుకు, సిమ వెండికి, మంచి పనితనమునకు, శ్రేష్ఠ మైనమణులకు పూచీ యివ్వబడును

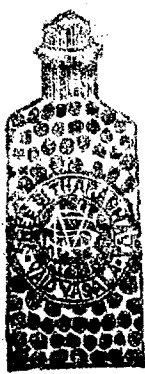
వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను:-

1951

కే శ వ జి దే వ చం దు
నగలవర్తకులు, 1/233, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

లోకామయహారకస్తూరిమాత్రలు

విజ్ఞాపన

మహాభాగా, 25 సం॥ లనుండి నేను లోకనేవ చేయుచునునంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. (పతి సం॥ రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా క్రితినో ఆహుతువుచున్నారు. ఇండియావారుమాత్రము గాక బర్మా, సిలన్, మలయానేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొనలగు విదేశములందును వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా నైద్యులందరును నన్ను ఆశీర్వాదింపచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడు నన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకామయహారకస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, భాలింతలు, పడుచు వారు, ముసలివారు, వారు వీరనేల సమస్త మానవజాతియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తతలములు, సకలజ్వరములు, మాందము, శీతవాతము, ప్రకృలకుడ్డు, ఆకలితేకుండలు, నాలబద్ధము, జీర్ణించిన భేదము, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు (క్వాసకోశము, పల్లనోప్పి, నడుమనొప్పి, ఇన్ ఫ్లుఎంజా, ప్లేగుజ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు ఆనూనాపత్రిక లోనున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణగుణము. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి, పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేనకుజేలా గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహముచేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలకు బుడ్డి 1 కి ధర 0.4-0. పోస్టుఖర్చు తేరు 6 బుడ్లు వెల పోస్టుఖర్చుతో రు. 1.8-0 12 బుడ్లు రు. 2.18-0. 25 బుడ్లు రు. 5.3-0. కావలసినవారు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆయుర్వేద వైద్యపాఠ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

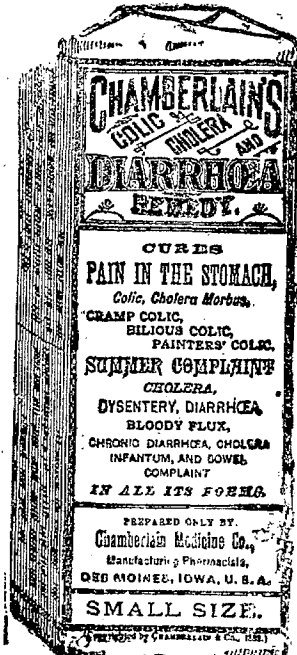
ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

రాష్ట్రభాషా హిందీప్రథమ పుస్తకము (రామానందశర్మ విరచితము)	వెల 0 3 0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	0 4 0
శిబ్బకాముడి (విఘ్నంట్టుపు జెబులోనిముద్రనది) ...	1 4 0
అంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు అంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోశవ్యాసములు శ్రీరామములు చిత్రకటములు కలిగినది	1 8 0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	0 8 0
సత్యవత్సవాభ్యాసము-పద్యకావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమైన ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు పొందు ఈ గ్రంథమును. జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు.	1 0 0
హిందీముద్రవాచకము డిపో ...	0 6 0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కల్పమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	0 4 0
తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణవన్యాసములు. (మా! సత్యనారాయణశాస్త్రి విరచితము)	2 4 0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	0 6 0
హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ వెల 1-0-0 సంగీత శమంతకమణి ... వెల 0-8-0	
త్వచుచంద్రిక ... వెల 1-0-0 సతీకా ఆధ్యాత్మికచింతామణి 0-12-0	
పోను అద్వైత ప్రశ్నోత్తరము అంధ్రపత్రికాకార్యాలయము. 7, తంబుళెట్టివీధి, బొంబాయి.	

కిరసనాయిలు అమ్ముటకు యేజెంట్లు కావలెను

వివరములకు వెంకటేశ్వరస్వామి ఆశ్రమంపై ఆఫ్ యిండియా లిమిటెడ్, వార్డెన్ స్కూల్స్ వీజిన్స్ తెనాలికి వ్రాయవలెను.

జవ్వాజి వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావు

చేంబర్లెన్ గారి కులనొప్పి అతిసార నివారిణి (2) ఈ షధమును నేనించుటచే కడుపునొప్పి, గ్రహణి, అతిసారము, కులనొప్పి, శుగు సంబంధమైన వ్యాధులు మున్నగునవి అత్యద్భుతముగా కుదురును. అన్ని బాగాలలో విశేషమునకు దొరకును. 25

ఆయుర్వేదశాస్త్ర, ఆంధ్రపత్రిక 1676 కందుకూరి వేంకటసుబ్బారావు యం. డి. యె. గారి

కామామృతము

ఒక టేనుత్రా! 1 గంట కేగుణము!! ఈ యామృతము శుక్రధాతు బలమునకే నిర్మింపబడినది. రాత్రిపూట నొక మూత్రం దీసికొనిన ఎంతబలహీనమైన శుక్లమైనను వెంటనే సంసారమును నీయగలదు. 5 దినములు పుచ్చుకొనిన మూత్రములోగలిసి గాని మూత్రమునకు ముందు వెనుకలగాని నిద్రలోగాని పొయెడి శుక్రనష్టము దృఢముగా నివారణయగును. మధ్య నపుంసకులు, నరముల బలము తగ్గిన వారు ఈ మూత్రమునే పైకి పూతగా గూడ సుపయోగించిన మిక్కిలి శక్తివంతులు కాగలరు. అనేకులకు వాడి దృష్టాంతము చూచిన యామృతము, విాయుత్తరములు రహస్యముగా నుంపబడును. 20 మూత్రల సీసా రు. 2-0-0 అమృతాశ్రమము, నెం 1. ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.